

Bundel van de Vergadering Algemeen Bestuur Laborijn van 9 juli 2021

- 1 Opening en vaststelling agenda
- 2 Vaststelling verslag vorige vergadering
[AB 20210409.docx](#)
- 3 Mededelingen/stukken ter kennisname
[MO beleid Tozo getekend 13-4-2021.pdf](#)
- 4 Besluitvorming
- 4.a Jaarstukken 2020
[Aanbiedingsbrief jaarstukken 2020 DB aan AB.docx](#)
[174001 Jaarrekening 2020 \(gewaarmaakt\).pdf](#)
[174001 Controleverklaring jaarrekening 2020 Laborijn \(w.g.\).pdf](#)
[174001 Aanbiedingsbrief accountantsverslag en controleverklaring bij jaarrekening 2020 Laborijn.pdf](#)
[174001 Accountantsverslag 2020 Laborijn \(w.g.\).pdf](#)
- 4.b Begrotingswijziging 2021
[Aanbiedingsbrief AB begrotingswijziging 2021.docx](#)
[1e begrotingswijziging 2021.pdf](#)
- 4.c Begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025
[Aanbiedingsbrief begroting 2022 DB aan AB.docx](#)
[20210525 Begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025.pdf](#)
- 4.d controleprotocol 2021
[Aanbieding controleprotocol 2021 van auditcommissie aan AB.docx](#)
[Controleprotocol 2021.docx](#)
- 4.e Voorstel tot instemming met de uitvoering van de Wet inburgering
[Voorstel aan AB tot instemming met uitvoering WI.docx](#)
- 5 Rondvraag
- 6 Sluiting

Overleg: **Algemeen Bestuur Laborijn**

Datum: **9 april 2021**

Aanwezig:

de heer T.M.M. Kok	: Lid AB, wethouder gemeente Aalten
de heer E.J. Huizinga	: Voorzitter AB/DB, wethouder gemeente Doetinchem
de heer F.H.T. Langeveld	: Lid AB, wethouder gemeente Doetinchem
de heer M.G.E. Som	: Lid AB/DB, wethouder gemeente Montferland
de mevrouw G.J.M. Mijnen	: Lid AB, wethouder gemeente Montferland
de heer J-H. Janssen	: Algemeen directeur Laborijn (secretaris)
de heer M. Hendriksen	: Juridisch beleidsadviseur Laborijn (verslag)

Afwezig met kennisgeving:

de heer J.C. Wikkerink	: Lid AB/DB, wethouder gemeente Aalten
------------------------	--

In verband met de maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus heeft de vergadering digitaal (in teams) plaatsgevonden.

1. Opening en vaststelling van de agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Vaststellen van het verslag van de vorige vergadering

Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van het verslag van de vergadering van 11 december 2020 en deze wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen

De heer Janssen geeft een korte toelichting op de stand van zaken bij Laborijn. Wegens Corona heeft hij enkele malen preventief een hal moeten sluiten. Achteraf viel het gelukkig mee. De protocollen zijn aangescherpt en er wordt meer aandacht besteed aan bewustwording. Er is nog voldoende werk maar daar moet wel hard aan getrokken worden, omdat er meer mensen intern zijn geplaatst. Dit als gevolg van Corona, waardoor een aantal detacheringen zijn gestopt. Daarnaast is er een professionaliseringsslag gemaakt, waardoor Laborijn meer werk aankan. De heer Janssen is alle interne werkplekken langs geweest. Hij heeft geconstateerd dat de sfeer goed is. Ook het aantal plaatsingen bij het WSP loopt goed. Het aantal plaatsingen loopt zelfs voor op het schema. Verder er is weer een voorzichtige start gemaakt met fysieke trainingen in het kader van de re-integratie-activiteiten, waardoor er weer meer mensen in beeld komen. Tot slot deelt hij mee dat Laborijn ook financieel op schema ligt. Binnenkort wordt daarvan verslag gedaan.

4. Besluitvorming

4.a Voorstel tot wijziging van de bijdrage verordening en het reglement van orde van het AB

Naar aanleiding van het uittreden van de gemeente Oude IJsselstreek uit de Gemeenschappelijke regeling Laborijn moet de bijdrage verordening en het reglement van orde van het AB worden aangepast.

Het Algemeen Bestuur stemt in met de wijzigingen conform het voorstel van het Dagelijks Bestuur.

4.b Voorstel tot wijziging van het besluit mandaat directeur Laborijn 2019

De AB leden hebben kennisgenomen van de voorgestelde wijzigingen van het besluit mandaat directeur Laborijn. De bestuursleden stemmen in met het wijzigingsbesluit, zoals deze door het Dagelijks Bestuur is opgesteld. Het wijzigingsbesluit zal op de gebruikelijke wijze bekend worden gemaakt.

5. Rondvraag

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

6. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 24 september 2021

De secretaris

De voorzitter

J-H. Janssen

drs. E.J. Huizinga MBA

M&O beleid Tozo

Betreft: Misbruik & Oneigenlijk gebruik beleid Tozo

Datum: 13 april 2021

Inleiding

Vanaf maart 2020 is de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) van kracht. De Tozo-regeling is bedoeld als ondersteuning voor zelfstandig ondernemers die door de coronacrisis in financiële moeilijkheden zijn gekomen. Laborijn heeft deze regeling uitgevoerd voor de gemeenten Aalten, Doetinchem en Oude IJsselstreek.

Sinds de invoering van de Tozo regeling heeft Laborijn in 2020 ruim 3100 aanvragen ontvangen (Tozo 1 tot en met 3 gezamenlijk) en ruim 2600 toegekend (circa 84%). Ook zijn ruim 220 bedrijfskredieten aangevraagd waarvan er bijna 130 zijn toegekend (circa 60%).

Uitgevoerde werkzaamheden om rechtmatigheid te controleren

Tijdens de uitvoering van de Tozo-regelingen zijn de nodige waarborgen getroffen om de rechtmatigheid van de verstrekte uitkeringen te waarborgen. Deze waarborgen bestaan uit de volgende werkzaamheden:

1. Door gebruik te maken van Digid inlog en het opvragen van het ID-bewijs kon de identiteit van de aanvrager worden vastgesteld. Daarnaast is Suwi-net geraadpleegd. De gegevens uit Suwi-net zijn betrokken bij het beoordelen van de aanvragen.
2. De toetsing tijdens het proces heeft plaatsgevonden. In eerste instantie is bij Tozo 1 iedereen getoetst. Vanaf 15 goed afgewerkte dossiers werd iemand gecertificeerd en kon hij/zij zelfstandig besluiten nemen. Bij Tozo 2 is opnieuw weer iedereen getoetst en vanaf 15 dossiers gecertificeerd. Bij Tozo 3 is voortborduurd op de certificering van Tozo 2.
3. In 2020 zijn IB signalen van het inlichtingenbureau ontvangen. Deze zijn integraal doorgenomen en verwerkt per dossier. In 2021 vinden hier nog controles op plaats.
4. Bij de interne controle zijn 99 dossiers gecontroleerd verdeeld over de consultants die de Tozo regeling hebben uitgevoerd.

Daarnaast is zoveel mogelijk aangesloten bij de werkwijze die wij hanteren voor de uitvoering van de Participatiewet.

Ondertekening

J-H. Janssen
Algemeen directeur

Aanbiedingsbrief jaarstukken 2020

Aan: Algemeen Bestuur

Van: Dagelijks Bestuur

Betreft: vaststellen jaarstukken 2020

Datum: 9 juli 2021

Inleiding

Bijgaand ontvangt u de concept jaarstukken 2020 van Laborijn, bestaande uit het jaarverslag (programmaverantwoording en verplichte paragrafen) en de jaarrekening over het jaar 2020. Met de jaarstukken geven wij een beeld van de wijze waarop Laborijn de haar toevertrouwde opdracht in 2020 heeft vorm gegeven. Hierbij ligt de focus met name op de mate waarin de beoogde doelstellingen zijn gerealiseerd. Het verslag gaat vooral in op de meer financieel getinte activiteiten c.q. de financiële effecten van de activiteiten die wij in het verslagjaar hebben ondernomen. Ook zijn wij in 2020 erg druk geweest met de Tozo-regeling welke in paragraaf 2.1.1 van de jaarstukken uitgebreid is toegelicht.

Inhoud

Naast alle incidentele activiteiten als de gevolg van de coronacrisis hebben we uiteraard zo goed en zorgvuldig als mogelijk de aan ons opgedragen taken uitgevoerd. In de paragrafen 2.1 tot en met 2.4 vindt u een uitgebreidere verantwoording van de resultaten.

Ten aanzien van het programma Inkomen & Maatschappelijke participatie kunnen wij u mededelen dat we financieel binnen de kaders van de gewijzigde begroting zijn gebleven. Hoewel door de coronacrisis de klantaantallen in de bijstand hoger zijn dan wij bij de oorspronkelijke begroting hadden verwacht, is de stijging beperkt gebleven tot 1,1%. Deze positieve ontwikkeling heeft te maken met de onverminderde focus op het begeleiden van mensen naar werk en door het gunstige economische klimaat in onze arbeidsmarktregio. Wel zijn er verschillen te zien tussen de gerealiseerde resultaten per gemeenten. Zo is het klantenbestand voor de gemeenten Aalten per saldo exact gelijk gebleven, voor de gemeente Doetinchem 1,7% gestegen en voor de gemeente Oude IJsselstreek 0,3% gestegen. Laborijn is voor de gemeente Aalten (€ 488.951) en voor de gemeente Doetinchem (€ 152.552) binnen de BUIG budgetten gebleven, voor de gemeente Oude IJsselstreek is het tekort beperkt tot (- € 368.296).

Het financiële resultaat van het programma bedraagt € 858.822 positief doordat de uitvoeringskosten Tozo die direct aan het programma worden toegerekend lager waren dan verwacht.

Het programma Ontwikkelen naar Werk bestaat uit enerzijds de re-integratieactiviteiten voornamelijk gericht op het realiseren van uitstroom en anderzijds uit de uitvoering van de Wsw. Ook dit programma laat een positief resultaat zien van € 392.975. Dit wordt onder meer veroorzaakt door de extra Wsw- en re-integratiebudgetten van het Rijk in verband met de coronacrisis en de lagere loonkosten Wsw als gevolg van het pensioenakkoord en de lagere premies voor sociale lasten door de invoering van de Wet arbeidsmarkt in balans. Deze lagere loonkosten Wsw zijn zowel in het programma Ontwikkelen naar werk als in het programma Werkgeversdienstverlening en Detachering verantwoord.

Door de coronacrisis is het niet mogelijk gebleken alle beschikbare gelden voor re-integratie ook daadwerkelijk in te zetten, daarom wordt een bedrag van € 307.641 toegevoegd aan de bestemmingsreserve ter besteding in 2021.

Het programma Werkgeversdienstverlening & Detachering bestaat uit de werkzaamheden die betrekking hebben op de screening, coaching, bemiddeling en plaatsing van onze Wsw-medewerkers en van klanten die een Participatiewet-uitkering ontvangen. Ook bedienen we onze Wsw-medewerkers die gedetacheerd zijn of in begeleid werken werkzaam zijn en onze klanten die met een doelgroepindicatie die bij reguliere werkgevers aan het werk zijn met loonkostensubsidie. Dit programma laat een positief resultaat zien van € 5.668.629. Dit wordt ondermeer veroorzaakt door de extra Wsw-budgetten van het Rijk in verband met de coronacrisis en door de positieve ontwikkeling van de loonkosten Wsw zoals eerder is beschreven. Daarnaast is de omzet ruim € 300.000 hoger dan begroot.

Het programma Algemene overhead laat een overschrijding zien van € 744.407 ten opzichte van de begrotingswijziging. Dit komt met name door de incidentele lasten als gevolg van de verwerking van de uittreding Oude IJsselstreek in het jaar 2020.

Uittreding Oude IJsselstreek verwerkt in cijfers 2020

De gemeente Oude IJsselstreek is uit de gemeenschappelijke regeling Laborijn getreden per 1 januari 2021. Deze uittreding is al in de jaarstukken 2020 verwerkt:

Uittredingsbesluit Gemeente Oude IJsselstreek	Baten	Lasten	Saldo
Direct personeel (6,9 fte -/- 1 fte -/- 2,78 fte)	655.200		
Direct personeel tijdelijk	99.000		
Direct personeel flexibele schil	900.000		
Overhead	2.312.410		
Projectkosten (331K -/- 67K)	264.000		
Algemene reserve		1.148.000	
Bestemmingsreserve Wsw subsidie		90.000	
Bestemmingsreserve Re-integratie		42.000	
	4.230.610	1.280.000	2.950.610
Bestemmingsreserve Wsw vak.dagen/gelden		461.888	
Tozo uitvoeringsgelden		156.066	
	4.230.610	1.897.954	2.332.656

De onzekerheid omtrent de vordering is als volgt toegelicht:

Laborijn heeft, conform de gemaakte afspraken, een vordering op de gemeente Oude IJsselstreek inzake de uittreding. De gemeente Oude IJsselstreek heeft laten weten dat zij een andere zienswijze heeft over de berekening van de te betalen uittredingssom. Een eventueel effect per balansdatum is gezien de huidige stand van zaken onbekend.

Resultaat 2020

Het voordelig resultaat in 2020 is voor mutaties bestemmingsreserves in totaal € 4.683.561. Bij de begrotingswijziging 2020 is besloten diverse mutaties in de bestemmingsreserves door te voeren. Het voordelig resultaat na mutatie bestemmingsreserves bedraagt € 2.351.680.

In onderstaande tabel is dit voor de volledigheid weergegeven:

Totaal Resultaat	Realisatie 2020	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2020 voor wijziging	Realisatie 2019
Resultaat programma IP	858.822	735.772	-	-140.329
Resultaat programma ONW	392.975	734.199	-295.317	59.459
Resultaat programma WGDD	5.668.629	4.568.433	2.727.520	4.553.470
Resultaat programma Overhead	-2.236.865	-1.492.458	-3.544.705	-3.870.359
Totaal resultaat voor bestemming	4.683.561	4.545.944	-1.112.503	602.241
Mutatie bestemmingsreserve				
Toevoeging Re-integratie	-307.641	-86.804	-	-
Toevoeging Tozo uitvoering	-373.433	-318.258	-	-
Toevoeging Bestuursopdracht PW Doetinchem	-94.449	-95.575	-	-
Toevoeging Uittreding OIJ	-4.085.568	-4.049.608	-	-
Onttrekking Organisatieontwikkeling	787.321	814.000	728.200	490.101
Onttrekking in verband met uittreding OIJ	593.888	493.000	-	-
Mutatie algemene reserve				
Toevoeging algemene reserve	-	-	-	-
Onttrekking algemene reserve in verband met uittreding OIJ	1.148.000	1.148.000	384.302	-
Totaal resultaat na bestemming	2.351.680	2.450.699	-	1.092.342

Voorstel resultaatbestemming 2020

Het voorstel is om het positief resultaat van 2020 van € 2.351.680 als volgt te bestemmen:

- € 485.000 toe te voegen aan de algemene reserve om het benodigde weerstandsvermogen op peil te brengen
- € 50.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling om te investeren in robotisering
- € 225.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve vakantiedagen/vakantiegelden zodat de verplichting overeenkomt met de stand van de bestemmingsreserve

Na deze toevoegingen aan de reserves uit het positief resultaat resteert nog een bedrag van € 1.591.680. Voorgesteld wordt om dit bedrag uit te betalen aan de deelnemende gemeenten. De gemeente Oude IJsselstreek ontvangt geen uitbetaling van het positieve resultaat over 2020. De gemeente Oude IJsselstreek is met Laborijn overeengekomen af te rekenen over de eindstanden van 2019. Het uit te betalen bedrag aan de deelnemende gemeenten wordt verdeeld op basis van het gemiddeld aantal huishoudens PW, medewerkers Wsw en het inwonersaantal.

Het uit te betalen bedrag aan de deelnemende gemeenten wordt op basis hiervan als volgt verdeeld:

Gemeente	Aandeel 2020	Te verdelen bedrag	
		€ 1.591.680	
Montferland	11,66%	€	185.590
Doetinchem	59,26%	€	943.230
Aalten	29,08%	€	462.861

Toelichting uit te betalen bedrag aan deelnemende gemeenten 2020

In het positief resultaat 2020 is ruimte ontstaan om een bedrag van € 1.591.680 uit te betalen aan de deelnemende gemeenten. Als we dit bedrag uit betalen dan ziet de stand van de algemene reserve ultimo 2020 na resultaatbestemming er als volgt uit:

Algemene reserve na resultaatbestemming (x € 1.000)	
Saldo 31 december 2019	3.000
- Onttrekking uittreding OIJ	-1.148
- Toevoeging op basis van resultaatbestemming 2020	485
Saldo 31 december 2020	2.337

Het benodigde weerstandsvermogen is bij het opmaken van de jaarstukken 2020 als volgt doorgerekend:

Risico omschrijving	A	B	C
	Kans	Financieel gevolg in € (x 1.000)	Risicobuffer in € (x 1.000)
1 Criminelen weten in te breken in systemen Laborijn en continuïteit komt in gevaar	30%	200	60
2 De verkiezingen zorgen voor andere Wethouders in het bestuur waardoor de koers verandert (inefficiënt werken)	10%	100	10
3 Vervolgschade coronapandemie die niet gecompenseerd wordt	50%	1.000	500
4 Wet- en regelgeving verandert waardoor Laborijn ontwikkelt beleid moet herzien	25%	100	25
5 Grote stijging van het aantal bijstandsklanten door trek naar de Achterhoek waardoor Laborijn veel hogere lasten heeft om de werkzaamheden naar tevredenheid uit te voeren (10% stijging formatie)	5%	600	30
6 Missen EU aanbesteding, hierdoor ontstaat claim	5%	500	25
7 Risico voor overcapaciteit en transitievergoedingen ambtelijk personeel	25%	1.604	401
8 Risico voor mismatch ambtelijk personeel	25%	187	47
9 Verlies van een grote klant van openbaar aanbestede werken	50%	345	173
10 Verlaging SW-rijksbijdrage gedurende het jaar	50%	380	190
11 De stijging van de SW-lonen is 2% hoger dan verwacht	25%	202	51
12 Sleutelfunctionarissen vertrekken en functies kunnen moeilijk worden ingevuld	25%	150	38
13 Faillissement debiteuren	50%	183	92
14 Twee van de zes grote detachingsklanten vallen weg	50%	373	187
15 Risico's voortvloeiend uit samenwerkingsverbanden	25%	50	13
16 Leegstand in bedrijfspanden door verlies aan capaciteit wegens detachering of wegvallen huurder	50%	75	38
17 Marges interne productie activiteiten Laborijn staat onder druk.	50%	42	21
18 Ziekteverzuim SW loopt op met 5%	25%	294	73
19 Ziekteverzuim ambtelijk personeel loopt op met 5%	10%	522	52
20 Beheers- en apparaatskosten vallen hoger uit dan begroot	50%	595	297
21 Verslechtering productiviteit SW-bestand	50%	31	16
Totaal	31%	7.534	2.337

Weerstandscapaciteit in € (x 1.000)

Algemene reserve na uittreding Oude IJsselstreek begin 2021	1.852
Voorstel toevoeging aan algemene reserve uit positieve resultaat 2020	485
A. Totaal	<u>2.337</u>
B. Berekend risico (zie volgende tabel)	<u>2.337</u>
Ratio weerstandsvermogen (A/B)	1,00

Volgens de notitie weerstandsvermogen zou de ratio van het weerstandsvermogen tussen de 0,8 en 1,2 moeten liggen. Na uitbetaling van het bedrag van € 1.591.680 is de ratio 1,0.

Auditcommissie

De auditcommissie heeft kennisgenomen van het accountantsverslag en deze besproken met de accountant. De auditcommissie adviseert de jaarstukken 2020 vast te stellen.

Advies

De jaarstukken 2020 vast te stellen.

Doetinchem, 9 juli 2021

Het Dagelijks Bestuur van Laborijn

De secretaris
J-H. Janssen

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur van Laborijn op 9 juli 2021.

De waarnemend secretaris
J-H. Janssen

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Kon pagina 1 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 2 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 3 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 4 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 5 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 6 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 7 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 8 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 9 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 10 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 11 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 12 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 13 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 14 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 15 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 16 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 17 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 18 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 19 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 20 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 21 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 22 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 23 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 24 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 25 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 26 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 27 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 28 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 29 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 30 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 31 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 32 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 33 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 34 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 35 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 36 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 37 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 38 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 39 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 40 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 41 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 42 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 43 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 44 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 45 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 46 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 47 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 48 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 49 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 50 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 51 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 52 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 53 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 54 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 55 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 56 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 57 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 58 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 59 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 60 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 61 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 62 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 63 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 64 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 65 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 66 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 67 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 68 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 69 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 70 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 71 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 72 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 73 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 74 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 75 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 76 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 77 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 78 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 79 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 80 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 81 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 82 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 83 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 84 uit document 174001 Jaarrekening 2020 (gewaarmerkt).pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Laborijn

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de gemeenschappelijke regeling Laborijn te Doetinchem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Laborijn op 31 december 2020 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader 2020 van de gemeenschappelijke regeling Laborijn.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. het overzicht van baten en lasten over 2020;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen;
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenschappelijke regeling op 3 september 2020 (inclusief normenkader) en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Laborijn zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 988.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de Algemeen Bestuur overeengekomen dat wij aan de Algemeen Bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur en het Algemeen Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordeningen, zoals opgenomen in normenkader 2020.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om de gemeenschappelijke regeling in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Voor een overzicht van onze verantwoordelijkheden inzake de controle van de jaarrekening verwijzen wij naar de website van de NBA www.nba.nl.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doetinchem, 6 mei 2021

Stolwijk Kelderman

w.g. dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

Kon pagina 1 uit document 174001 Aanbiedingsbrief accountantsverslag en controleverklaring bij jaarrekening 2020 Laborijn.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Kon pagina 2 uit document 174001 Aanbiedingsbrief accountantsverslag en controleverklaring bij jaarrekening 2020 Laborijn.pdf niet importeren

Foutmelding

PdfReader not opened with owner password

Accountantsverslag 2020

Gemeenschappelijke regeling Laborijn

Definitief

6 mei 2021

Aan het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Laborijn
Postbus 236
7000 AE Doetinchem

Doetinchem, 6 mei 2021
174001/HdF/NK

Geacht bestuur,

Wij hebben de jaarrekening 2020 van uw organisatie gecontroleerd. In dit verslag brengen wij de hoofdzaken van de uitkomsten vanuit onze controle onder uw aandacht.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. Wij geven hierbij een controleverklaring.

U heeft ons voor de controle van de jaarrekening 2020 geen aandachtspunten meegegeven. In dit verslag rapporteren wij over de jaarrekening zelf en de interne beheersing.

Wij bespreken deze rapportage graag tijdens de bijeenkomst van de auditcommissie op 1 april 2021 en beantwoorden dan ook uw eventuele vragen. Wij hebben de inhoud van dit accountantsverslag met de directeur en de controller afgestemd.

Mocht u vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

w.g. Dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

Inleiding

Waar bent u naar op zoek?

Inhoudsopgave

1. Kernpunten

2. Onderbouwing
oordeel

3. Corona en de
jaarstukken

4. Aandachtspunten
Algemeen Bestuur

5. Jaarrekening

6. Interne beheersing

7. SiSa

8. Onze
verantwoordelijkheid

9. Afsluiting

Wij hebben de jaarrekening 2020 van uw organisatie gecontroleerd. Wij informeren u in dit verslag over de uitkomsten van onze controle. De hoofdzaken hebben wij hier opgenomen.

Goedkeurende oordelen

Als u de jaarstukken ongewijzigd vaststelt, kunnen wij een goedkeurend oordeel geven voor de getrouwheid en de rechtmatigheid.

Uit onze controle kwamen enkele kleinere aanpassingen in de jaarstukken voort. Deze zijn in de voorliggende versie verwerkt.

Controleproces goed verlopen

Wij hebben voldoende controle-informatie verkregen om een controleverklaring te verstrekken. Wij vonden de samenwerking transparant en plezierig.

Interne beheersing op orde

De interne beheersing voldoet aan de daaraan te stellen eisen en past bij de omvang van uw organisatie. Wij hebben nog enkele verbeterpunten geadviseerd.

1. Kernpunten

Saldo van baten en lasten 2020

Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 2.352.000 voordelig. Dit resultaat was voorzien bij de laatste begrotingswijziging.

Van dit voordelige resultaat wordt is € 1.591.680 afgedragen aan de deelnemende gemeenten.

In de jaarstukken wordt voorgesteld € 485.000 van het positieve resultaat te doteren aan de algemene reserve. Daarnaast is voorgesteld om € 50.000 te doteren aan de bestemmingsreserve organisatieontwikkeling ten behoeve van de investering in robotisering. Van een bedrag van € 225.000 wordt voorgesteld dit te doteren aan de bestemmingsreserve vakantiedagen/vakantiegelden Wsw, in overeenstemming met het bestaande beleid van deze bestemmingsreserve.

Laborijn heeft € 1,3 miljoen minder lasten dan begroot. De lagere lasten ten opzichte van de begroting zijn in grote lijnen het gevolg van minder noodzakelijke Tozo-uitkeringen (€ 1,6 miljoen). Daartegenover staat een hogere noodzakelijke dotatie dan begroot aan de voorziening mobiliteit (€ 0,9 miljoen).

Onderstaand hebben wij een overzicht opgenomen van de niet in de jaarrekening 2020 verwerkte controleverschillen en de resterende onzekerheden. Met u hebben wij een afspraak gemaakt, welke afwijkingen wij in dit verslag vermelden.

U heeft ons gevraagd in ieder geval alle afwijkingen groter dan € 50.000 te rapporteren. Er zijn geen controleverschillen voor de getrouwheid, maar wel voor de rechtmatigheid.

Omschrijving	Getrouwheid		Rechtmatigheid	
	Fouten €	Onzekerheden €	Fouten €	Onzekerheden €
Europese aanbestedingen	0	0	868.000	0
Totaal	0	0	868.000	0
Goedkeuringstolerantie voor fouten (1%)	988.000			
Goedkeuringstolerantie voor onzekerheden (3%)	2.964.000			

De materialiteit is - op basis van de wettelijke voorschriften vanuit het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden - op 1% van de lasten en de dotaties aan de reserves gesteld. Door de invloed van de Tozo-lasten is de materialiteitsgrens van € 788.000 in 2019 naar € 988.000 in 2020 gestegen. Wij hebben bij de aard en de omvang van onze controleaanpak de materialiteitsgrens van de begroting exclusief Tozo gehanteerd (€ 800.000), zodat de controle-intensiteit gelijk is gebleven.

2. Onderbouwing oordeel

De niet-gecorrigeerde controleverschillen en de resterende onzekerheden blijven onder de goedkeuringstoleranties van 1% respectievelijk 3%, zoals deze met u zijn afgesproken. Deze hebben daarom geen invloed op de strekking van ons oordeel. Voor een toelichting op de Europese aanbestedingen verwijzen wij naar pagina 14.

Ook bij de controle van de Sisa-bijlage en de WNT-verantwoording zijn geen afwijkingen die van invloed zijn op de strekking van ons oordeel.

Wij hebben geen tegenstrijdigheden vastgesteld tussen het jaarverslag (de programma-verantwoording en de paragrafen) en de jaarrekening.

De coronacrisis heeft grote impact op elke organisatie. Er wordt gesproken over het 'nieuwe normaal'. Dat roept de vraag op wat het 'oude normaal' was waar de huidige organisatiekoers op gebaseerd was en wat we al weten over het nieuwe normaal.

Paragraaf Corona

In het jaarverslag is een extra paragraaf Corona toegevoegd (paragraaf 2.5.3). Deze geeft een totaaloverzicht van de gevolgen van Corona voor Laborijn. Hierin wordt nader ingegaan op korte en lange termijn effecten en de totale financiële effecten. De inzet en gevolgen voor de ambtelijke organisatie zijn nader toegelicht.

Per programma is een nadere toelichting gegeven op de Corona-effecten op de te bereiken doelstellingen en maatregelen.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

De programmarekening van Laborijn wordt voor € 14 miljoen met extra lasten beïnvloed door de Coronamaatregelen. Dit betreft met name de Tozo lasten die volledig door het Rijk zijn/worden vergoed.

3. Corona en de jaarstukken

WSW effect

De gemeenten hebben via de Algemene Uitkering een vergoeding voor de gedeerde inkomsten ontvangen van € 1,9 miljoen. Deze is volledig aan Laborijn ter beschikking gesteld. Er is minder detachingsopbrengst gemaakt voor een bedrag van € 990.000, maar er zijn ook andere kosten gemaakt zoals mondkapjes, uitbreiding werklocaties en dergelijke.

TOZO werkzaamheden

Laborijn heeft haar medewerkers en ook externen ingezet voor de uitvoering van de Tozo regeling. Hiervoor heeft het Rijk een vergoeding van € 1,5 miljoen ter beschikking gesteld. Hiervan is € 1,1 miljoen besteed en is € 0,4 miljoen gereserveerd in een bestemmingsreserve voor kosten in de komende jaren.

Effecten Corona

De effecten van Corona worden niet meer aangemerkt als gebeurtenis na balansdatum. Corona en de bijbehorende onzekerheid is al gedurende het boekjaar gestart. De gevolgen van Corona zijn en worden financieel door de Rijksoverheid gedekt.

Van het Algemeen Bestuur hebben wij geen aandachtspunt meegekregen.

4. Aandachtspunt Algemeen Bestuur

Aandachtspunt

Voor de jaarrekeningcontrole 2020 hebben wij geen aandachtspunten van het Algemeen Bestuur meegekregen waarover wij specifiek moeten rapporteren.

Wij voeren de jaarrekeningcontrole in opdracht van het Algemeen Bestuur uit. Bij de start van onze werkzaamheden hebben wij, via de auditcommissie gevraagd, of er zaken zijn waarvan het Algemeen Bestuur c.q. de auditcommissie graag wil dat wij hier bij de controle specifiek aandacht voor hebben. Op deze wijze heeft het Algemeen Bestuur, naast het vaststellen van het controleprotocol, invloed op ons controleprogramma.

Nadere toelichting jaarstukken

5. Jaarrekening

Financiële positie

Kwaliteit jaarstukken

Begrotingsrechtmatigheid

Overige bevindingen

De jaarrekening geeft inzicht in de totstandkoming van het resultaat over 2020 en de financiële positie van uw organisatie op 31 december 2020.

Saldo van baten en lasten

Het gerealiseerd resultaat bedraagt € 2.352.000 positief. Voorgesteld wordt om dit resultaat deels te doteren aan de algemene reserve, de bestemmingsreserve organisatie ontwikkeling en de bestemmingsreserve vakantiedagen. Een bedrag van € 1,6 miljoen wordt afgedragen aan de deelnemende gemeenten.

Laborijn heeft € 1,3 miljoen minder lasten dan begroot. De lagere lasten ten opzichte van de begroting zijn in grote lijnen het gevolg van minder noodzakelijke Tozo-uitkeringen (€ 1,6 miljoen). Daartegenover staat een hogere noodzakelijke dotatie dan begroot van de voorziening mobiliteit (€ 0,9 miljoen).

De belangrijkste afwijkingen zijn per programma toegelicht.

Van begroting naar realisatie

De begroting van het verslagjaar 2020 is bij de bestuursrapportages aan de omstandigheden aangepast. Het verloop van de primitieve begroting tot aan de gerealiseerde lasten is als volgt:

Verloop lasten	X € 1.000
Lasten primitieve begroting	80.543
Tozo-uitkeringen	+ 13.422
Participatiewet, IOAW, IOAZ	+768
Loonkosten Wsw	-2.347
Uittreding Oude IJsselstreek	+2.400
Diversen	-849
Lasten realisatie 2020	93.937

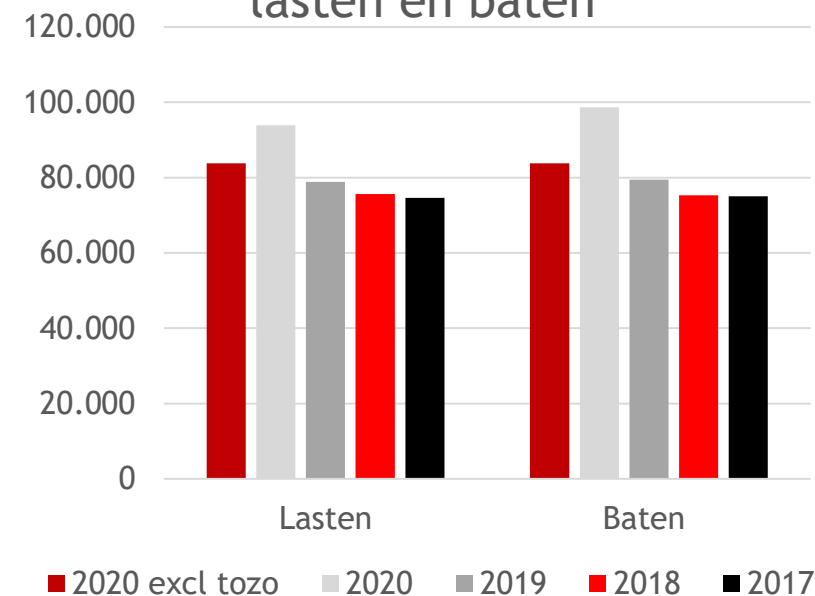
De totale lasten voor Tozo voor de 3 deelnemende gemeenten is in 2020 1x bijgesteld middels een begrotingswijziging.

Incidentele baten en lasten

De exploitatie van Laborijn wordt in 2020 incidenteel beïnvloed door de lasten voor Tozo en de vergoeding die hiertegenover staat vanuit het Rijk (in totaal € 13,1 miljoen). En daarnaast door de uittreding van Oude IJsselstreek en de daartegenover staande vergoeding.

Financiële positie

Realisatie lasten en baten

Een voldoende financiële positie

Uittreding Oude IJsselstreek

De formele uittredingsdatum is 1 januari 2021. De uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek is in de jaarrekening 2020 per 31 december 2020 verwerkt om het juiste inzicht te geven in de toekomstige financiële positie. Een toelichting van de financiële gevolgen is opgenomen in de paragraaf 'Gebeurtenissen na balansdatum' in de jaarrekening. Aan de gemeente Oude IJsselstreek is een bedrag van € 3,5 miljoen gefactureerd, waarvan € 620.000 voor BTW. Het overige bedrag (€ 2,9 miljoen) is als gevolg van de afspraken in de uittredingsovereenkomst voor de frictiekosten direct personeel, bedrijfsvoeringskosten, de afrekening van het eigen vermogen en projectkosten in rekening gebracht.

Het eigen vermogen is met € 1,28 miljoen gereduceerd, zijnde het aandeel van Oude IJsselstreek in het eigen vermogen, in overeenstemming met het uittredingsbesluit.

Eigen vermogen

De algemene reserve is gereduceerd met de uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek. De vergoeding van de frictiekosten die door de gemeente Oude IJsselstreek zijn betaald, is gereserveerd in een bestemmingsreserve 'frictiekosten Uittreding OIJ'.

Financiële positie

Per saldo stijgt het eigen vermogen met € 3,4 miljoen voor resultaatbestemming. In 2020 zijn 4 nieuwe bestemmingsreserves gevormd, te weten Pilot gemeente Aalten, Plan van aanpak P-wet Doetinchem, uitvoering TOZO en frictiekosten Oude IJsselstreek. Hierover heeft het Algemeen Bestuur besloten in haar vergadering van december 2020.

Schuldpositie

Laborijn heeft per balansdatum een langlopende schuld van € 0,5 miljoen. Er is € 12,3 miljoen overtollige liquide middelen tijdelijk ondergebracht bij het Rijk via het schatkistbankieren. Dit is een stijging van € 7 miljoen ten opzichte van 31 december 2019, met name als gevolg van de bevoorschotting van het Rijk inzake de Tozo.

Het balanstotaal is aan de passiva-zijde met name gestegen door de afrekening van de gemeente Oude IJsselstreek. Deze stijging is terug te zien in een beperkte stijging van het solvabiliteitsratio van 41% (2019) naar 43% (2020). Het solvabiliteitsratio geeft aan of de organisatie haar schulden kan betalen. Een percentage van 43% geeft een middelgroot risico aan.

Bij onze controle hebben wij de informatiewaarde, leesbaarheid en naleving van wettelijke vereisten van de jaarstukken beoordeeld.

Kwaliteit van de jaarstukken

De jaarstukken bestaan uit 3 onderdelen: De programma's, de paragrafen en de jaarrekening.

Wij vinden de structuur van de jaarstukken duidelijk. Uw organisatie kent 4 programma's. De kwaliteit van de toelichtingen is voldoende en is in overeenstemming met de begroting.

Voor de begroting van het jaar 2021 is een andere indeling van de programmastructuur in ontwikkeling.

Jaarverslag en paragrafen

Het jaarverslag en de paragrafen voldoen aan de minimale eisen van het Besluit Begroting en Verantwoording. Wij hebben geen tegenstrijdigheden vastgesteld tussen deze stukken en de jaarrekening 2020.

Naleving van de verslaggevingsregels

Wij hebben gecontroleerd of de bepalingen in het Besluit Begroting en Verantwoording zijn nageleefd. Hierin hebben wij geen (belangrijke) afwijkingen vastgesteld.

De verplichte beleidsindicatoren zijn opgenomen bij de programma's.

Kwaliteit jaarstukken

Verloop van de controle

Het opstellen van de jaarrekening is over het boekjaar 2020 zodanig gepland om aan het Algemeen Bestuur de gecontroleerde jaarrekening half april 2021 voor te kunnen leggen, zodat zij na advies van de deelnemende gemeenteraden deze in juli 2021 kunnen vaststellen. De controle over het jaar 2020 is soepel verlopen.

Het concept van de jaarstukken was tijdig gereed en het jaarrekeningdossier bevatte voldoende onderbouwingen om de controle te kunnen uitvoeren. De afwikkeling is op basis van de planning bereikt.

Wij kijken terug op een prettige en transparante samenwerking gedurende dit proces.

Bij de controle van de rechtmatigheid gaan wij na of de lasten en baten en de balansmutaties juist, tijdig, volledig én met de geldende wet- en regelgeving zoals opgenomen in het normenkader in overeenstemming zijn geweest. Wij hebben de baten en lasten en de balansmutaties over 2020 op rechtmatigheid gecontroleerd.

Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingscriterium

U heeft besloten met 4 programma's te werken. Dit geeft een overzichtelijk beeld van de resultaten. U heeft het Dagelijks Bestuur toestemming gegeven om binnen de bandbreedtes van de beleidsregels die u heeft samengesteld, te opereren. Het Dagelijks Bestuur legt verantwoording af over de besteding op de programma's.

Wij hebben gecontroleerd of de begrotingsregels door het Dagelijks Bestuur zijn nageleefd.

Bevindingen:

Bij 2 programma's zijn de werkelijke lasten hoger dan de begrote lasten. Hierover is een toelichting opgenomen in de paragraaf Begrotingsrechtmatigheid in de jaarrekening.

Voor 2020 zijn diverse kredieten beschikbaar gesteld voor investeringen. De werkelijke besteding is lager dan de beschikbaar gestelde kredieten. De resterende kredieten komen in 2021 te vervallen.

Programma (*€ 1.000)	Lasten Begroting	Lasten 2020	Passend binnen begroting
Inkomen en maatschappelijke participatie	47.418	45.692	✓
Ontwikkelen naar werk	10.300	11.085	✗
Werkgeversdienstverlening en detachering	26.309	25.225	✓
Algemene overhead	11.210	11.935	✗
Totaal	95.237	93.937	

De belangrijkste bevindingen inzake de getrouwheid hebben wij onder de kernpunten gerapporteerd. Hier informeren wij u over de overige bevindingen.

1. Schattingen

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat de organisatie oordelen vormt en schattingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De schattingen en de hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. Een goed inzicht in de jaarrekening vraagt kennis van de gemaakte schattingen.

Deze lichten wij hier kort toe:

- **Voorziening milieukosten**

Deze voorziening is bestemd voor het opruimen van een bodemvervuiling. In 2017 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de werkelijke kosten van het opruimen van de bodemvervuiling. Uit dit onderzoek komt naar voren dat de kosten tussen € 200.000 en € 300.000 zullen bedragen, afhankelijk van de uit te voeren sanering.

- **Voorziening groot onderhoud**

De plannen inzake de toekomstige huisvesting van Laborijn zijn in 2020 stilgelegd als gevolg van de uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek. Bij het opstellen van de jaarrekening is de huidige situatie als uitgangspunt gehanteerd.

Overige bevindingen

De huidige staat van de huisvesting voldoet niet aan de daaraan te stellen eisen. De gevormde voorziening voor onderhoud is gebaseerd op het mogelijke onderhoud van het huidige pand in 2021. Er is onvoldoende gereserveerd voor het eventueel uit te voeren onderhoud voor de lange termijn huisvesting.

- **Voorziening mobiliteit**

De voorziening mobiliteit is gevormd voor kosten van medewerkers die niet meer bij Laborijn werkzaam zijn. In 2020 is de voorziening uitgebreid met de kosten als gevolg van de herziening van de functie-indeling. Een aantal functies komen niet terug in de nieuwe organisatie. De voorziening is gebaseerd op een schatting die onderbouwd is door het management en die wij passend vinden.

- **Voorziening oninbaarheid debiteuren**

Uw organisatie heeft per 31 december 2020 voor een bedrag van € 3,4 miljoen vorderingen. De nominale waarde van deze vorderingen bedraagt € 6,4 miljoen. Wij hebben de volwaardigheid van deze vorderingen beoordeeld. Wij vinden de berekende voorziening voor oninbaarheid ten bedrage van € 3 miljoen voldoende. Hieraan ligt een deugdelijke berekening ten grondslag. *Wij hebben het Dagelijks Bestuur wel geadviseerd de onderbouwing van de voorzieningen in 2021 te toetsen op de geïnde bedragen van de afgelopen jaren. Daarnaast hebben wij het Dagelijks Bestuur geadviseerd de voorziening dubieuze debiteuren Bbz inzake de verstrekte leningen vanaf 2020 te herzien naar een inschatting per debiteur.*

Overige bevindingen

2. Groenmakers

In 2019 zijn diverse vorderingen van de Groenmakers omgezet in een lening met een aflossingsschema. In 2020 is een extra aflossing gedaan. Op basis van het nieuwe aflossingsschema zal de vordering in april 2022 volledig zijn voldaan.

3. Prestatielevering rechtmatig

Wij hebben een steekproef uitgevoerd om de rechtmatigheid van de uitgaven te kunnen controleren. Alle door ons geselecteerde facturen zijn onderbouwd met documenten waaruit blijkt dat de prestaties aan uw organisatie zijn geleverd.

4. Europese aanbestedingen

Wij hebben alle aanbestedingen van leveranciers waaraan over de periode 2017-2020 meer dan € 214.000 is geleverd onderzocht op het juist toepassen van de Europese aanbestedingsregels.

Onze controle-uitkomsten over 2020 geven aan dat de inkopen bij 2 leveranciers met eerder afgesloten contracten niet conform de Europese aanbestedingsregels zijn verricht. De totale inkopen in 2020 bij deze 2 leveranciers bedroegen € 394.000 en betreffen in 2020 verantwoorde lasten.

Uw organisatie heeft voor de inhuur van personeel met 2 leveranciers mantelcontracten, die Europees zijn aanbesteed, afgesloten. Omdat deze organisaties op diverse momenten geen geschikte kandidaten hadden, is bij andere leveranciers personeel ingehuurd. Uw organisatie heeft met deze leveranciers geen mantelovereenkomst. Bij 3 leveranciers is de Europese aanbestedingsgrens overschreden betreffende de inhuur van één soort functie voor een bedrag van € 475.000.

Tezamen leidt dit tot een onrechtmatig gevolgde inkoopprocedure voor een totaalbedrag van € 869.000.

Wij hebben de directeur en het Dagelijks Bestuur geadviseerd meerdere mantelcontracten af te sluiten middels een Europese aanbestedingsprocedure én bij twijfel of de omvang onder de Europese aanbestedingsgrens blijft de raming van de opdracht goed aan de voorkant vast te leggen en te onderbouwen.

Tevens hebben wij de directeur en het Dagelijks Bestuur geadviseerd de bewustwording bij de inkoop van ingehuurd personeel te vergroten en een tussentijdse analyse op te stellen inzake de bestede bedragen.

IT omgeving

Vanuit onze rol als accountant besteden aandacht aan de bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde omgeving. Dit onderzoek is niet primair gericht op cybersecurity. Uit onderzoek en uit de praktijk blijkt echter dat veel bedrijven nog niet ‘cybersecure’ zijn. De risico’s worden onderschat, wat vervolgens leidt tot onvoldoende beveiligingsmaatregelen. Informatiebeveiliging is namelijk geen eenmalige exercitie, maar een continu proces. Aanvallers zitten immers niet stil en er komen steeds nieuwe bedreigingen onze kant op. Dit betekent dat zelfs organisaties die op het eerste oog goed beveiligd zijn zich toch moeten blijven wapenen tegen de gevaren van een cyberaanval. In de blog “Hoe Cybersecure is jouw organisatie?” staan enkele voorbeelden hoe u dit als organisatie kan beoordelen, zie hiervoor: <https://stolwijkkennisnetwerk.nl/blog-hoe-cybersecure-is-jouw-organisatie/>

Wij hebben de automatiseringsorganisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole gecontroleerd. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht. Voor onze controle steunen we voor een beperkte mate op de automatiseringsomgeving van uw organisatie.

Overige bevindingen

In 2020 is door het Rijk de steunmaatregel voor zelfstandigen, de Tozo, geïntroduceerd. Wij hebben de verstrekkingen van de Tozo gecontroleerd en rapporteren hierbij expliciet over de bevindingen zoals verzocht wordt in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole Sisa.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

Laborijn heeft de Tozo-regeling uitgevoerd voor de deelnemende gemeenten. In totaal heeft Laborijn € 11,7 miljoen uitkeringen verstrekt voor Tozo 1,2 en 3, waaronder bedrijfskapitalen en levensonderhoud.

Misbruik en oneigenlijk gebruik Tozo

Er zijn in algemene zin procedures aanwezig om misbruik en oneigenlijk gebruik te detecteren. Voor de Tozo is in 2020 een specifiek beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik opgesteld.

In 2020 is direct na de verstrekkingen gestart met het uitvoeren van interne controle. In totaal zijn er 3.200 Tozo-uitkeringen verstrekt. Hiervan zijn er 99 beoordeeld door de interne controle. Van alle individuele consultants is een aantal dossiers gecontroleerd.

Aan de signalen van het landelijke inlichtingenbureau is in 2020 gestart met actieve opvolging. Er is een plan van aanpak opgesteld om vorm te geven aan de afwikkeling.

Aalten: alle ontvangen signalen per maart 2021 afgewikkeld.

Doetinchem: de afwikkeling van de signalen zal in juni 2021 afgerond worden.

Oude IJsselstreek: de afwikkeling van de signalen is overgedragen.

Op basis van onze beoordeling zijn wij van oordeel dat Laborijn voldoende inspanningen levert ter opvolging van de IB-signalen.

Tozo

Identificatieplicht

De identificatie van de aanvragers is getoetst aan de hand van geldige identiteitsbewijzen. Dit is in overeenstemming met artikel 17 derde lid van de Participatiewet, die voorschrijft dat de identiteit van aanvragers vastgesteld wordt aan de hand van een geldig identiteitsbewijs.

Verstekte voorschotten Tozo 1

Het Rijk heeft gevraagd ten tijde van de Coronacrisis snel te handelen. Hieraan is gehoor gegeven door voorschotten levensonderhoud te verlenen aan ondernemers die een beroep deden op de Tozo, terwijl de regeling nog niet in werking was getreden, dus voor 22 april 2020. Deze voorschotten kunnen onverschuldigd betaald zijn indien bij nader inzien geen recht op Tozo 1-uitkering levensonderhoud blijkt te bestaan. Deze verstekte Tozo 1-uitkeringen worden voor 30% vergoed door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De omvang van te ontvangen vergoeding hieromtrent bedraagt € 468.000 en is weergegeven in het SiSa -overzicht G4B/12.

In 2020 is door het Rijk de steunmaatregel voor zelfstandigen, de Tozo, geïntroduceerd. Wij hebben de verstrekkingen van de Tozo gecontroleerd en rapporteren hierbij expliciet over de bevindingen zoals verzocht wordt in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole Sisa.

Afgrenzing 2020

Er zijn nog 56 aanvragen eind 2020 niet behandeld voor de gemeente Doetinchem en de gemeente Aalten. Deze leiden in 2021 tot een last van circa € 170.000. Dit is toegelicht in het jaarverslag.

De nog af te handelen aanvragen 2020 in 2021 voor de gemeente Oude IJsselstreek zijn per balansdatum overgedragen aan de gemeente Oude IJsselstreek. De financiële gevolgen daarvan zijn niet meegenomen.

Urencriterium

De aanvraag voor een tozo uitkering is een digitaal formulier dat te benaderen is via de website van Laborijn. Hierin wordt expliciet gevraagd te verklaren dat de aanvrager voldoet aan het urencriterium.

Bij de aanvraag van een Tozo-uitkering is de zelfstandige verzocht te verklaren dat zij voldoet aan het urencriterium zoals dat is gesteld in de wettelijke vereisten. Daarmee voldoet de gemeenschappelijke Regeling Laborijn aan de gestelde voorwaarden van het Ministerie van SZW:

De gemeenschappelijke regeling heeft juist gehandeld indien zij op basis van de verklaring van de zelfstandige heeft vastgesteld dat deze voldoet aan het urencriterium (Standpunt Ministerie van SZW).

Tozo

Als onderdeel van de controle van de jaarrekening hebben wij een interimcontrole uitgevoerd. Over de bevindingen en aanbevelingen hebben wij in de managementletter gerapporteerd.

Samenvatting managementletter

Bij de interimcontrole hebben wij de algemene beheersing, de inrichting van de processen en de interne beheersingsmaatregelen beoordeeld. Naar aanleiding van de interimcontrole hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen in de managementletter d.d. 5 oktober 2020 gerapporteerd aan de directie en het Dagelijks Bestuur.

De organisatie streeft naar continue verbetering van de interne beheersing. De (financiële) beheersing voldoet aan de daaraan gestelde eisen. Gedurende de corona periode en het thuis werken is de interne beheersing niet verstoord.

De voortgang van onze aanbevelingen wordt door de controller bewaakt. De meeste aanbevelingen worden opgepakt. Een aantal vraagt een langere termijn van implementatie.

Bestuurlijk is alle inspanning gezet op een vloeiende uittreding van Oude IJsselstreek. De gevolgen van de uittreding zijn zichtbaar in de jaarrekening van 2020. Er is goede aandacht voor het uitwerken van de gevolgen van de uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek.

De auditcommissie gaat het tweede jaar in en speelt een actieve rol in de communicatie tussen het bestuur en de accountant.

De planning en control cyclus is ingericht. Er zijn 3 tussentijdse rapportages. De begroting en jaarrekening zijn tijdig ingediend bij de Provincie. Op basis van het financieel toekomstperspectief valt Laborijn onder het repressief toezicht van de Provincie Gelderland (Repressief is de laagste vorm van toezicht).

6. Interne beheersing

Risico's interne beheersing

In de managementletter hebben wij per proces aangegeven welke risico's niet (geheel) worden afgedekt door interne beheersingsmaatregelen. Om voldoende controlezekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als gevolg van het ontbreken van deze (voldoende) maatregelen afwijkingen bevat hebben wij aanvullende gegevenswerkzaamheden moeten verrichten om dit risico te verlagen. Hieronder geven wij kort weer welke van deze werkzaamheden zijn uitgevoerd:

1. Europese aanbestedingen niet nageleefd

Wij hebben op basis van de inkopen over de periode 2017-2020 de omvang van de diensten per leverancier beoordeeld. Hieruit blijkt dat bij de inkopen van een aantal leveringen niet de juiste procedure is gevolgd.

2. De prestatielevering is niet altijd vast te stellen

Wij hebben op basis van een steekproef vastgesteld dat er voldoende onderbouwingen zijn voor de levering van de ingekochte goederen en diensten waaruit blijkt dat deze ten goede komen aan Laborijn.

3. Actualisatie contracten detachering

Wij hebben vastgesteld dat de contracten zijn geactualiseerd, maar nog niet volledig retour zijn ontvangen van de wederpartijen.

6. Interne beheersing

Richting rechtmatigheidsverantwoording

Over het jaar 2021 ligt de uitdaging voor het Dagelijks Bestuur in de jaarrekening een rechtmatigheidsverantwoording voor het Algemeen Bestuur op te stellen. Het Dagelijks Bestuur geeft daarin aan dat zij heeft gehandeld binnen de wet- en regelgeving van de financiële rechtmatigheidsvereisten. Het oordeel van de accountant zal vanaf dat jaar alleen een getrouwheidsoordeel zijn, waarvan de rechtmatigheidsverantwoording een onderdeel is. De rechtmatigheidsverantwoording is onderdeel van de totale controle van de jaarstukken. Een goede verbijzonderde interne controle vormt de basis voor het kunnen opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording.

Of het invoeringsjaar van de rechtmatigheidsverantwoording daadwerkelijk het verslagjaar 2021 zal zijn, is afhankelijk van de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel. Het streven is nog steeds om met ingang van 2021 de rechtmatigheidsverantwoording te laten gelden.

Het doel van de rechtmatigheidsverantwoording is met name om een groeiproces in gang te zetten dat gericht is op verbetering van de bedrijfsvoering en de interne beheersing van de processen. Het uitvoeren van verbijzonderde interne controle helpt de organisatie in control te blijven of te komen.

In 2020 zijn diverse voorbereidingen getroffen voor de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. In 2021 is een nieuwe functie van auditor ingesteld binnen de formatie.

Status interne controle

De verbijzonderde interne controle (VIC) wordt uitgevoerd door de interne controle functionaris, onder verantwoordelijkheid van de controller. Jaarlijks wordt een controleplan opgesteld, waarin de risico's en de te controleren items zijn opgenomen. Alle relevante processen zijn opgenomen. De uitvoering vindt gedurende het jaar plaats. Hierbij wordt gebruik gemaakt van 'checklisten'. De omvang van de werkzaamheden is afgestemd op het belang (risico-inschatting en omvang) van het proces. De kwaliteit van de VIC is voldoende. Over de bevindingen wordt gerapporteerd aan het managementteam en de directeur.

Wij hebben het Dagelijks Bestuur geadviseerd om de verbijzonderde interne controle zodanig verder in te richten dat dit een deugdelijke basis vormt voor rechtmatigheidsverantwoording.

- *Het aanpassen van het controleprotocol, de financiële verordening en de controleverordening na de definitieve wetswijziging;*
- *Het actualiseren van het intern controleprogramma voor het boekjaar 2021 voor de onderkende risico's, actualiteiten en nieuwe wet- en regelgeving;*
- *Het completeren van het intern controleprogramma inzake de rapporteringslijnen;*
- *Het periodiek rapporteren over de bevindingen aan het Dagelijks Bestuur.*

Wij hebben als onderdeel van onze controle de SiSa bijlagen gecontroleerd. De controle is uitgevoerd zoals is opgenomen in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2020 d.d. 8 april 2021.

7. SiSa

In de onderstaande (voorgeschreven) tabel rapporteren we onze bevindingen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_deel openbaar lichaam 2020	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_deel openbaar lichaam 2020	Geen	n.v.t.	n.v.t.

Op de hierna volgende pagina's is specifiek de verplichte tabel inzake G4B opgenomen.

Deze tabellen dient u samen met de overige verplicht voorgeschreven verantwoordingsdocumenten voor 15 juli 2021 bij het CBS aan te leveren.

Strekking controleverklaring rechtmatigheid	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid	Goedkeurend

Tabel van bevindingen specifiek voor G4B Tozo: gemeente Aalten

7. SiSa

Nr.	Specifieke uitkering of overig gemeente Aalten	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4B	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.

Tabel van bevindingen specifiek voor G4B Tozo: gemeente Aalten

7. SiSa

Nr.	Specifieke uitkering of overig gemeente Aalten	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4B	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Geen	n.v.t.	n.v.t.

Tabel van bevindingen specifiek voor G4B Tozo: gemeente Doetinchem

7. SiSa

Nr.	Specifieke uitkering of overig gemeente Doetinchem	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4B	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.

Tabel van bevindingen specifiek voor G4B Tozo: gemeente Doetinchem

7. SiSa

Nr.	Specifieke uitkering of overig gemeente Doetinchem	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4B	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Geen	n.v.t.	n.v.t.

Tabel van bevindingen specifiek voor G4B Tozo: gemeente Oude IJsselstreek

7. SiSa

Nr.	Specifieke uitkering of overig gemeente Oude IJsselstreek	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4B	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.

Tabel van bevindingen specifiek voor G4B Tozo: gemeente Oude IJsselstreek

7. SiSa

Nr.	Specifieke uitkering of overig gemeente Oude IJsselstreek	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4B	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	Geen	n.v.t.	n.v.t.
G4B	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	Geen	n.v.t.	n.v.t.

Wij hebben onze controle overeenkomstig de opdracht uitgevoerd en in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving.

Onze opdracht

De jaarrekening 2020 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening gecontroleerd.

Wij hebben onze controle uitgevoerd op basis van onze controlestandaarden voor de accountantscontrole. Daarnaast hebben wij het besluit accountantscontrole decentrale overheden (het BADO), de door u vastgestelde controleverordening (ex artikel 413 van de gemeentewet), het door u vastgestelde controleprotocol én het door u vastgestelde normenkader als basis voor de controle gebruikt.

De door ons voor de controle gehanteerde goedkeuringstolerantie voor fouten bedraagt € 988.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 2.964.000 (3% van de lasten). Voor de Wet Normering Topinkomens hebben wij de voorgeschreven lagere goedkeuringstoleranties gehanteerd.

Onze onafhankelijkheid

Voor de uitvoering van onze controle is het belangrijk, dat wij onafhankelijk zijn. De voor uw organisatie in 2020 door ons verrichte diensten passen binnen de regels van onafhankelijkheid. Onze teamleden zijn onafhankelijk van uw organisatie. Er zijn geen andere zaken, die in strijd zijn met de onafhankelijkheidsregels.

8. Onze verantwoordelijkheid

Fraude

De accountant is verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het Dagelijks Bestuur. Wij merken op, dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het Dagelijks Bestuur. De accountant is niet verantwoordelijk en aansprakelijk voor de preventie van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de opdrachtbevestiging.

Er zijn tijdens de door ons uitgevoerde reguliere controlewerkzaamheden geen materiële onjuistheden als gevolg van fraude ontdekt, noch hebben wij aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Inzicht urenbesteding

Vanuit het programma 'In het publiek belang' van de NBA dienen wij de bestede uren van onze controlewerkzaamheden aan u te rapporteren. Voor uw inzicht verstrekken wij onderstaand een opgave van de tijdsbesteding (inclusief een schatting van nog te besteden uren voor de afronding van de jaarrekeningcontrole).

	Uren
Tekenend accountant	30
Overige teamleden	660

Dank u voor de samenwerking

Publicatie jaarrekening

Wij adviseren om de jaarrekening, na vaststelling door het Algemeen Bestuur, op de website van uw gemeenschappelijke regeling, te publiceren samen met de controleverklaring van de accountant. Hierdoor is het voor de gebruikers duidelijk dat dit de definitieve versie van de jaarrekening is en wat het oordeel van de accountant bij deze jaarrekening is.

Afsluiting

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en zijn graag bereid nadere informatie te verstrekken.

Met vriendelijke groet,

Stolwijk Kelderman

w.g. Dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

9. Afsluiting

Samen
Frisse-blik
Zeggen-wat-je-ziet Kwaliteit
Ervaren
Nieuwkomer

Ambitie
Sparringspartner Gemeentekennis Proactief Andere-benadering Dichtbij Netwerk
Betrokken

Toegevoegde waarde die bijdraagt aan uw duurzame succes

Samenwerkende specialisten

Binnen Stolwijk Kennisnetwerk bundelen wij een aantal kennisgebieden op financieel, bedrijfskundig, economisch en personeelsniveau. Vanuit deze verschillende disciplines hebben wij een 360 graden overzicht, zodat wij u beter en vollediger kunnen adviseren. Deze aanpak, waarbij specialisten en generalisten nauw samenwerken, leidt ertoe dat wij een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het duurzame succes van uw organisatie. Hoe wij dat doen? Dat leest u in het transparantieverlag op onze website.

Uw succes > www.stolwijkkennisnetwerk.nl

Aan: Algemeen Bestuur Laborijn
Van: Dagelijks Bestuur Laborijn
Betreft: 1^e begrotingswijziging 2021 Laborijn
Datum: 9 juli 2021

Voor u ligt de 1^e gewijzigde begroting 2021. De oorspronkelijke begroting 2021 dateert van begin 2020. Sinds het opstellen van de oorspronkelijke begroting 2021 hebben zich een aantal gebruikelijke ontwikkelingen voorgedaan waaronder de nieuwe bijstellingen van rijksbudgetten voor 2021. Daarnaast heeft de coronacrisis een grote impact gehad op de dienstverlening van Laborijn, is de Tozo regeling uitgevoerd en verlengd, is de implementatie van de Wet inburgering bij Laborijn belegd en is de Tonk regeling ingevoerd. Al deze ontwikkelingen hebben wij in deze 1^e gewijzigde begroting 2021 meegenomen. Doordat de gemeentelijke bijdrage in de uitvoeringskosten, niet wijzigt ten opzichte van de oorspronkelijke begroting, hoeft de begrotingswijziging niet voor een zienswijze voorgelegd te worden aan de Raden.

De voornaamste ontwikkelingen voor het doorvoeren van deze begrotingswijziging zijn de volgende:

- De dienstverleningsovereenkomst Wsw die met Oude IJsselstreek is afgesloten is anders verwerkt in deze begroting. Wij dienen de volledige omzet en kosten Wsw (inclusief Oude IJsselstreek) op te nemen in de baten en lasten en het aandeel van Oude IJsselstreek separaat te vermelden. Dit was bij de oorspronkelijke begroting 2021 nog niet op de juiste manier verwerkt.
- Het Rijksbudget Wsw is in de voorlopige ramingen € 795.096 verhoogd ten opzichte van de oorspronkelijke begroting. Daarnaast verwachten wij dat het Rijk de rijksbijdrage Wsw nog extra zal verhogen in verband met de financiële schade die ontstaat door de coronacrisis. Hiervoor hebben wij een schatting gemaakt van € 350.000.
- Het aantal klanten in de bijstand is in 2021 in werkelijkheid hoger dan aanvankelijk begroot. Dit leidt tot hogere lasten bijstand van € 1,2 miljoen in het programma Inkomen & financiële dienstverlening. Wij verwachten dat de rijksbijdrage BUIG in 2021 verder wordt verhoogd aangezien de verwachting is dat wij 1% beter presteren dan de landelijke ontwikkeling.
- Het aantal klanten dat in 2021 aan het werk gaat met een langdurige loonkostensubsidie is naar verwachting hoger dan bij de oorspronkelijke begroting 2021 was verwacht. Hierdoor zijn de verwachte uitgaven voor langdurige loonkostensubsidies met € 326.000 verhoogd ten opzichte van de oorspronkelijke begroting.
- De re-integratiemiddelen zijn positief bijgesteld met € 821.202. Hierdoor kunnen enkele moeilijk realiseerbare resultaat besparende maatregelen achterwege blijven (zoals afbouw Wiw banen en afbouw kosten van het werkgeversservicepunt).
- In 2020 heeft het Rijk de Tozo regeling ingevoerd om ondernemers door de coronacrisis te loodsen. Deze Tozo regeling is verlengd tot halverwege 2021. Hierdoor zal Laborijn naar verwachting in 2021 nog honderden extra aanvragen verwerken voor uitkeringsverstrekking en kredietverstrekking. De middelen die hiermee gemoeid zijn bedragen circa 2 miljoen. Deze lasten worden volledig door het Rijk vergoed. Ook de uitvoeringskosten, geraamd op € 189.000, worden door het Rijk vergoed.

- De Tonk regeling wordt uitgevoerd per 1 januari 2021. Hiervoor is € 740.000 aan middelen opgenomen.
- Voor de gemeente Aalten voeren we per 1 januari 2021 de individuele inkomenstoelage uit. De bijbehorende baten en lasten zijn verwerkt in het programma inkomen & financiële dienstverlening.
- Het programma overhead laat een stijging zien van de incidentele lasten door het inzetten van de middelen uit de bestemmingsreserve organisatie ontwikkeling. Dit betreft met name de inzet van extra personeel, opleidingskosten en de implementatiemiddelen voor de Wet inburgering.
- De bijdrage voor uitvoeringslasten van de gemeenten blijven gelijk aan de oorspronkelijke begroting 2021.

In onderstaande tabellen zijn de financiële mutaties weergegeven ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2021:

Overzicht mutaties lasten t.o.v. oorspronkelijke begroting 2021 x € 1.000	
Inkomen	
Bijstand	1.248
Loonkostensubsidie	326
Overige regelingen	768
Tozo	2.120
Toename lasten	4.462
Wsw	
Loonkosten	-20
Overige kosten	1.586
Afname lasten	1.566
Re-integratie	
Lasten	544
Toename lasten	544
Overhead	
Loonkosten	1.393
Kosten reorganisatie direct personeel	-2.822
Overige lasten	2.271
Toename lasten	841
Totaal mutaties lasten	7.413
Mutatie toevoeging reserve	529
Totaal	7.942

Overzicht mutaties baten t.o.v. oorspronkelijke begroting 2021 x € 1.000	
Inkomen	
Bijdrage gemeenten bijstand	1.248
Bijdrage gemeenten LKS	326
Bijdrage gemeenten overige regeling	768
Bijdrage gemeenten Tozo	2.120
Toename baten	4.462
Wsw	
Omzet	817
Bijdrage gemeenten Rijkssubsidie	1.145
Overige baten	254
Toename baten	2.216
Re-integratie	
Inleenvergoedingen Wiw	23
Bijdrage gemeenten Rijkssubsidie	821
Toename baten	844
Overhead	
Bijdrage gemeenten	0
Bijdrage gemeente OIJ ivm uittrekking	-2.822
Overige baten	2.236
Afname baten	-586
Totaal mutaties baten	6.936
Mutatie onttrekking reserve	1.006
Totaal	7.942

Bovenstaande wijzigingen worden nader toegelicht in de betreffende programma's. Wij adviseren u de begrotingswijziging vast te stellen.

Het Dagelijks Bestuur van Laborijn

De secretaris
J-H. Janssen

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur van Laborijn op 9 juli 2021

De secretaris
J-H. Janssen

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

1^e Begrotingswijziging 2021

Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn

Doetinchem, mei 2021

Inhoud

1. Voorwoord.....	3
2. Resultaat.....	5
3. Ontwikkeling aantallen.....	6
3.1 Aantal huishoudens in de bijstand.....	6
3.2 Aantal klanten werkzaam met langdurige loonkostensubsidie.....	6
3.3 Aantal Wsw-medewerkers	7
4. Toelichting baten en lasten per programma.....	8
4.1 Programma Inkomen & financiële dienstverlening.....	9
4.2 Programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie.....	13
4.3 Programma Wsw	16
4.4 Programma Overhead.....	19
5. Mutaties reserves	22
6. Investerings.....	22
7. Bijlagen	23
Bijlage 1 Programma Inkomen & financiële dienstverlening per gemeente	23
Bijlage 2 Bijdragen per gemeente	26
Bijlage 3 Geprognosticeerde balans na 1e begrotingswijziging 2021	29
Bijlage 4 Kengetallen en EMU saldo	29
Bijlage 5 Beleidsindicatoren.....	30
Bijlage 6 Taakvelden.....	30
Bijlage 7 Voormalige programma indeling.....	31

1. Voorwoord

Voor u ligt de 1^e gewijzigde begroting 2021. De oorspronkelijke vastgestelde begroting 2021 dateert van januari 2020. Sindsdien hebben zich verschillende ontwikkelingen voorgedaan die financiële impact hebben en een bijstelling noodzakelijk maken. Vanaf medio maart 2020 ervaren we de coronacrisis en de maatregelen die zijn genomen. De impact daarvan ervaren de inwoners van onze gemeenten dagelijks. De gevolgen, voor zover we die nu kunnen inschatten, zijn in deze bijgestelde begroting verwerkt.

Ondanks de bijzondere ontwikkelingen houden we als Laborijn focus op onze kerntaak. Wij zijn er om iedere inwoner te helpen aan betaald werk en als dat (nog) niet lukt hem/haar te ondersteunen bij het participeren in de samenleving. We zetten daarbij fors in op het faciliteren van de ontwikkeling bij onze klanten. Intern duiden we deze taak als “de bedoeling van Laborijn”

Een belangrijke aanpassing is ook ingegeven door de bereikte overeenstemming omtrent de financiële afwikkeling als gevolg van de uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek. Na uittreding blijven we de Wsw voor Oude IJsselstreek uitvoeren. De daarvoor afgesloten DVO is in deze gewijzigde begroting verwerkt. Daarnaast is aanvullend overeenstemming bereikt met de gemeente Oude IJsselstreek over het uitvoeren van de jobcoaching voor klanten die met een loonkostensubsidie werken bij externe werkgevers. Tevens blijven we de begeleiding van inwoners verzorgen die gebruik maken van regeling “nieuw beschut”. Als gevolg van de extra taken die Laborijn op DVO basis uitvoert was een minder forse afbouw van de formatie van direct personeel noodzakelijk. Daarnaast hebben een aantal medewerkers, in goed overleg, de overstap gemaakt naar gemeente Oude IJsselstreek. Ondanks dit soepele proces resteert voor Laborijn de komende jaren een forse bezuiniging op de (indirecte) uitvoeringskosten omdat de beschikbare middelen afnemen als gevolg van de uittreding. Laborijn heeft het uittredingsproces benut als versneller voor het eigen organisatie ontwikkelingstraject. Daarbinnen hebben we de facilitering van onze professionals om nog beter invulling te geven aan “de bedoeling” van Laborijn centraal gesteld. De uitkomst is een aanpaste organisatievorm waarin we toe kunnen met minder management capaciteit. De aangepaste structuur komt ook goed tot uiting in een hernieuwde inrichting van de programma's in onze begroting.

De coronacrisis heeft de nodige impact gehad op onze financiële resultaten van 2020. Met name de omzet van de groeps- en individuele detacheringen is fors afgenomen doordat veel bedrijven (tijdelijk) dicht moesten of minder opdrachten kregen. De gevolgen zullen ook in 2021 nog heel goed merkbaar zijn. Zowel voor onze (Wsw) medewerkers als voor de financiële positie van Laborijn.

In 2021 zullen wij ons, aanvullend op de bestaande taken, richten op de voorbereiding van uitvoering van de nieuwe Wet inburgering die naar verwachting per 1 januari 2022 ingaat. Indien de situatie daar om vraagt staan we ook in 2021 klaar om nieuwe dienstverlening snel en adequaat vorm te geven. Goed voorbeeld daarvan is de uitvoering van de Tozo. De begeleiding en financiële ondersteuning van ondernemers die gebruik (gaan) maken van Tozo 3 en Tozo 4 zal de nodige aandacht van ons vragen.

Al met al ligt een begrotingswijziging voor waarin voor 2021 geen hogere bijdrage voor uitvoeringskosten gevraagd wordt van de deelnemende gemeenten ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2021. Of we dit daadwerkelijk kunnen realiseren zal mede afhangen van hoelang en in welke mate de coronacrisis voort duurt, en of de financiële

gevolgen hiervan in voldoende mate worden gecompenseerd door het Rijk. Neemt niet weg dat wij onze uiterste best doen binnen de gestelde kaders te werken.

Ook zien wij de afgelopen maanden het aantal inwoners dat een beroep doet op de bijstand nog toenemen, terwijl het Rijk het macrobudget van de BUIG naar beneden heeft bijgesteld omdat er juist een minder grote stijging van het aantal bijstandsgerechtigden wordt verwacht dan in 2020 werd voorzien. Pas dit najaar is er definitieve zekerheid hoe zich de uitkeringslasten ten opzichte van de Rijksbijdragen zullen verhouden.

Doetinchem, januari 2021
J.H. Janssen
Algemeen Directeur

Leeswijzer

In deze begrotingswijziging zijn waar mogelijk in beknopte vorm de aanpassingen ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2021 weergegeven. Nadere uitwerking van onze inhoudelijke visie en beleidskeuzes zijn uitgewerkt in de Kadernota en de hierna op stellen begroting 2022.

2. Resultaat

Het totale resultaat in deze begrotingswijziging blijft 0 net zoals in de oorspronkelijke begroting 2021. Wel zullen de nodige bedragen onttrokken worden uit de ultimo 2020 te vormen bestemmingsreserve Oude IJsselstreek. Deze onttrekking komt grotendeels doordat middelen nodig zijn om de uitvoeringskosten te dekken zodat de deelnemende gemeenten geen hogere bijdragen doorberekend krijgen.

Volgens de nieuwe programma indeling¹ ziet dit er dan als volgt uit:

Resultaat 2021	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Programma Inkomen & financiële dienstverlening	-	-	-
Programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie	-	300.000	300.000
Programma Wsw	2.327.493	650.086	2.977.579
Programma Overhead	-3.830.156	-1.427.116	-5.257.272
Resultaat voor bestemming	-1.502.663	-477.030	-1.979.693
<u>Mutatie bestemmingsreserve</u>			
Toevoeging	-	-529.000	-529.000
Onttrekking	1.502.663	1.006.030	2.508.693
<u>Mutatie algemene reserve</u>			
Toevoeging	-	-	-
Onttrekking	-	-	-
Resultaat na bestemming reserves	-	-	-

De grootste financiële ontwikkelingen worden per programma nader toegelicht in hoofdstuk 4.

De toevoeging aan de bestemmingsreserve van € 529.000 betreft enerzijds een nieuw te vormen bestemmingsreserve Wsw van € 229.000 en anderzijds een toevoeging aan de reserve re-integratie van € 300.000. In hoofdstuk 5 zullen wij de bestemmingsreserves nader specificeren.

¹ Voor de oude programma indeling zie bijlage 7

3. Ontwikkeling aantallen

3.1 Aantal huishoudens in de bijstand

Bij de septembercirculaire 2020 was op landelijk niveau de verwachting dat de kosten van bijstand 7,38% gaan stijgen. 1,84% hiervan wordt veroorzaakt door de indexering van de kosten en 5,54% door de stijging van het aantal huishoudens. In april 2021 maakte het Rijk het nader voorlopig budget Buig 2021 en de nieuwe raming van het bijstandsvolume bekend. Volgens het Rijk gaat de bijstand niet fors toenemen zoals in september 2020 de verwachting was maar zelfs met gemiddeld 5% dalen in 2021. Aangezien wij in de periode januari tot en met april 2021 een stijging zien van ruim 2% lijkt ons een daling van 5% gemiddeld erg groot. Wij kiezen er daarom voor een gemiddelde van het scenario van september 2020 en april 2021 te hanteren maar deze ontwikkeling pas te laten ingaan vanaf juli 2021 omdat de arbeidsmarktregio Achterhoek vertraagd reageert op de landelijke ontwikkeling. Dit betekent een gemiddelde stijging van 0,5% over 2021. Voor Aalten een gemiddelde stijging van 1,2% en voor Doetinchem van 0,4%.

Gemiddeld aantal huishoudens	Begroting 2021	Wijziging	1e gew ijzigde begroting 2021
Aalten	281	0	281
Doetinchem	1220	17	1237
	1501	17	1518

De standcijfers aan het begin en de verwachting van de cijfers het eind van het jaar zien er dan als volgt uit:

Aantal huishoudens 1e begrotingswijziging 2021	Aalten	Doetinchem	Laborijn
Stand 1-1-21	278	1233	1511
Instroom	75	308	383
Uitstroom	-79	-342	-421
Stand 31-12-21	274	1199	1473

N.B. parttime uitstroom leidt niet tot een daling van het aantal huishoudens in de bijstand.

Aantal huishoudens oorspronkelijke begroting 2021	Aalten	Doetinchem	Laborijn
Stand 1-1-21	278	1216	1494
Instroom	81	308	389
Uitstroom	-75	-299	-374
Stand 31-12-21	284	1225	1509

3.2 Aantal klanten werkzaam met langdurige loonkostensubsidie

Het aantal inwoners dat aan het werk gaat en ondersteund wordt door een langdurige loonkostensubsidie gaat in 2021 naar verwachting 30% ten opzichte van 2020. Deze verwachte stijging is gebaseerd op de stijging die in 2020 is gerealiseerd.

Aantal inwoners werkzaam met een langdurige loonkostensubsidie	Aalten	Doetinchem	Laborijn
2020	46	178	224
Gew ijzigde begroting 2021	60	231	291

3.3 Aantal Wsw-medewerkers

Het gemiddeld aantal Wsw-medewerkers is voor 2021 opnieuw ingeschat. Hierbij is rekening gehouden met pensionering, natuurlijk verloop en een inschatting gemaakt van de nieuwe instroom. Door de coronacrisis heeft in 2020 een grote verschuiving plaatsgevonden van extern naar intern werken.

Gemiddeld aantal Wsw - medewerkers per categorie	Begroting 2021	Wijziging	1e gew ijzigde begroting 2021
Groepsdetachering	529	-120	409
Individuele detachering	179	-4	175
Intern Werk	215	114	329
Begeleid werken	99	-8	91
Intern gedetacheerd	15	-5	10
	1.036	-22	1.014

CONCEPT

4. Toelichting baten en lasten per programma

Mede op verzoek van het Bestuur en de accountant, hebben we vanaf deze begrotingswijziging een nieuwe programma indeling ingevoerd. Dit sluit ook beter aan op de per 2021 doorgevoerde organisatorische wijzigingen.

De oorspronkelijke programma's waren:

- Inkomen en maatschappelijke participatie
- Ontwikkelen naar Werk
- Werkgeversdienstverlening & detachering
- Overhead

De nieuwe programma's zijn:

- Inkomen & financiële dienstverlening
- Ontwikkeling, participatie & re-integratie
- Wsw
- Overhead

Door de invoering van deze nieuwe programma's en de vorming van een organisatiebreed serviceteam en adviesteam, heeft er met name een grote verschuiving plaatsgevonden op de toerekening van de salariskosten naar het programma overhead. Voor de duidelijkheid is in onderstaande tabellen aangegeven wat de begrotingswijziging op de salariskosten is op basis van de oorspronkelijk programma's en de nieuwe programma's.

Loonkosten op basis oorspronkelijke programma's	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Inkomen & maatschappelijke participatie	2.789.937	-977.159	1.812.778
Ontwikkelen naar Werk	2.504.730	-3.536	2.501.194
Werkgeversdienstverlening & Detachering	2.623.931	-191.716	2.432.215
Overhead	3.999.677	-257.419	3.742.258
Totaal	11.918.276	-1.429.830	10.488.446

Loonkosten op basis nieuwe programma's	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Inkomen & financiële dienstverlening	2.640.151	-2.025.276	614.875
Ontwikkeling, participatie & re-integratie	2.909.691	-404.966	2.504.725
Wsw	2.368.756	-280.372	2.088.384
Overhead	3.999.677	1.280.785	5.280.462
Totaal	11.918.275	-1.429.830	10.488.446

Tevens is in bijlage 7 de volledige begrotingswijziging op basis van de oorspronkelijke programma's toegevoegd.

In de volgende paragrafen is per (nieuw) programma aangegeven wat er in deze 1^e begrotingswijziging 2021 aan baten en lasten is begroot. Daarnaast is per programma toegelicht wat de afwijkingen zijn ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2021.

4.1 Programma Inkomen & financiële dienstverlening

Ten aanzien van het programma Inkomen & financiële dienstverlening dient een begrotingswijziging plaats te vinden ter grootte van € 1.505.203 nadelig. In onderstaande tabel is de mutatie per post weergegeven.

De doelstellingen van dit programma zijn onder andere:

- Het rechtmatig verstrekken van Participatiewet-uitkeringen gebeurt voor 75% van de aanvragen binnen 4 weken (wanneer de benodigde gegevens beschikbaar zijn);
- Het percentage rechtmatigheidsfouten ligt onder de 1%;
- Bieden van advies en ondersteuning aan inwoners bij inkomensvraagstukken;
- Tot stand brengen van een goed gestroomlijnd en klantgericht proces ter ondersteuning van de gehele keten van financiële dienstverlening;
- De (tijdelijke) ontheffing van de arbeidsverplichting is bij alle klanten actueel en er vindt opvolging plaats indien deze ontheffing eindigt;
- De uitkeringen die in verband met complexiteit geblokkeerd zijn, worden binnen 3 maanden afgehandeld;
- De langdurige en forfaitaire loonkostensubsidies worden ingezet om betaald werk te stimuleren, rechtmatig uitbetaald en tijdig verlengd;
- Het verzorgen van een correcte uitbetaling van de bijzondere bijstand, Bbz, individuele inkomensvoorslag en Tozo;
- Laborijn levert haar inkomensdienstverlening in nauwe afstemming met al haar partners in het sociaal domein;
- Bij vormgeving van het minima beleid wordt samengewerkt met bureau financiële ondersteuning van Gemeente Doetinchem;
- Saldo instroom uitstroom 1% beter dan landelijk gemiddelde;
- Alle Tozo klanten krijgen, indien gewenst, actief een bedrijfsadvies danwel ondersteuning bij omscholing of oriëntatie op ander werk.

Programma Inkomen & financiële dienstverlening	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Baten			
<u>Bijdragen gemeenten</u>			
Bijstand	21.172.962	396.763	21.569.725
Loonkostensubsidie	1.689.648	326.216	2.015.865
Bijzondere Bijstand	340.000	-10.000	330.000
Individuele Inkomenstoeslag	315.000	35.000	350.000
Tonk	-	740.000	740.000
Bbz kapitaalverstrekkingen	40.000	-7.500	32.500
Tozo	-	2.000.000	2.000.000
Bijdrage directe salariskosten	1.699.371	-1.084.496	614.875
Bijdrage Oude IJsselstreek inzake uittreding	940.780	-940.780	-
	26.197.761	1.455.203	27.652.965
<u>Overige baten</u>			
Ontvangsten bijstand	420.000	-80.000	340.000
Ontvangsten bijzondere bijstand	18.500	-7.500	11.000
Ontvangsten Bbz leningen	-	17.500	17.500
Ontvangsten Tozo	-	120.000	120.000
	438.500	50.000	488.500
Totaal baten	26.636.261	1.505.203	28.141.465
Lasten			
Bijstand	21.592.962	316.763	21.909.725
Loonkostensubsidie	1.689.648	326.216	2.015.865
Bijzondere Bijstand	358.500	-17.500	341.000
Individuele Inkomenstoeslag	315.000	35.000	350.000
Tonk	-	740.000	740.000
Bbz kapitaalverstrekkingen	40.000	10.000	50.000
Tozo	-	2.120.000	2.120.000
Directe salariskosten	1.699.371	-1.084.496	614.875
Kosten reorganisatie direct personeel	940.780	-940.780	-
Totaal lasten	26.636.261	1.505.203	28.141.465
Saldo baten en lasten	-	-	-
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-
Resultaat	-	-	-

Bijstand

Zie voor een toelichting op de ontwikkeling van de bijstand paragraaf 3.1

Langdurige loonkostensubsidie

Zoals bij de ontwikkeling van de aantallen reeds beschreven, hebben we de kosten voor langdurige loonkostensubsidie naar boven bijgesteld met ruim € 300.000.

Rijksbudget Buig

Het op dit moment toegekende voorlopige budget zou voor de gemeente Doetinchem niet toereikend zijn om de kosten van bijstand en loonkostensubsidie te dekken en zou een tekort laten zien van € 101.000. De verwachting is dat het definitieve budget wel voldoende zal zijn om de kosten te dekken, gezien het feit dat we 1% beter presteren dan landelijk. Voor de begrote baten en lasten per gemeente zie bijlage 1.

Bijzondere bijstand

Onder de post bijzondere bijstand wordt de uitbetaling verantwoord van de volgende zaken: overbruggingsuitkering statushouders, aanvullende bijstand voor klanten onder de 21 jaar, woonkostentoeslag, compensatie belastingaanslag, individuele studietoelage en overige bijzondere kosten van levensonderhoud.

Individuele inkomstenstoeslag

De lasten voor de individuele inkomstenstoeslag nemen toe omdat ook de gemeente Aalten per 1 januari 2021 deze regeling bij Laborijn heeft ondergebracht.

Tonk (tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten)

Per 1 januari 2021 voert Laborijn de Tonk regeling uit voor de gemeente Aalten en Doetinchem. Deze regeling is een uitbreiding van de bijzondere bijstand voor inwoners die een fors inkomensverlies hebben door de coronacrisis en hun woonkosten niet meer kunnen betalen en dit ook niet vanuit andere regelingen kunnen doen. De verwachting is nu dat hier in 2021 € 740.000 voor beschikbaar is.

Bbz kapitaalverstrekking

Dit betreffen de te maken onderzoekskosten van € 50.000 voor het beoordelen van de levensvatbaarheid van de onderneming, minus de ontvangsten uit verstrekte leningen van € 70.000 waarvan € 52.000 moet worden afgedragen aan het Rijk.

Tozo

De inschatting op dit moment is dat er in het eerste kwartaal van 2021 nog 315 inwoners gebruik zullen maken van een uitkering op grond van de Tozo. In het tweede kwartaal verwachten we een afname tot 105 inwoners omdat vanaf 1 april de vermogenstoets wordt ingevoerd. We hebben hiervoor een bedrag van € 2 miljoen opgenomen, dit bedrag kan volledig bij het Rijk gedeclareerd worden.

Naast een Rijksbudget voor de verstrekkingen Tozo, krijgen de gemeenten van het Rijk ook een vergoeding voor de uitvoeringskosten. Deze inkomsten zijn opgenomen in het programma Overhead bij de incidentele baten.

Voor de begrote lasten van bovengenoemde overige regelingen per gemeente zie bijlage 1.

Nieuwe Wet Inburgering

De middelen die nodig zijn om de nieuwe Wet Inburgering te implementeren zijn ten tijde van het opmaken van deze begrotingswijziging nog niet goed in te schatten. Samen met de gemeenten Aalten en Doetinchem wordt gewerkt aan een uitvoeringplan Wet inburgering. Gemeenten zullen zowel voor de invoering als uitvoering (per 2022) middelen beschikbaar stellen.

Directe salariskosten

Dit betreffen de salariskosten van medewerkers die direct aan dit programma zijn toe te rekenen². Dit bedrag neemt fors af omdat voorheen de maatschappelijke participatie werd uitgevoerd door de inkomensconsulent. Deze werkzaamheden worden nu uitgevoerd in het programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie. Bovendien worden de lasten van het ondersteunend personeel in de nieuwe situatie toegerekend aan het programma Overhead.

Kosten reorganisatie personeel

² Dit is een verplichting conform het BBV

In de oorspronkelijke begroting was een bedrag opgenomen voor kosten reorganisatie personeel. Destijds was uitgegaan van het volledig stoppen van activiteiten voor de gemeente Oude IJsselstreek. Nu er dienstverleningsovereenkomsten zijn afgesloten met Oude IJsselstreek voor Wsw, jobcoaching voor klanten die met loonkostensubsidie werkzaam zijn en de begeleiding van klanten nieuw beschut, zijn er geen extra reorganisatiekosten.

CONCEPT

4.2 Programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie

Ten aanzien van het programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie dient een begrotingswijziging plaats te vinden ter grootte van € 439.236.

Als gevolg van de beschreven aanpassing in de inrichting van Laborijn hebben we al onze professionals die zich richten op de ontwikkeling van inwoners in een multidisciplinaire samenstelling gepositioneerd. Zij bieden onze klanten ondersteuning op gebied van zorg, maatschappelijke participatie en re-integratie naar werk. Daarbij gaat het met name om het ondersteunen van ontwikkeling van inwoners. Daarbij staat niet alleen het realiseren van volledige uitstroom uit Participatiewet centraal, maar vooral het faciliteren van de ontwikkeling van inwoners. Daarbij zien we tussenstappen naar zorg, participatie, vrijwilligerswerk en parttime werken ook als resultaten.

De doelstellingen van dit programma zijn onder andere:

- Het vormgeven van een passend zorg, participatie en re-integratietraject met bijbehorend ontwikkelingsplan voor alle inwoners die een participatiewet-uitkering ontvangen;
- Binnen de dienstverlening is specifieke aandacht voor de groepen statushouders en jongeren. Gezien de specifieke behoeftes en vraagstukken beschikken we over gespecialiseerde professionals voor het bieden van een programma gericht op ontwikkeling en re-integratie. Binnen de programma's bieden we deze inwoners, aanvullend op onze reguliere dienstverlening, specifieke instrumenten. Ook bestaat de mogelijkheid om instrumenten gedurende een langere periode in te zetten;
- Het uitvoeren van de regeling "nieuw beschut" door (laten) aanbieden van een dienstverband en het vormgeven van coaching en begeleiding;
- Het treffen van voorbereidingen en implementeren van de nieuwe Wet inburgering in samenwerking met de deelnemende gemeenten;
- Vormgeven van pilots waarin we voor inwoners een doorlopende ontwikkellijn vormgeven ongeacht de wettelijke regeling waarvan zijn gebruik maken (Wmo, onderwijs, Jeugdhulp en Participatiewet);
- Stimuleren van de aantal parttime werkenden vanuit de Participatiewet. Door vormgeven impuls aanpak het percentage parttime werkenden te laten groeien naar 12% van het bestand;
- Het samenwerken met het WSPA om plaatsingen binnen de arbeidsmarktregio te realiseren;
- Het zorgen voor een doorlopende ontwikkellijn voor alle klanten van Laborijn, waarbij de ontwikkelresultaten meetbaar gemaakt worden;
- Eind 2021 is een plan opgesteld voor de uitvoering van "nieuw beschut" op grond van de nieuwe cao en de te maken keuzes omtrent werkgeverschap.

Programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Baten			
Wiw inleenvergoedingen	-	23.000	23.000
Rijksbudget	2.428.662	821.202	3.249.864
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	438.397	535.814	974.211
Bijdrage Oude IJsselstreek inzake uittrekking	940.780	-940.780	-
Totaal baten	3.807.839	439.236	4.247.075
Lasten			
Loonkostensubsidie kortdurend	-	15.000	15.000
Jobcoaching	255.175	-	255.175
Werkgeversservicepunt	83.361	38.417	121.778
ID-banen	3.957	-3.957	-
Wiw	50.000	226.000	276.000
Kinderopvang	21.744	-	21.744
Interne ontwikkeltrajecten	1.125.553	149.786	1.275.339
Infrastructuur	115.965	150.000	265.965
Nieuw beschut	59.432	59.568	119.000
Aanvullende re-integratie/ontwikkeling	418.732	113.131	531.863
Vergoedingen en premies	144.957	-53.957	91.000
Maatschappelijke participatie	149.786	-149.786	-
Directe salariskosten	438.397	535.814	974.211
Kosten reorganisatie direct personeel	940.780	-940.780	-
Totaal lasten	3.807.839	139.236	3.947.075
Saldo baten en lasten	-	300.000	300.000
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-300.000	-300.000
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-
Resultaat	-	-	-

Budget re-integratie

Dit Rijksbudget is in de septembercirculaire 2020 naar boven bijgesteld met € 184.350. Daarnaast heeft er in de decembercirculaire 2020 een verhoging plaatsgevonden van € 486.852. Deze verhoging is een onderdeel van het steun- en herstelpakket corona. Enerzijds is dit bedoeld om de reguliere dienstverlening op peil te houden nu de instroom in de bijstand toeneemt, anderzijds is dit een tijdelijke impuls voor re-integratie om de dienstverlening aan mensen die nu als gevolg van de crisis de bijstand instromen te intensiveren. Door de nieuwe programma indeling is € 150.000 overgeheveld vanuit het programma overhead.

Rijksbudget Re-integratie per gemeente	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Aalten	354.143	43.510	397.653
Doetinchem	2.224.519	627.692	2.852.211
Totaal	2.578.662	671.202	3.249.864

Loonkostensubsidie kortdurend

Een van de resultaat verbeterende maatregelen was het afbouwen van de uitgaven voor kortdurende loonkostensubsidie. Dit is gedeeltelijk gelukt. Echter zullen nog beperkte uitgaven in 2021 zijn voor dit instrument.

Werkgeversservicepunt

Het blijkt dat de uitgaven van het werkgeversservicepunt in 2021 niet zover afgebouwd kunnen worden als vorig jaar ingeschat. Derhalve zijn de lasten verhoogd met ruim € 38.000.

Wiw

Een van de resultaat verbeterende maatregelen die in 2020 is doorgevoerd was het afbouwen van de Wiw dienstverbanden. Dit zou in 2021 leiden tot een afname van de Wiw lasten. Tot op heden is het ons niet gelukt deze kosten af te bouwen. Dit verklaart dat de Wiw lasten en Wiw baten zijn verhoogd in deze gewijzigde begroting 2021.

Lasten infrastructuur

Het werk-leercentrum wordt verder geïnnoveerd om aan de vraag en wensen van de klanten en deelnemende gemeenten te voldoen. Door de wijziging van de programma indeling heeft er een verschuiving plaatsgevonden tussen dit programma en het programma overhead.

Aanvullende re-integratie

Deze post bevat diverse lasten die worden gemaakt met als doel de klanten te helpen in hun ontwikkeling. Te denken valt aan uitgaven voor opleidingen, cursussen, het behalen van certificaten. Ook wordt een aanbod gefaciliteerd om de taal te leren en is een actief beweegprogramma opgezet in samenwerking met enkele partners. Daarnaast streven wij naar een optimaal contact met statushouders. Dit doen wij onder andere door gebruik te maken van een ervaringsdeskundige. Verder investeren wij in communicatiemiddelen om het contact met de klant zo optimaal mogelijk te laten verlopen. De verwachting is dat wij door de coronacrisis niet alle middelen in 2021 kunnen inzetten. Het restant van naar verwachting € 300.000 zal in de jaren 2022 t/m 2025 worden ingezet.

Directe salariskosten

Dit betreffen de salariskosten van medewerkers die direct aan dit programma zijn toe te rekenen³. Dit bedrag neemt toe omdat de uitvoering van maatschappelijke participatie overgeheveld is van het programma Inkomen & financiële dienstverlening naar het programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie.

Kosten reorganisatie personeel

Zie voor toelichting het programma Inkomen & financiële dienstverlening.

³ Dit is een verplichting conform het BBV

4.3 Programma Wsw

Ten aanzien van het programma Wsw dient een begrotingswijziging plaats te vinden ter grootte van € 650.086 positief.

De doelstellingen van dit programma zijn onder andere:

- Voor de Wsw-medewerkers bieden we intensieve begeleiding en training. We streven daarbij om zo veel als mogelijk onze medewerkers een stap naar een externe detachering te laten zetten. Ultimo 2021 het percentage extern werkzaam⁴ terug te brengen naar 72% (gemiddeld in 2021 67%). Uiteraard is de haalbaarheid hiervan afhankelijk van het verloop van de coronacrisis.
- Ervoor zorgen dat alle Wsw-medewerkers een individueel ontwikkelplan hebben dat niet ouder is dan 1 jaar;
- De omzet intern werk laten toenemen met minimaal € 243.302, ook dit is afhankelijk van het verloop van de coronacrisis;
- De DVO Wsw die is gesloten met Oude IJsselstreek op een goede manier uitvoeren.
- Binnen de WLC's werken interne Wsw-medewerkers op een passende beschutte werkplek. Laborijn draagt zorg voor de acquisitie en werkvoorbereiding van deze werkzaamheden met als doel de ontwikkeling van medewerkers te stimuleren en de omzet te behalen zoals in de begrotingswijziging is opgenomen;

⁴ Onder extern werkzaam wordt verstaan: groepsdetachering, individuele detachering of begeleid werken.

Programma Wsw	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Baten			
Omzet groepsdetacheringen	3.332.586	380.414	3.713.000
Omzet individuele detacheringen	1.587.353	193.647	1.781.000
Omzet intern werk	310.698	243.302	554.000
Bijdrage vervoerskosten inleners	151.619	-36.619	115.000
Lage Inkomensvoordeel (Liv)	272.064	-10.064	262.000
Detachering ambtelijk personeel	43.140	-43.140	-
Functiecreatie	18.270	-18.270	-
Verrekening kostendeel OJ	-	361.900	361.900
	5.715.729	1.071.171	6.786.900
Rijksbudget	19.010.728	795.096	19.805.824
Rijksbudget coronacrisis	-	350.000	350.000
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	1.427.977	660.407	2.088.384
Bijdrage Oude IJsselstreek inzake uittrekking	940.780	-940.780	-
Totaal baten	27.095.214	1.935.894	29.031.108
Lasten			
Loonkosten Wsw	20.235.028	-20.028	20.215.000
Vervoerskosten Wsw	480.890	39.110	520.000
Overige kosten Wsw	490.616	139.384	630.000
Kosten begeleid w erken	1.165.040	87.960	1.253.000
Directe productiekosten	27.390	2.610	30.000
Omzet deel af te dragen aan OJ	-	1.317.145	1.317.145
Directe salariskosten	1.427.977	660.407	2.088.384
Kosten reorganisatie direct personeel	940.780	-940.780	-
Totaal lasten	24.767.721	1.285.808	26.053.529
Saldo baten en lasten	2.327.493	650.086	2.977.579
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-
Resultaat	2.327.493	650.086	2.977.579

Omzet

Deze post is geactualiseerd naar aanleiding van de gerealiseerde cijfers 2020. De verwachting is dat de omzet per saldo € 600.000 (na verrekening aandeel Oude IJsselstreek) lager uitvalt dan oorspronkelijk begroot.

De reden hiervoor is het wegvallen van een aantal groepsdetacheringen en individuele detacheringen door de coronacrisis. Door de crisis zijn er medewerkers teruggestroomd naar intern werk en is het moeilijk om nieuwe groepsdetacheringen te bewerkstelligen. We zullen naar verwachting de opbrengst intern werk onder andere daardoor kunnen vergroten.

Rijksbudget Wsw

Het Rijksbudget Wsw is aangepast op basis van de septembercirculaire 2020.

Rijksbudget Wsw per gemeente	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Aalten	5.618.292	408.070	6.026.362
Doetinchem	7.737.046	199.442	7.936.488
Montferland	4.326.209	-35.107	4.291.102
Bronckhorst	1.329.182	222.690	1.551.872
Totaal	19.010.728	795.096	19.805.824

Tevens verwachten we, net als in 2020, een extra subsidie te ontvangen vanwege de coronacrisis.

Lasten Wsw

De lasten Wsw zijn per saldo circa € 113.000 lager (na verrekening aandeel Oude IJsselstreek) dan in de oorspronkelijke begroting 2021 was opgenomen. Dit heeft met name te maken met een verlaging van de vervoerskosten door het verlengen van het huidige vervoerscontract.

Directe salariskosten

De directe salariskosten voor dit programma zijn hoger dan in de oorspronkelijke begroting is opgenomen. Dit komt doordat bij de oorspronkelijke begroting 2021 rekening was gehouden met het niet meer uitvoeren van de Wsw voor de gemeente Oude IJsselstreek. Nu er een DVO is afgesloten kan Laborijn meer medewerkers in dienst houden om de Wsw uit te voeren. Dit verklaart de hogere direct toerekenbare salariskosten in dit programma.

Kosten reorganisatie personeel

Zie voor toelichting het programma Inkomen & financiële dienstverlening.

CONCEPT

4.4 Programma Overhead

Ten aanzien van de lasten bedrijfsvoering dient er een begrotingswijziging plaats te vinden ter grootte van € 650.086 negatief na mutatie reserves. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de verwerking van de financiële gevolgen van het aangaan van de dienstverleningsovereenkomst Wsw met gemeente Oude IJsselstreek.

De doelstellingen van dit programma zijn onder andere:

- **Organisatie-, teamontwikkeling & HRM:** op basis van de wensen van het leidinggevend personeel zal het opleidings-cursusaanbod worden vergroot. Hiermee worden de te ontwikkelen gebieden zowel op kennis als vaardigheden voorzien.
- **Informatiemanagement:** de dashboards worden ontwikkeld op basis van de input van de lijnverantwoordelijke managers. De wensen worden geïnventariseerd, beoordeeld en vervolgens wordt overgegaan tot het programmeren van de systemen. De focus zal liggen op de datavalidatie, definities en visuele vormgeving. Visuele vormgeving werkt vaak veel sterker dan tekst.
- **Financiën:** de budgettering in de financiële systemen zal verder worden geoptimaliseerd op basis van de verkregen ervaring in 2019 en 2020. Hierdoor kan het financiële sturingsproces eenvoudiger plaatsvinden. Dit zal gebeuren door de inrichting van de administratie zo aan te passen dat het voldoet aan de wensen van de gebruikers.
- **Kwaliteit/IC:** procesoptimalisatie wordt gerealiseerd door actief informatie op te halen bij de lijnafdelingen en we gaan gebruik maken van een nieuwe tool "procesmining". Hiermee kunnen we de afwijkingen in processen in beeld brengen om vervolgens de lijn te adviseren over oplossingsrichtingen en verbetervoorstellen. Na besluitvorming in de lijn worden aanpassingen doorgevoerd in de systemen en zorggedragen voor aanvullende (werk)instructies, (her)controles en waar nodig in de stuurinformatie.
- **Communicatie:** de externe communicatie zal worden geoptimaliseerd door onder andere het gebruik van sociale media, berichten in de krant, presentaties voor de raads werkgroep en andere stakeholders. Daarnaast starten we in 2021 met een continu klanttevredenheidsonderzoek, een klantadviesraad en een klantenpanel.

Programma Overhead	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Baten			
Rentebaten	14.000	-8.000	6.000
Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten	75.728	35.072	110.800
Inkomsten uit DVO OIJ Wsw	-	1.469.909	1.469.909
Opbrengst catering	45.000	-21.000	24.000
Huuropbrengsten	440.000	-98.000	342.000
Bijdrage gemeenten	3.000.252	-111.725	2.888.527
Bijdrage vanuit re-integratiebudget voor infrastructuur	150.000	115.965	265.965
Incidentele baten	-	742.202	742.202
Totaal baten	3.724.980	2.124.424	5.849.404
Lasten			
Loonkosten	3.999.677	1.280.785	5.280.462
Overige personeelskosten	449.274	24.338	473.612
Huisvestingskosten	993.091	100.409	1.093.500
Facilitaire kosten	-	595.000	595.000
ICT kosten	1.100.394	184.406	1.284.800
Algemene kosten	893.000	-652.000	241.000
Incidentele lasten	119.700	2.018.602	2.138.302
Totaal lasten	7.555.136	3.551.540	11.106.676
Saldo baten en lasten	-3.830.156	-1.427.116	-5.257.272
Mutatie bestemmingsreserve			
Toevoeging aan reserve	-	-229.000	-229.000
Onttrekking aan reserve	1.502.663	1.006.030	2.508.693
Mutatie algemene reserve			
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat na bestemming	-2.327.493	-650.086	-2.977.579

Rentebaten

De rentebaten nemen af omdat enkele uitgegeven leningen zijn afgelost.

Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten

Dit betreft de inkomsten uit de afgesloten DVO met GelreWerkt voor de uitvoering van de salarisadministratie Wsw en de detachering van een jobcoach bij Buha. Deze inkomsten nemen toe doordat de detachering van de jobcoach niet meer in het programma Wsw verantwoord wordt maar onder het programma overhead.

Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomst Oude IJsselstreek Wsw

De inschatting is dat de gemeente € 1.469.909 bijdraagt in de uitvoeringskosten Wsw. Daarnaast betalen zij een risico-opslag van € 229.000 per jaar.

Opbrengst catering

Deze opbrengsten nemen af doordat medewerkers minder vaak fysiek bij Laborijn zijn. Hierdoor wordt er minder gebruik gemaakt van de cateringfaciliteiten aan de Terborgseweg 106.

Huuropbrengsten

De huuropbrengsten nemen af doordat meer ruimtes door Laborijn zelf in gebruik genomen worden. Dit is als gevolg van de terugstroom van Wsw-medewerkers van een detachering naar intern.

Incidentele baten

De incidentele baten bestaan voor € 247.800 uit de verwachte inkomsten uit de afgesloten DVO's met de gemeente Oude IJsselstreek voor jobcoaching/loonwaardemeting en begeleiding Nieuw Beschut. Daarnaast schatten we in dat we tot en met juni 420 aanvragen Tozo zullen moeten afhandelen, waarvoor een rijksvergoeding beschikbaar wordt gesteld voor de uitvoeringskosten van € 189.000. Voor de implementatie Tonk is € 60.000 opgenomen en implementatie € 245.000.

Loonkosten

De directe salariskosten voor dit programma zijn hoger dan in de oorspronkelijke begroting is opgenomen. Dit is hiervoor al uitgelegd.

Facilitaire en algemene kosten

Om meer duidelijkheid te verkrijgen in de verschillende budgetten hebben we er voor gekozen de facilitaire kosten apart op te nemen. Hieronder vallen onder andere de kosten voor telefonie, printers, kantoorartikelen, porti, abonnementen, catering en auto's.

Onder de algemene kosten worden onder andere advies- en juridische kosten, accountantskosten, communicatie-, marketing- en representatiekosten verantwoord.

ICT kosten

Doordat de DVO Wsw met Oude IJsselstreek is afgesloten dienen wij licentiekosten te betalen voor o.a. het personeelssysteem. Daarnaast gaan we in 2021 bepaalde werkzaamheden robotiseren wat de nodige kosten met zich meebrengt.

Incidentele lasten

De totale incidentele lasten bedragen € 2.138.302. Hiervan betreft € 1.643.900 de incidentele extra inzet van personeel vanwege:

- de aanpassing van de organisatie ten gevolge van de uittreding Oude IJsselstreek
- het Plan van aanpak organisatieontwikkeling
- de uitvoering van de Tozo
- de afronding van de bestuursopdrachten PW
- de uitvoering van de tijdelijke DVO's Oude IJsselstreek
- aflopende verplichtingen, niet opgenomen in het formatieplan

De resterende incidentele lasten bestaan uit de lasten voor de uitvoering van de TONK, Tozo en de implementatie van de Wet inburgering.

5. Mutaties reserves

Omschrijving reserves 1e begrotingswijziging 2021	Saldo 31 december 2020	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31 december 2021
Algemene reserve	1.852	485	-	2.337
Bestemmingsreserves				-
- Wsw vakantiegelden- en dagen	1.343	225	-	1.568
- Wsw Rijks subsidie	335	-	-	335
- Re-integratiemiddelen	638	300	-	938
- Pilot gemeente Aalten	35	-	-35	-
- Organisatieontwikkeling	797	50	-729	118
- Klant in Beeld gemeente Doetinchem	94	-	-94	-
- Tozo uitvoering	373	-	-60	313
- Frictiekosten Uittreding OJ	4.086	-	-1.590	2.496
- Risico einde DVO Wsw	-	229	-	229
Totaal	9.553	1.289	-2.508	8.334

6. Investerings

Ten aanzien van de investeringen zijn geen wijzigingen te melden.

Investerings	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Gebouwen	pm	-	pm
Verbouwingen	10.000	-	10.000
Overige	10.000	-	10.000
Installaties	15.000	-	15.000
Machines	-	-	-
Meubilair	35.000	-	35.000
Totaal	70.000	-	70.000

7. Bijlagen

Bijlage 1 Programma Inkomen & financiële dienstverlening per gemeente

Programma Inkomen & financiële dienstverlening Aalten	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Baten			
<u>Bijdragen gemeenten</u>			
Bijstand	3.911.836	20.165	3.932.001
Loonkostensubsidie	358.959	44.469	403.428
Bijzondere Bijstand	59.500	-9.500	50.000
Individuele Inkomensloeslag	-	50.000	50.000
Tonk	-	185.000	185.000
Bbz kapitaalverstrekkingen	9.000	-4.000	5.000
Tozo	-	500.000	500.000
Bijdrage directe salariskosten	430.652	-275.425	155.227
Bijdrage Oude IJsselstreek inzake uittreding	175.873	-175.873	-
	4.945.820	334.836	5.280.656
<u>Overige baten</u>			
Ontvangsten bijstand	70.000	-10.000	60.000
Ontvangsten bijzondere bijstand	2.500	-1.500	1.000
Ontvangsten Bbz leningen	-	5.000	5.000
Ontvangsten Tozo	-	20.000	20.000
	72.500	13.500	86.000
Totaal baten	5.018.320	348.336	5.366.656
Lasten			
Bijstand	3.981.836	10.165	3.992.001
Loonkostensubsidie	358.959	44.469	403.428
Bijzondere Bijstand	62.000	-11.000	51.000
Individuele Inkomensloeslag	-	50.000	50.000
Tonk	-	185.000	185.000
Bbz kapitaalverstrekkingen	9.000	1.000	10.000
Tozo	-	520.000	520.000
Directe salariskosten	430.652	-275.425	155.227
Kosten reorganisatie direct personeel	175.873	-175.873	-
Totaal lasten	5.018.320	348.336	5.366.656
Saldo baten en lasten	-	-	-
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-
Resultaat	-	-	-

Programma Inkomen & financiële dienstverlening Doetinchem	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Baten			
<u>Bijdragen gemeenten</u>			
Bijstand	17.261.126	376.598	17.637.724
Loonkostensubsidie	1.330.689	281.748	1.612.437
Bijzondere Bijstand	280.500	-500	280.000
Individuele Inkomenstoeslag	315.000	-15.000	300.000
Tonk	-	555.000	555.000
Bbz kapitaalverstrekkingen	31.000	-3.500	27.500
Tozo	-	1.500.000	1.500.000
Bijdrage directe salariskosten	1.268.719	-809.071	459.648
Bijdrage Oude IJsselstreek inzake uittreding	764.907	-764.907	-
	21.251.941	1.120.368	22.372.309
<u>Overige baten</u>			
Ontvangsten bijstand	350.000	-70.000	280.000
Ontvangsten bijzondere bijstand	16.000	-6.000	10.000
Ontvangsten Bbz leningen	-	12.500	12.500
Ontvangsten Tozo	-	100.000	100.000
	366.000	36.500	402.500
Totaal baten	21.617.941	1.156.868	22.774.809
Lasten			
Bijstand	17.611.126	306.598	17.917.724
Loonkostensubsidie	1.330.689	281.748	1.612.437
Bijzondere Bijstand	296.500	-6.500	290.000
Individuele Inkomenstoeslag	315.000	-15.000	300.000
Tonk	-	555.000	555.000
Bbz kapitaalverstrekkingen	31.000	9.000	40.000
Tozo	-	1.600.000	1.600.000
Directe salariskosten	1.268.719	-809.071	459.648
Kosten reorganisatie direct personeel	764.907	-764.907	-
	-	-	-
Totaal lasten	21.617.941	1.156.868	22.774.809
Saldo baten en lasten	-	-	-
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-
Resultaat	-	-	-

Rijksbudget Buig per gemeente (begroot)	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Aalten	4.270.795	64.634	4.335.429
Doetinchem	18.591.814	658.347	19.250.161
Totaal	22.862.609	722.981	23.585.590

Resultaat Buig per gemeente	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Aalten	-	-	-
Doetinchem	-	-	-
Totaal	-	-	-

Bijzondere Bijstand en individuele inkomensvoeslag	Aalten	Doetinchem	Laborijn
Aanvullende bijstand < 21 jaar	20.000	222.000	242.000
Belastingaanslag	7.000	16.000	23.000
Eenmalige overbrugging	5.000	12.000	17.000
Individuele studietoeslag	5.000	15.000	20.000
Leenbijstand	5.000	15.000	20.000
Overige algemene levensbehoefte	6.000	10.000	16.000
Woonkostentoeslag	3.000		3.000
	51.000	290.000	341.000
Aflossing BB	-1.000	-10.000	-11.000
Individuele inkomensvoeslag	50.000	300.000	350.000
Totaal	100.000	580.000	680.000

Bbz bedrijfskredieten	Aalten	Doetinchem	Laborijn
Onderzoekskosten	10.000	40.000	50.000
Bedrijfskredieten	-	-	-
Terug te ontvangen van Rijk in 2022	-	-	-
	-	-	-
Aflossing en rente leningen vanaf 2020	-	-	-
Aflossing en rente leningen vóór 2020	20.000	50.000	70.000
Af te dragen aan Rijk (75%)	-15.000	-37.500	-52.500
	5.000	12.500	17.500
Totaal	5.000	27.500	32.500

Bijlage 2 Bijdragen per gemeente

Bijdrage per programma per gemeente	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Programma Inkomen & financiële dienstverlening			
<u>Buig</u>			
Aalten	4.270.795	64.634	4.335.429
Doetinchem	18.591.815	658.346	19.250.161
	22.862.610	722.979	23.585.590
<u>Bijzondere bijstand/Ind.Inkomenstoeslag/Tonk/Bbz</u>			
Aalten	68.500	221.500	290.000
Doetinchem	626.500	536.000	1.162.500
	695.000	757.500	1.452.500
<u>Tozo verstrekkingen</u>			
Aalten	-	500.000	500.000
Doetinchem	-	1.500.000	1.500.000
	-	2.000.000	2.000.000
<u>Directe salariskosten</u>			
Aalten	430.652	-275.425	155.227
Doetinchem	1.268.719	-809.071	459.648
	1.699.371	-1.084.496	614.875
Totaal	25.256.982	2.395.983	27.652.965
integratie			
<u>Re-integratie budget</u>			
Aalten	354.143	43.510	397.653
Doetinchem	2.224.519	627.692	2.852.211
	2.578.662	671.202	3.249.864
<u>Directe salariskosten</u>			
Aalten	111.098	134.844	245.942
Doetinchem	327.299	400.969	728.269
	438.396	535.814	974.210
Totaal	3.017.058	1.207.016	4.224.074
Programma Wsw			
<u>WSW-budget</u>			
Aalten	5.618.292	408.070	6.026.362
Doetinchem	7.737.046	199.442	7.936.488
Montferland	4.326.209	-35.107	4.291.102
Bronckhorst HKZ	1.329.182	222.690	1.551.872
	19.010.728	795.096	19.805.824
<u>WSW-budget corona</u>			
Aalten	-	106.495	106.495
Doetinchem	-	140.250	140.250
Montferland	-	75.831	75.831
Bronckhorst HKZ	-	27.424	27.424
	-	350.000	350.000
<u>Directe salariskosten</u>			
Aalten	361.875	165.343	527.218
Doetinchem	1.066.101	495.065	1.561.166
	1.427.977	660.407	2.088.384
Totaal	20.438.705	1.805.503	22.244.208

Bijdrage per programma per gemeente	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Programma Overhead			
<u>Tozo uitvoeringskosten</u>			
Aalten	-	47.250	47.250
Doetinchem	-	141.750	141.750
	-	189.000	189.000
<u>Tonk uitvoeringskosten</u>			
Aalten	-	15.000	15.000
Doetinchem	-	45.000	45.000
	-	60.000	60.000
<u>Inburgering implementatiekosten</u>			
Aalten	-	55.773	55.773
Doetinchem	-	189.629	189.629
	-	245.402	245.402
<u>Programma gerelateerde lasten</u>			
Aalten	797.483	-24.762	772.720
Doetinchem	1.808.701	-86.963	1.721.738
Montferland	258.072	-	258.072
Bronckhorst HKZ	135.997	-	135.997
	3.000.252	-111.725	2.888.527
Totaal	3.000.252	382.677	3.382.929
Totaal bijdrage gemeenten	51.712.997	5.791.180	57.504.177
Gespecificeerd per gemeente:			
Aalten	12.012.837	1.462.232	13.475.070
Doetinchem	33.650.700	4.038.110	37.688.810
Montferland	4.584.281	40.723	4.625.004
Bronckhorst HKZ	1.465.179	250.114	1.715.293
Totaal programmalasten	51.712.998	5.791.180	57.504.177

Bijdragen gemeenten begroting 2021 (x € 1.000)	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Buig-budget	4.271	18.592	-	-	22.863
Tekort/overschot Buig budget	-	-	-	-	-
Bijzondere bijstand/Ind.Inkomenstoeslag/Tonk/Bbz	69	627	-	-	695
Tozo verstrekkingen	-	-	-	-	-
Re-integratiebudget	354	2.225	-	-	2.579
Wsw budget	5.618	7.737	4.326	1.329	19.011
Wsw budget corona	-	-	-	-	-
Tozo uitvoeringskosten	-	-	-	-	-
Tonk uitvoeringskosten	-	-	-	-	-
Inburgering implementatiekosten	-	-	-	-	-
Indirecte kosten	1.701	4.471	258	136	6.566
	12.013	33.651	4.584	1.465	51.713

Bijdragen gemeenten 1e begrotingsw ijsziging 2021 (x € 1.000)	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Buig-budget	4.335	19.250	-	-	23.586
Tekort/overschot Buig budget	-	-	-	-	-
Bijzondere bijstand/Ind.Inkomenstoeslag/Tonk/Bbz	290	1.163	-	-	1.453
Tozo verstrekkingen	500	1.500	-	-	2.000
Re-integratiebudget	398	2.852	-	-	3.250
Wsw budget	6.026	7.936	4.291	1.552	19.806
Wsw budget corona	106	140	76	27	350
Tozo uitvoeringskosten	47	142	-	-	189
Tonk uitvoeringskosten	15	45	-	-	60
Inburgering implementatiekosten	56	190	-	-	245
Indirecte kosten	1.701	4.471	258	136	6.566
	13.475	37.689	4.625	1.715	57.504

Vershil ten opzichte oorspronkelijke begroting (x € 1.000)	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst	Totaal
Buig-budget	65	658	-	-	723
Tekort/overschot Buig budget	-	-	-	-	-
Bijzondere bijstand/Ind.Inkomenstoeslag/Tonk/Bbz	222	536	-	-	758
Tozo verstrekkingen	500	1.500	-	-	2.000
Re-integratiebudget	44	628	-	-	671
Wsw budget	408	199	-35	223	795
Wsw budget corona	106	140	76	27	350
Tozo uitvoeringskosten	47	142	-	-	189
Tonk uitvoeringskosten	15	45	-	-	60
Inburgering implementatiekosten	56	190	-	-	245
Indirecte kosten	-	-	-	-	-
	1.462	4.038	41	250	5.791

Bijlage 3 Gepronosticeerde balans na 1e begrotingswijziging 2021

Geprognosticeerde balans	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Activa				
<i>Vaste activa</i>				
Materiele vaste activa	2.606	2.619	-102	2.517
Financiële vaste activa	250	569	-458	111
	2.856	3.188	-560	2.628
<i>Vlottende activa</i>				
Voorraden		-	-	-
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	24.633	9.403	6.823	16.226
Liquide middelen	322	370	-20	350
Overlopende activa	201	179	-49	130
	25.156	9.952	6.754	16.706
Totaal activa	28.012	13.140	6.194	19.334
Passiva				
<i>Vaste passiva</i>				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	1.852	1.750	587	2.337
Bestemmingsreserve	7.701	2.606	3.391	5.997
Resultaat	2.352	-	-	-
	11.905	4.356	3.978	8.334
Voorzieningen	2.112	920	580	1.500
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	500	264	136	400
	14.517	5.540	4.694	10.234
<i>Vlottende passiva</i>				
Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd < 1 jaar	13.419	7.500	1.500	9.000
Overlopende passiva	76	100	-	100
	13.495	7.600	1.500	9.100
Totaal passiva	28.012	13.140	6.194	19.334

Bijlage 4 Kengetallen en EMU saldo

Kengetallen	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Netto schuldquote	-11,55%	-4,31%	-6,54%	-10,85%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	-11,55%	-4,31%	-6,54%	-10,85%
Solvabiliteitsratio	42,50%	33,15%	9,96%	43,11%
Structurele exploitatieruimte	1,25%	0,20%	1,88%	2,08%

EMU Saldo	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	1e gew ijzigde begroting 2021
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan/onttrekking uit reserves (+)	4.842	-1.503	-1.980
Mutaties (im)materiële vaste activa (-)	-101	-89	-89
Mutaties voorzieningen (+)	575	-259	-612
Mutaties voorraden (-)	-	-	-
Eventuele boekw inst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa (-)	-	-	-
Berekend EMU-Saldo	5.518	-1.673	-2.503

Bijlage 5 Beleidsindicatoren

- Formatie en bezetting per 1000 inwoners
 $140/121 = 1,16$
- Apparaatskosten per inwoner
 $€ 11.823.269 / 121.133 = € 98$
- Overhead ten opzichte van totale lasten
 $€ 11.106.676 / € 69.248.744 = 16,04\%$

Bijlage 6 Taakvelden

taakveld	omschrijving	baten	lasten	saldo 2021
0.4	overhead	8.779	12.626	-3.847
0.5	treasury	6	20	-14
0.8	overige baten en lasten	742	2.138	-1.396
0.10	mutaties reserves	2.509	529	1.980
6.3	inkomensregelingen	27.527	27.527	-
6.4	begeleide participatie	26.943	23.965	2.978
6.5	arbeidsparticipatie	3.273	2.973	300
		69.778	69.778	-

Bijlage 7 Voormalige programma indeling

Totaal alle programma's	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Inkomen & Maatschappelijke participatie	-	-	-
Ontwikkeling naar werk	-525.432	1.025.138	499.706
Werkgeversdienstverlening & Detachering	2.852.925	-75.052	2.777.873
Algemene Overhead	-3.830.156	-1.427.116	-5.257.272
Resultaat voor bestemming	-1.502.662	-477.031	-1.979.693
<u>Mutatie bestemmingsreserve</u>			
Toevoeging	-	-529.000	-529.000
Onttrekking	1.502.663	1.006.030	2.508.693
<u>Mutatie algemene reserve</u>			
Toevoeging	-	-	-
Onttrekking	-	-	-
Resultaat na bestemming reserves	-	-	-

CONCEPT

Inkomen & Maatschappelijke Participatie	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Baten			
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>			
Bijdrage bijstand	21.172.962	396.763	21.569.725
Bijdrage bijzondere bijstand	340.000	-10.000	330.000
Bijdrage indiv. Inkomensloeslag	315.000	35.000	350.000
Bijdrage Tonk	-	740.000	740.000
Bijdrage Bbz leningen	40.000	-7.500	32.500
Bijdrage Tozo verstrekkingen	-	2.000.000	2.000.000
Budget re-integratie	149.786	-	149.786
Budget uitvoeringskosten Tozo	-	-	-
Bijdrage directe salariskosten	1.699.371	-36.379	1.662.992
	23.717.119	3.117.884	26.835.003
<u>Overige baten</u>			
Ontvangsten bijstand	420.000	-80.000	340.000
Ontvangsten bijzondere bijstand	18.500	-7.500	11.000
Ontvangsten Bbz leningen	-	17.500	17.500
Ontvangsten Tozo	-	120.000	120.000
Bijdrage Oude IJsselstreek inzake uitbreiding	940.780	-940.780	-
	1.379.280	-890.780	488.500
Totaal baten	25.096.399	2.227.104	27.323.503
Lasten			
<u>Bijstand</u>			
PW	19.737.635	782.402	20.520.037
IOAW	1.437.285	-291.861	1.145.424
IOAZ	157.029	-2.846	154.183
Bbz levensonderhoud	261.013	-170.932	90.081
	21.592.962	316.763	21.909.725
<u>Overige regelingen</u>			
Bijzondere bijstand	358.500	-17.500	341.000
Indiv. Inkomensloeslag	315.000	35.000	350.000
Tonk	-	740.000	740.000
Bbz leningen	40.000	10.000	50.000
Tozo verstrekkingen	-	2.120.000	2.120.000
	713.500	2.887.500	3.601.000
<u>Re-integratie</u>			
Maatschappelijke participatie	149.786	-	149.786
	149.786	-	149.786
Directe salariskosten	1.699.371	-36.379	1.662.992
Kosten reorganisatie direct personeel	940.780	-940.780	-
Totaal lasten	25.096.399	2.227.104	27.323.503
Saldo baten en lasten	-	-	-
Mutatie bestemmingsreserve			
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat na bestemming	-	-	-

Ontwikkelen naar Werk	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Baten			
<u>Omzet</u>			
Intern werk	310.698	243.302	554.000
	310.698	243.302	554.000
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>			
Budget re-integratie	1.940.339	767.786	2.708.125
Budget Wsw	3.764.845	1.186.611	4.951.456
Bijdrage directe salariskosten	438.397	937.244	1.375.641
	6.143.581	2.891.641	9.035.222
<u>Overige baten</u>			
Lage inkomensvoordeel (liv)	53.879	11.621	65.500
Wiw	-	23.000	23.000
Bijdrage Oude IJsselstreek inzake uittrekking	940.780	-940.780	-
Totaal baten	7.448.938	2.228.784	9.677.722
Lasten			
<u>Lasten Wsw</u>			
Loonkosten Wsw	4.435.069	618.681	5.053.750
Vervoerskosten	95.235	34.765	130.000
Overige kosten Wsw	97.161	60.339	157.500
Directe productiekosten	27.390	2.610	30.000
Totale lasten Wsw	4.654.854	716.396	5.371.250
<u>Lasten re-integratie</u>			
ID-banen	3.957	-3.957	-
Wiw	50.000	226.000	276.000
Kinderopvang	21.744	0	21.744
Interne re-integratietrajecten	1.125.553	0	1.125.553
Infrastructuur	115.965	150.000	265.965
Nieuw beschut	59.432	59.568	119.000
Aanvullende re-integratie	418.732	113.131	531.863
Vergoedingen en premies	144.957	-53.957	91.000
Totale lasten re-integratie	1.940.339	490.786	2.431.125
Directe salariskosten	438.397	937.244	1.375.641
Kosten reorganisatie direct personeel	940.780	-940.780	-
Totaal lasten	7.974.370	1.203.646	9.178.016
Saldo baten en lasten	-525.432	1.025.138	499.706
<u>Mutatie bestemmingsreserve</u>			
Toevoeging aan reserve	-	-300.000	-300.000
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat na bestemming	-525.432	725.138	199.706

Werkgeversdienstverlening & Detachering	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Baten			
<u>Omzet</u>			
Groepsdetachering	3.332.586	380.414	3.713.000
Individuele detachering	1.587.353	193.647	1.781.000
Detachering ambtelijk personeel	43.140	-43.140	-
Bijdrage vervoerskosten inleners	151.619	-36.619	115.000
Functiecreatie	18.270	-18.270	-
Verrekening kostendeel OJ	-	361.900	361.900
	5.132.967	837.933	5.970.900
<u>Gemeentelijke bijdragen</u>			
BUIG-budget (langdurende loonkostensubsidie)	1.689.649	326.216	2.015.865
Budget re-integratie	338.536	53.417	391.953
Budget Wsw	15.245.884	-391.516	14.854.368
Budget Wsw corona	-	350.000	350.000
Bijdrage directe salariskosten	1.427.977	749.063	2.177.040
	18.702.045	1.087.181	19.789.226
<u>Overige baten</u>			
Lage inkomensvoordeel (liv)	218.185	-21.685	196.500
Bijdrage Oude IJsselstreek inzake uittreiding	940.780	-940.780	-
Totaal baten	24.993.977	962.649	25.956.626
Lasten			
<u>Lasten Wsw</u>			
Loonkosten Wsw	15.799.959	-638.709	15.161.250
Vervoerskosten	385.656	4.344	390.000
Overige kosten Wsw	393.456	79.044	472.500
Kosten begeleid w erken	1.165.040	87.960	1.253.000
Omzet deel af te dragen aan OJ	-	1.317.145	1.317.145
Totale lasten Wsw	17.744.111	849.784	18.593.895
<u>Lasten BUIG</u>			
Loonkostensubsidie (BUIG budget)	1.689.649	326.216	2.015.865
<u>Lasten Re-integratie</u>			
Loonkostensubsidie kortdurend	-	15.000	15.000
Jobcoaching	255.175	-	255.175
Werkgeversservicepunt	83.361	38.417	121.778
Totale lasten re-integratie	338.536	53.417	391.953
Directe salariskosten	1.427.977	749.063	2.177.040
Kosten reorganisatie direct personeel	940.780	-940.780	-
Totaal lasten	22.141.052	1.037.701	23.178.753
Saldo baten en lasten	2.852.925	-75.052	2.777.873
Mutatie bestemmingsreserve			
Toevoeging aan reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Resultaat na bestemming	2.852.925	-75.052	2.777.873

Algemene Overhead	Begroting 2021	Wijziging	1e gewijzigde begroting 2021
Baten			
Rentebaten	14.000	-8.000	6.000
Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten	75.728	35.072	110.800
Inkomsten uit DVO OIJ Wsw	-	1.469.909	1.469.909
Opbrengst restaurant	45.000	-21.000	24.000
Huuropbrengsten	440.000	-98.000	342.000
Gemeentelijke bijdragen	3.000.252	-1.649.928	1.350.324
Interne doorbelasting infrastructuur vanuit re-integratiebudget	150.000	115.965	265.965
Incidentele baten	-	742.202	742.202
Totaal baten	3.724.980	586.220	4.311.200
Lasten			
Loonkosten	3.999.677	-257.419	3.742.258
Overige personeelskosten	449.274	24.338	473.612
Huisvestingskosten	993.091	100.409	1.093.500
Automatiseringskosten	1.100.394	184.406	1.284.800
Algemene kosten	893.000	-57.000	836.000
Incidentele lasten	119.700	2.018.602	2.138.302
Totaal lasten	7.555.136	2.013.336	9.568.472
Saldo baten en lasten	-3.830.156	-1.427.116	-5.257.272
Mutatie bestemmingsreserve			
Toevoeging	-	-229.000	-229.000
Onttrekking	1.502.663	1.006.030	2.508.693
Mutatie algemene reserve			
Toevoeging	-	-	-
Onttrekking	-	-	-
Resultaat na bestemming	-2.327.493	-650.086	-2.977.579

Aan: Algemeen Bestuur

Van: Dagelijks Bestuur

Betreft: Aanbieding ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025

Datum: 9 juli 2021

Inleiding

Voor u ligt de ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025. De ontwerpbegroting dient, volgens de wettelijke bepalingen, altijd vroeg in het jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor zij dient te worden opgesteld. Dit blijft altijd een lastige opgave omdat veel ontwikkelingen voor 2022 en verder lang van te voren moeten worden ingeschat. Hoewel het er op lijkt dat de economie zich aan het herstellen is van de impact die Corona heeft gehad is nog niet helemaal zeker wat het tempo is en ook niet wat de impact zal zijn op de ontwikkeling van de werkloosheid. We hebben bij het opstellen van deze ontwerpbegroting de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Gehanteerde uitgangspunten

In deze concept ontwerpbegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd en aandachtspunten te melden:

1. De programma indeling is gewijzigd zodat de leesbaarheid wordt vergroot. De gehanteerde programma's zijn: inkomen & financiële dienstverlening, ontwikkeling, participatie & re-integratie, Wsw en algemene overhead.
2. De bijdrage van de deelnemende gemeenten stijgt niet ten opzichte van de meerjarenraming uit het afgesproken kader van de begroting 2021. Wel is er van jaar op jaar een stijging zichtbaar als gevolg van loon-prijsstijgingen en niet beïnvloedbare ontwikkelingen.
3. Het programma inkomen & financiële dienstverlening laat een stijging zien van de bijstandslasten in het jaar 2022. In de jaren 2023 tot en met 2025 dalen de bijstandslasten in verband met de landelijk verwachte afname van het aantal statushouders in de bijstand. Wij hebben hierin de landelijke trend gevolgd met als uitgangspunt dat wij 1% beter presteren dan het landelijk gemiddelde. Verder verwachten wij een toename van het aantal inwoners dat met een langdurige loonkostensubsidie aan het werk is bij een reguliere werkgever.
4. Bij het programma ontwikkeling, participatie en re-integratie zien wij een aantal ontwikkelingen. Zo neemt door de toename van het aantal inwoners die met een LKS werken bij reguliere werkgevers de jobcoach behoefte toe. Deze jobcoaching is essentieel om de inwoners die met een doelgroepindicatie bij werkgevers in de regio aan het werk zijn goed te kunnen begeleiden en te ondersteunen in hun ontwikkeling. Daarmee wordt ook de loonwaarde die zij hebben voor de werkgevers verbeterd zodat niet meer loonkostensubsidie betaald hoeft te worden dan noodzakelijk. Daarnaast zien wij dat de lasten nieuw beschut gaan toenemen indien voldaan wordt aan de taakstelling die landelijk is opgelegd. Wij lopen hierin op dit moment nog wat achter. Indien de taakstelling volledig wordt ingevuld zullen de lasten behoorlijk gaan toenemen. Om deze stijgende kosten niet ten koste te laten gaan van de inzet van re-integratie activiteiten voor de doelgroep Participatiewet is het noodzakelijk om de kosten Wiw te laten afnemen en is de inzet van de bestemmingsreserve noodzakelijk. Enkel hierdoor kan de post aanvullende re-integratie/ontwikkeling op het benodigde niveau blijven om aan de toenemende complexiteit van begeleiding van de nieuwe doelgroepen te kunnen voldoen.
5. Het programma Wsw laat een omzetsijging zien tot en met 2023 vanwege de verwachte toename van het aantal Wsw-medewerkers die werkzaam zijn in een groeps- of individuele detachering. Door de coronacrisis is het percentage extern werkzame Wsw-medewerkers gedaald naar circa 65% in 2021. In deze begroting is

de verwachting doorgerekend dat we ultimo 2022 weer op 80% extern werkzaam zijn en dat dit zo blijft. Doordat het aantal Wsw-medewerkers in z'n totaliteit alsmaar daalt met circa 5% per jaar neemt de positieve bijdrage die de Wsw levert ter dekking van de uitvoeringslasten af. Daarnaast stijgen de loonkosten Wsw door en is het onduidelijk of dit volledig gecompenseerd zal worden door een hogere rijksbijdrage Wsw. Op dit moment is de verwachting dat dit tekort jaarlijks oploopt. Dit is door Laborijn niet, tot nauwelijks te beïnvloeden.

6. In het programma algemene overhead zien wij in de jaren 2023 en 2024 incidentele baten en lasten vanwege de uitvoering van de Wet inburgering voor de gemeente Aalten en Doetinchem. Daarnaast is zichtbaar dat de overhead kosten afgebouwd worden in verband met de uittreding van de gemeente Oude IJsselstreek. Om deze afbouw geleidelijk te laten verlopen is de bestemmingsreserve frictiekosten Oude IJsselstreek ingezet in de jaren 2022 tot en met 2025. In de begroting 2022 is de vermindering van de uitvoeringskosten en overhead die tot nu toe gerealiseerd is meegerekend. De komende maanden worden de acties voor 2023 en 2024 nader gebudgetteerd zodat in de begroting 2023-2026 zichtbaar wordt hoe het lastenniveau verder wordt aangepast.

Om de begroting meerjarig sluitend te krijgen is de inzet van de reserves nodig. Dit heeft enerzijds te maken met de afname van de positieve bijdrage die de Wsw levert aan de dekking van uitvoeringskosten en anderzijds doordat de beschikbare re-integratiemiddelen voor participatiewet inwoners onder druk staat. Wij zullen hier in de loop van 2021 een nadere analyse op uitvoeren om te onderzoeken in hoeverre beperking van de uitvoeringskosten tot de mogelijkheden behoort. Voor het jaar 2025 is de verwachting dat het nodig is om een onttrekking te doen uit de algemene reserve van € 237.000 om de begroting sluitend te krijgen. De ratio weerstandsvermogen daalt dan van 1,0 naar 0,9. Dit is nog binnen de afgesproken bandbreedte.

Advies:

- Kennisnemen van de ingediende zienswijzen;
- De begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 conform het ontwerp vaststellen;

Het Dagelijks Bestuur van Laborijn

Secretaris

J-H. Janssen

De voorzitter

drs. E.J. Huizinga MBA

Aldus besloten door het Dagelijks Bestuur van Laborijn op 9 juli 2021

Secretaris

J-H. Janssen

De voorzitter

drs. E.J. Huizinga MBA

Begroting 2022
en
Meerjarenraming 2023 - 2025

Voorwoord	5
1. Programmaplan 2022 – 2025	6
1.1 Algemeen	6
1.2 Uitgangspunten programmabegroting	6
1.3 Financiële samenvatting begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025	8
2. Programma Inkomen en financiële dienstverlening	12
2.1 Doelstelling	12
2.1.1 BBZ (onderzoekskosten)	13
2.1.2 Bijzondere bijstand, individuele studietoelage en individuele inkomensubsidie	13
2.1.3 Wet inburgering	13
2.2 Hoe de doelstelling te bereiken?	13
2.3 De raming van baten en lasten	14
2.4 Inschatting aantallen en prijzen langdurige loonkostensubsidie BUIG	16
2.5 Beleidsindicatoren	16
3. Programma Ontwikkeling, participatie en re-integratie	17
3.1 Doelstelling	17
3.2 Hoe de doelstelling te bereiken?	18
3.3 De raming van baten en lasten	20
3.4 Beleidsindicatoren	21
4. Programma Wsw	22
4.1 Doelstelling	22
4.2 Hoe de doelstelling te bereiken?	22
4.3 De raming van baten en lasten	23
5. Programma Algemene overhead	25
5.1 Doelstelling	25
5.2 Hoe de doelstelling te bereiken?	26
5.3 De raming van baten en lasten	27
5.3.1 Rentebaten	28
5.3.2 Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten	28
5.3.3 Huuropbrengsten	28
5.3.4 Loonkosten	28
5.3.5 Overige personeelslasten	28
5.3.6 Huisvesting	29
5.3.7 Facilitaire kosten	29
5.3.8 Algemene kosten	29
5.3.9 Automatisering	29
5.4 Beleidsindicatoren	29
6. Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen	31
6.1 Overige algemene dekkingsmiddelen	31
6.2 Wat willen we bereiken?	31

6.3	Wat gaan we ervoor doen om de doelen te bereiken?.....	31
6.4	Wat gaat het kosten, inclusief overzicht incidentele baten en lasten?	31
6.5	Post onvoorzien	31
7.	Paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing	32
7.1	Inventarisatie van de weerstandscapaciteit	32
7.2	Beleid betreffende weerstandscapaciteit en risico's	32
7.3	Risico's van niet financiële aard	32
7.4	Inventarisatie van de risico's	33
7.5	Kengetallen.....	33
8.	Paragraaf Financiering.....	35
8.1	Algemeen	35
8.2	Kasgeldlimiet.....	35
8.3	Renterisiconorm en renterisico op vaste schuld	36
9.	Paragraaf bedrijfsvoering	37
9.1	Algemeen	37
9.2	Planning en control.....	37
9.3	ICT	38
9.3.1	Beveiliging en privacy	38
9.4	Integriteit.....	38
9.5	Ziekteverzuim	38
10.	Paragraaf Verbonden partijen.....	39
11.	Financiële begroting.....	40
11.1	Overzicht van baten en lasten	40
11.2	Financiële positie	41
11.2.1	Geprognostiseerde balans en EMU-saldo.....	41
11.2.2	Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld 2022.....	41
11.2.3	Overzicht verloop reserves	42
11.2.4	Overzicht verloop voorzieningen.....	42
11.3	Toelichting op het overzicht van baten en lasten	43
11.3.1	Incidentele baten en lasten	43
11.4	Verdeelsleutels uitvoeringskosten	43
12.	Overige informatie	45
12.1	De organisatie	45
12.2	Organogram.....	46
12.2	Samenstelling bestuur	47
12.3	Taken en bevoegdheden.....	47
12.4	Begroting- en jaarrekeningprocedure.....	48
12.5	Dienstverleningsovereenkomsten	48
12.6	Fiscale aspecten	48
12.7	Investeringsbegroting.....	49
	Bijlagen	50

Bijlage 1: Programma Inkomen en maatschappelijke participatie per gemeente	50
Bijlage 2: Bijzondere bijstand en individuele inkomenstoelage per gemeente	52
Bijlage 3: Bijdrage per gemeente uitvoeringslasten	53
Bijlage 4: Bijdrage per gemeente per programma	56
Bijlage 5: Afkortingen	59

Voorwoord

Het opstellen van een meerjarenbegroting gaat altijd samen met het terugkijken (wat is er het afgelopen jaar gebeurd dat een effect op de toekomst gaat hebben) en vooruit te kijken en de trends en ontwikkelingen te vertalen naar de toekomst. Inmiddels zijn we een jaar corona verder en de impact daarvan is groot, dat merken de inwoners waarvoor wij werken, de medewerkers waarmee we samen werken en iedereen in onze maatschappij. Het is ook zo disruptief dat het nog steeds moeilijk is om te voorspellen wat de impact op de langere termijn gaat zijn. Tot nu toe hebben we niet heel veel meer klanten met een bijstandsuitkering, wel nog steeds een paar honderd klanten met een Tozo-uitkering, zijn er minder detacheringen maar is er wel voldoende werk en kunnen we nog steeds veel inwoners aan werk helpen. Het is voor een deel dus sturen in de mist.

Vanaf 2021 staat er ook een nieuw Laborijn, een Laborijn dat inwoners, die dat niet zelf kunnen, wil helpen om te participeren en aan het werk te gaan. Een Laborijn waarin medewerkers zich realiseren dat het vragen om hulp en financiële ondersteuning niet iets is wat je graag en gemakkelijk doet. Dat mogen we in 2022 ook gaan doen voor inwoners die gaan inburgeren en nieuw zijn in ons land en onze regio. En omdat iedere stap naar werk er een is stimuleren we de komende tijd parttime werken, zodat men daar meer aan overhoudt.

Landelijk is de verwachting dat er vanaf 2021 een afname is van het aantal inwoners, die afhankelijk zijn van de bijstand.. De verwachting is dat een groeiend aantal statushouders de komende jaren de weg naar de arbeidsmarkt gaan vinden. Door de invoering van de Participatiewet zal het aantal inwoners met een doelgroepindicatie toenemen en zullen wij passend werk bij werkgevers zoeken en dat ondersteunen met loonkostensubsidie en begeleiding. Ook zullen we een toename zien van inwoners die aangewezen zijn op een Nieuw Beschut werkplek. Hiervoor gaan we de CAO 'aan de slag' hanteren.

Vanuit de crisisondersteuning (Tozo/TONK) en in samenwerking met de gemeenten Doetinchem (BvFO) en Aalten zullen een breder pallet aan advisering en financiële ondersteuning ontsluiten voor de inwoners die dat nodig hebben.

Ook zitten we niet stil als het gaat om de ontwikkeling van onze Wsw-collega's. Er lopen initiatieven om weer meer medewerkers een passende detachingsplek te bieden en we zullen in 2021 investeren in het professionaliseren van onze interne productie- en werkprocessen en daar zullen we in 2022 de vruchten van gaan plukken.

De komende jaren zullen we als gevolg van het uittreden van gemeente Oude IJsselstreek de kosten en overhead verder afbouwen. Daar is een reserve voor gevormd die we nodig hebben om de frictiekosten die dat met zich mee brengt te financieren.

We zien in het meerjarenbeeld nu ook duidelijk het effect van de participatiewet. Het aantal medewerkers met een Wsw-aanstelling is in 2025 echt fors gekrompen ten opzichte van 2016 (het jaar waarin Laborijn begon), terwijl het aantal inwoners die met loonkostensubsidie bij werkgevers in de regio werken fors is gestegen. Dit betekent wel dat de economie van Laborijn mee wijzigt en dat heeft een impact op de budgetten. Die zullen in de loop van de jaren moeten worden aangepast. In deze begroting wordt dat zichtbaarder dan ooit. Met name in de jaren '23-'25 zullen er keuzes gemaakt moeten worden.

J.H. Janssen
Algemeen Directeur

1. Programmplan 2022 – 2025

1.1 Algemeen

Het programmplan bestaat uit de programma's Inkomen en financiële dienstverlening, Ontwikkeling participatie en re-integratie, Wsw en Algemene overhead. Een uitwerking van de programma's vindt u in hoofdstuk 2 tot en met 5.

1.2 Uitgangspunten programmabegroting

Bij het opstellen van de begroting 2022 en meerjarenraming 2023 - 2025 hanteren wij een set met uitgangspunten. Deze zijn te verdelen in een tweetal categorieën:

1. uitgangspunten die voortkomen vanuit vastgesteld Rijksbeleid en/of landelijke ramingen (CPB, MEV en Rijksbegroting)
2. uitgangspunten die Laborijn zelf hanteert

Ad 1:

- we verwachten in de komende jaren een afname van het aantal inwoners dat gebruik maakt van een Participatiewet-uitkering¹
- het aantal mensen met een IOAW-uitkering neemt vanaf 2021 af
- het aantal mensen dat een beroep doet op de IOAZ neemt vanaf 2021 toe
- in de prognoses nemen we de procentuele stijging van het macrobudget als uitgangspunt
- de verwachte toekomstige te ontvangen BUIG-budgetten in deze begroting zijn gebaseerd op de toename van het macrobudget die in de Miljoenennota is gepresenteerd. Die toename van het macrobudget is gebaseerd op de verwachte extra instroom van mensen die voorheen gebruik maakten van andere regelingen zoals de Wsw en de Wajong
- het totaal aantal Wsw'ers neemt in totaliteit naar verwachting af met circa 5% in 2021 t/m 2025. Dit komt grotendeels door pensionering. De instroom Wsw is ingeschat op maximaal 5 fte per jaar. De instroom is enkel mogelijk door mensen die nog een 'oude' Wsw-indicatie hebben. Daarnaast is het aantal Wsw'ers dat uitstroomt met een andere reden dan pensionering geschat op 7 fte per jaar
- de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)

Ad 2:

- Laborijn is succesvol in het laten uitstromen van inwoners bij reguliere werkgevers. Daar waar zij nog niet in staat zelfstandig het minimumloon te verdienen ondersteunen we de werkgever met een loonkostensubsidie en bieden we vanuit Laborijn jobcoaching. We zien het volume van plaatsingen met LKS de komende jaren toenemen. Deze LKS wordt ten laste van de BUIG gebracht
- de bijdrage van de deelnemende gemeenten neemt niet méér toe dan in de oorspronkelijke begroting 2021 en de meerjarenraming was opgenomen voor het komende begrotingsjaar, met uitzondering van reguliere loon- prijsstijgingen en niet beïnvloedbare ontwikkelingen
- de ambitie om Participatiewet-klanten volledig te laten uitstromen uit de bijstand is in lijn gebracht met de wat sombere economische vooruitzichten. Desondanks streven we er naar om op het gebied van uitstroom 1% beter te presteren dan het landelijk gemiddelde

¹ Dit in tegenstelling tot de verwachting bij het opmaken van de kadernota. Het Rijk heeft bij de bekendmaking van het nader voorlopig budget BUIG de prognose van het aantal bijstandsgerechtigden fors naar beneden bijgesteld i.v.m. de conjuncturele ontwikkeling en gunstige realisatiecijfers 2020.

- ook zullen we onszelf benchmarken met vergelijkbare organisaties en/of gemeenten in overleg met de gemeenten
- Laborijn legt de focus op het bieden van ontwikkeling aan inwoners. Het (aantoonbaar) faciliteren van ontwikkelstappen staat centraal. Daarnaast heeft Laborijn een taak in het beheersen (en waar mogelijk terugdringen) van het uitkeringsvolume
- Laborijn zet middels een herstelplan Wsw fors in op herstel van het aantal gedetacheerde Wsw-medewerkers. Daarbij is het streven dat eind 2022 weer 80% van de Wsw'ers extern werkt (gedetacheerd of middels Begeleid werken)
- voor het kunnen vormgeven van de taken gericht op ontwikkeling van inwoners via maatschappelijke participatie, re-integratie en werk stellen gemeenten de als re-integratiebudget geormerkte middelen (3 componenten²) en de mogelijke bijstellingen beschikbaar aan Laborijn

² De drie componenten zijn: re-integratie klassiek (via gemeentefonds), nieuw Wajong en nieuw begeleiding (via Integratie Uitkering Sociaal Domein)

1.3 Financiële samenvatting begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025

Overzicht per programma op hoofdlijnen (x € 1.000)	2021	2022	2023	2024	2025
Programma Inkomen & financiële dienstverlening					
Uitgaven uitkeringen en LKS	-27.527	-25.023	-24.708	-23.591	-23.232
Terugontvangsten uitkeringen	489	369	369	369	367
Bijdrage gemeenten uitkeringen en LKS	27.038	24.654	24.340	23.223	22.865
Directe salariskosten	-615	-624	-637	-650	-663
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	615	624	637	650	663
	-	-	-	-	-
Programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie					
Uitgaven ontwikkeling, participatie en re-integratie	-2.973	-3.114	-3.307	-3.498	-3.602
Baten inleenvergoeding/omzet	23	55	80	106	118
Bijdrage gemeenten re-integratiebudget	3.250	2.874	2.976	3.078	3.203
Directe salariskosten	-974	-875	-882	-887	-889
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	974	875	882	887	889
	300	-184	-251	-314	-281
Programma Wsw					
Uitgaven Wsw	-23.965	-23.751	-23.618	-23.270	-22.878
Omzet Wsw	6.525	7.136	7.490	7.402	7.232
Inkomsten Liv	262	239	217	194	171
Bijdrage gemeenten Wsw -budget	20.156	18.996	18.344	17.621	16.932
Directe salariskosten	-2.088	-2.291	-2.338	-2.387	-2.435
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	2.088	2.291	2.338	2.387	2.435
	2.978	2.620	2.433	1.947	1.458
Programma Overhead					
Lasten overhead	-11.107	-9.466	-9.405	-9.318	-8.444
Baten overhead	2.961	2.120	2.116	1.891	1.838
Bijdrage gemeenten	2.889	3.528	4.290	4.821	5.154
	-5.257	-3.817	-2.999	-2.606	-1.452
Resultaat voor bestemming	-1.980	-1.381	-817	-973	-275
Toevoeging reserves	-529	-229	-229	-229	-229
Onttrekking reserves	2.509	1.610	1.046	1.202	504
Resultaat na bestemming	-	-	-	-	-

Hieronder volgt een toelichting op de gehanteerde uitgangspunten bij de afzonderlijke posten per programma.

Baten

Budget BUIG-uitkeringen

De BUIG-budgetten worden door het Rijk aan de gemeenten overgemaakt. De budgetten in de begroting 2022 en de meerjarenraming zijn gebaseerd op de nader voorlopig budgetten 2021. Bij de berekening van de budgetten voor onze gemeenten is gerekend met een gelijkblijvend aandeel in het macrobudget. De deelnemende gemeenten stellen deze ter beschikking aan Laborijn die voor de uitvoering van de betreffende programma's en verantwoording van deze gelden zorgt. In deze begroting zijn de directe programmalasten

per gemeente begroot op basis van de verwachte gemiddelde aantal huishoudens in de bijstand maal de verwachte gemiddelde prijs per huishouden. De bevoorschotting door de gemeenten vindt plaats op basis van de begroting.

Re-integratiebudget (incl. rijksbijdrage Wsw)

De budgetten voor re-integratie en Wsw worden via een integratie-uitkering Sociaal Domein en via het gemeentefonds aan de gemeenten toegekend. De deelnemende gemeenten stellen deze budgetten één op één ter beschikking aan Laborijn die voor de uitvoering van de betreffende programma's en verantwoording van deze gelden zorgt. De budgetten in de begroting zijn gebaseerd op de meicirculaire 2020.

Netto omzet (opbrengst verkopen)

De netto omzet betreft de opbrengst van aan derden geleverde diensten en goederen, exclusief de over de omzet geheven omzetbelasting. Voor Laborijn betreft dit met name omzet uit detacheringen en omzet uit interne werkzaamheden.

Huuropbrengsten

Onder deze post worden de inkomsten verantwoord die worden verkregen uit de verhuur van gedeeltes van het pand aan de Terborgseweg 106, 112 en Ambachtstraat 3 en 15 te Doetinchem.

Rentebaten

De post rentebaten bestaat uit de baten die worden verkregen van oude hypothecaire leningen die zijn verstrekt aan het personeel.

Detachering (ambtelijk) personeel

Onder deze post worden de detacheringsbaten verantwoord van ambtelijk personeel.

Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten

Onder deze post worden de inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten verantwoord. Op dit moment voeren wij de volgende dienstverleningsovereenkomsten uit:

- diverse ondersteunende diensten voor het Werkgeversservicepunt Achterhoek (WSPA)
- dienstverlening gemeente Oude IJsselstreek inzake uitvoering van de Wsw
- dienstverlening gemeente Doetinchem en Aalten inzake de Wet Inburgering
- dienstverlening gemeente Zutphen inzake de salarisadministratie Wsw

Opbrengst bedrijfsrestaurant

Onder deze post wordt de omzet verantwoord die wordt behaald met de verkoop van eten en drinken in het bedrijfsrestaurant.

Lasten

Loonkosten ambtelijk personeel

Hieronder vallen de voor het jaar verschuldigde salarissen, het individueel keuzebudget (IKB) en de daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenpremies, verminderd met ontvangen ziektegeden.

Overige kosten ambtelijk personeel

Hieronder zijn onder andere de navolgende posten opgenomen:

- vergoeding reiskosten
Hieronder is begroot de vergoeding van reis- en verblijfkosten
- studiekosten
Om de vakkennis en vaardigheden van het begeleidend en ondersteunend personeel op niveau te houden en/of te verbeteren, is het noodzakelijk voortdurend te investeren in deze medewerkers. Met dat doel worden opleidingen en trainingen ingekocht bij derden.
- overige kosten
Onder deze post staan de overige kosten die voortvloeien uit de dienstverbanden van het ambtelijk personeel.

Afschrijvingen

De afschrijvingskosten zijn berekend volgens een vast percentage van de aanschafprijs van de betreffende activa. Deze percentages zijn gebaseerd op de verwachte levensduur van de activa.

Rente

De rentelasten betreft de betaalde rente over de langlopende leningen.

Huur

Onder deze post zijn de huurkosten opgenomen voortkomend uit de behoefte aan huisvesting.

Onderhoudskosten

De onderhoudskosten zijn geraamd op basis van de ervaringscijfers van de laatste jaren en de te verwachten activiteiten in het komende jaar.

Energieverbruik

Hieronder zijn opgenomen de kosten voor verbruik van elektriciteit, gas, water.

Belastingen en verzekeringen

De belastingen en verzekeringen zijn begroot op basis van de huidige kosten, gecorrigeerd voor inflatie. Onder belastingen zijn onder andere opgenomen: de wettelijke aansprakelijkheidsverzekering, de autoverzekering voor het wagenpark en de bedrijfsschade verzekering.

Algemene kosten

Deze kosten zijn begroot op basis van de huidige kosten.

Loonkosten Wsw

Hieronder vallen de voor het jaar verschuldigde salarissen, het betaalde vakantiegeld, de eindejaarsuitkering en de daarmee samenhangende sociale lasten en pensioenpremies. Het ontvangen ziekengeld en de WAO-uitkeringen zijn hierop in mindering gebracht.

Vervoerskosten Wsw

Voor vervoer van en naar het werk wordt, afhankelijk van de afstand en de omstandigheden, vervoer georganiseerd of vergoed. Het vervoer kan zijn:

- groepsvervoer door het bedrijf georganiseerd
- openbaar vervoer
- op eigen gelegenheid

Overige personele kosten Wsw

Hieronder zijn onder andere de navolgende posten opgenomen:

- arbozorg
Dit betreffen de kosten van de uitbestede Arbo-werkzaamheden.
- voorlichting, training en opleiding
De ontwikkeling van de Wsw'ers is een van de kerntaken van Laborijn.
Ten behoeve hiervan worden opleidingen en trainingen ingekocht bij derden.
De kosten hiervan zijn hier verantwoord.
- werkkleding
Hier zijn begroot de kosten van verstrekte werkkleding en/of het verstrekken van een vergoeding voor werkkleding.
- bijzondere voorzieningen
Hieronder zijn geraamd de aanpassingen aan werkplek, gereedschap en werkkleding en schoeisel die nodig zijn om de medewerkers (veilig) te kunnen laten werken. Ook zijn de bijdragen aan de personeelsverenigingen, alsmede uitgaven voor jubilea en dergelijke hier verantwoord.

Subsidieresultaat Wsw

Het subsidieresultaat is het verschil tussen de subsidie die per medewerker wordt ontvangen en de loonkosten. Het subsidieresultaat is door Laborijn niet of nauwelijks te beïnvloeden. De ontwikkeling van de loonkosten wordt bepaald in de cao voor de Wsw-sector. De subsidie wordt door de Rijksoverheid bepaald.

Kosten Begeleid werken Wsw

Het betreft de aan bedrijven/organisaties te verstrekken loonkostensubsidie ter compensatie van de lagere arbeidsproductiviteit van Wsw-medewerkers. Tevens zijn onder deze post de aan derden te betalen begeleidings- en plaatsingskosten opgenomen.

2. Programma Inkomen en financiële dienstverlening

2.1 Doelstelling

In het programma Inkomen en financiële dienstverlening wordt de verstrekking van uitkeringen inzake de Participatiewet, IOAW, IOAZ en de Bbz verantwoord. Daarnaast worden in dit programma de uitbetaalde langdurige loonkostensubsidies opgenomen. Tezamen met de uitkeringen vallen die onder de BUIG verantwoording. Tot slot worden in dit programma de activiteiten verantwoord in het kader van de Bbz (onderzoekskosten), individuele inkomenstoelage en de bijzondere bijstand.

Centrale doelstelling van dit programma is het op een rechtmatige, tijdige, volledige en efficiënte wijze verstrekken van een inkomensvoorziening aan die inwoners die (nog) niet door middel van werk kunnen voorzien in hun eigen levensonderhoud. Daarnaast helpen wij samen met BvFO inwoners die te maken hebben met schuldenproblematiek.

In de begroting 2022 van Laborijn is rekening gehouden met de ambitie zoals weergegeven in het jaarplan 2021 en de Kadernota 2022 - 2025. Hierbij zijn de volgende kwalitatieve doelstellingen bepaald:

- we verstrekken 100% van de uitkeringen tijdig, rechtmatig en doelmatig. Bij 75% wordt, indien de benodigde gegevens beschikbaar gesteld zijn, binnen 4 weken verstrekt;
- het percentage rechtmatigheidsfouten ligt onder de 1%
- we bieden advies en ondersteuning aan inwoners bij inkomensvraagstukken en verwijzen actief door indien er sprake is van een voorliggende voorziening
- er is sprake van een goed gestroomlijnd en klantgericht proces ter ondersteuning van de gehele keten van financiële dienstverlening
- de uitkeringen die in verband met complexiteit geblokkeerd zijn, worden binnen 3 maanden afgehandeld
- de langdurige en forfaitaire loonkostensubsidies worden ingezet om betaald werk te stimuleren, rechtmatig uitbetaald en tijdig verlengd
- het verzorgen van een correcte uitbetaling van de bijzondere bijstand, Bbz, individuele inkomenstoelage en Tozo
- Laborijn levert haar inkomensdienstverlening in nauwe afstemming met al haar partners in het sociaal domein
- saldo instroom uitstroom 1% beter dan landelijk gemiddelde

De preventiequote, het verschil tussen het aantal mensen dat zich meldt voor een uitkering en het aantal mensen waarbij de uitkering uiteindelijk daadwerkelijk wordt toegekend, is naar verwachting tussen de 40% en 50%. Dit is geen doelstelling op zich, maar de uitkomst van het intake- en screeningsproces. We gaan ervan uit dat de burgers die zich melden daadwerkelijk één of andere vorm van ondersteuning nodig hebben. Indien blijkt dat zij geen recht op een uitkering hebben, wijzen wij hen actief op bijvoorbeeld voorliggende voorzieningen, bieden direct werk of koppelen hen aan andere maatschappelijke organisaties. Dit doen wij zoveel mogelijk via een zogenaamde 'warme overdracht'.

Voor de meerjarenbegroting 2022 – 2025 gaan wij ervan uit dat het budgetaandeel dat de gemeenten Aalten en Doetinchem hebben ten opzichte van het macrobudget gelijk blijft en

dat er geen aanpassingen in het verdeelmodel BUIG worden doorgevoerd die voor Laborijn en haar deelnemende gemeenten negatief uitpakt.

Laborijn zet zich maximaal in om de uitgaven die ten laste komen van het BUIG-budget te beperken. De financiële risico's voor het overschrijden van het BUIG-budget worden door de deelnemende gemeenten afgedekt.

2.1.1 BBZ (onderzoekskosten)

De onderzoekskosten voor de BBZ gevestigde ondernemers worden separaat verantwoord. Dit betreffen de kosten die gemaakt worden om de levensvatbaarheid van ondernemingen in te schatten.

2.1.2 Bijzondere bijstand, individuele studietoelage en individuele inkomensubsidie

Laborijn voert de belaste bijzondere bijstand uit voor de gemeenten, de verstrekkingen in het kader van de individuele studietoelage en de individuele inkomensubsidie.

Verstrekkingen die Laborijn doet voor deze regelingen worden volledig doorberekend aan de betreffende gemeenten.

2.1.3 Wet inburgering

De nieuwe wet beoogt een integraal duaal ondersteuningsaanbod op maat. Daarin worden inkomen, het leren van taal, oriëntatie op studie en werk, participatie en zelfredzaamheid gecombineerd aangeboden. Met een passend traject ondersteunen we een snelle inburgering met een zo hoog mogelijk eindniveau.

2.2 Hoe de doelstelling te bereiken?

De genoemde doelstellingen in 2.1 worden in hoofdlijnen als volgt bereikt:

- verstrekken uitkering binnen 4 weken: de interne werkprocessen en de sturing hierop zijn zodanig ingericht dat de termijn van 4 weken gehaald wordt. Zowel in de operationele uitvoering als vanuit de managementrapportages worden de afhandelingstijden gemonitord en indien nodig wordt hierop bijgestuurd
- rechtmatigheidsfouten <1%: deze doelstelling wordt bereikt door een kwaliteitssysteem. Medewerkers kunnen worden gecertificeerd, waarna zij zelfstandig besluiten mogen nemen. De gecertificeerde medewerkers worden periodiek onderworpen aan een kwaliteitscontrole. Daar waar de certificering voorheen uitsluitend op juridische kennis gestoeld was, is inmiddels gestart met een nieuw scala aan voorwaarden waaraan medewerkers voldoen om gecertificeerd te worden. Nieuw daarbij is dat medewerkers ook op vaardigheden worden getoetst: houding, gedrag en communicatie met de klant. Tot de medewerker gecertificeerd is zal er één op één toetsen van beschikkingen plaatsvinden. Daarnaast vindt maandelijkse interne controle plaats op een aantal betaalregels. Aanvullend op de interne controle verricht de accountant ook nog een controle op een aantal betaalregels
- de uitkeringen die in verband met complexiteit geblokkeerd zijn, worden binnen 3 maanden afgehandeld. Dit gebeurt door maandelijkse monitoring van de nog af te handelen blokkeringen. De consulenten kunnen zelf zien welke blokkades nog afgewikkeld moeten worden. Indien de 3 maandstermijn nadert, zal de betreffende consulent een keuze moeten maken hoe de blokkering wordt afgewikkeld

2.3 De raming van baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de programmalasten en directe lasten (loonkosten) weergegeven, zoals die voor het programma Inkomen en financiële dienstverlening worden verwacht.

Een specificatie per gemeente is terug te vinden in bijlage 1 van deze begroting. Eventuele effecten van de Vangnetregeling zijn niet in deze begroting verwerkt.

Programma Inkomen & financiële dienstverlening	1e gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten					
<u>Bijdragen gemeenten</u>					
Bijstand	21.569.725	21.107.000	20.617.000	20.094.000	19.596.000
Loonkostensubsidie	2.015.865	2.146.000	2.287.000	2.438.000	2.599.000
Bijzondere Bijstand	330.000	342.000	331.000	319.000	309.100
Individuele Inkomensvoetstuk	350.000	362.000	351.000	339.000	328.000
Tonk	740.000	-	-	-	-
Bbz kapitaalverstrekkingen	32.500	32.500	32.500	32.500	32.500
Tozo	2.000.000	-	-	-	-
Inburgering	-	664.530	721.055	-	-
Bijdrage directe salariskosten	614.875	624.330	637.188	650.304	663.445
	27.652.965	25.278.360	24.976.743	23.872.804	23.528.045
<u>Overige baten</u>					
Ontvangsten bijstand	340.000	340.000	340.000	340.000	340.000
Ontvangsten bijzondere bijstand	11.000	11.000	11.000	11.000	9.900
Ontvangsten Bbz leningen	17.500	17.500	17.500	17.500	17.500
Ontvangsten Tozo	120.000	-	-	-	-
	488.500	368.500	368.500	368.500	367.400
Totaal baten	28.141.465	25.646.860	25.345.243	24.241.304	23.895.445
Lasten					
Bijstand	21.909.725	21.447.000	20.957.000	20.434.000	19.936.000
Loonkostensubsidie	2.015.865	2.146.000	2.287.000	2.438.000	2.599.000
Bijzondere Bijstand	341.000	353.000	342.000	330.000	319.000
Individuele Inkomensvoetstuk	350.000	362.000	351.000	339.000	328.000
Tonk	740.000	-	-	-	-
Bbz kapitaalverstrekkingen	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
Tozo	2.120.000	-	-	-	-
Inburgering	-	664.530	721.055	-	-
Directe salariskosten	614.875	624.330	637.188	650.304	663.445
Totaal lasten	28.141.465	25.646.860	25.345.243	24.241.304	23.895.445
Saldo baten en lasten	-	-	-	-	-
<u>Mutatatie bestemmingsreserve</u>					
Toevoeging	-	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-	-
<u>Mutatatie algemene reserve</u>					
Toevoeging	-	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-	-
Resultaat	-	-	-	-	-

Voor de berekening van de lasten voor het BUIG-budget is uitgegaan van een gemiddeld aantal huishoudens dat een beroep doet op een uitkering (zie onderstaande tabel) keer een gemiddeld bedrag per huishouden.

Laborijn totaal (gemiddeld aantal huishoudens in de bijstand)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
BUIG				
PW	1383	1338	1290	1243
IOAW	72	66	59	52
IOAZ	9	11	13	15
Bbz	3	0	0	0
Totaal gemiddeld aantal cliënten	1466	1415	1361	1309

Het verloop van het aantal huishoudens in de bijstand is naar verwachting in 2022 als volgt:

Laborijn totaal 2022	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemeente Aalten totaal 2022	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand	Gemeente Doetinchem totaal 2022	Verwacht aantal huishoudens in de bijstand
BUIG		BUIG		BUIG	
Stand 1-1-2022	1473	Stand 1-1-2022	274	Stand 1-1-2022	1199
Instream	388	Instream	81	Instream	307
Uitstroom	-403	Uitstroom	-81	Uitstroom	-321
Stand 31-12-2022	1458	Stand 31-12-2022	274	Stand 31-12-2022	1185

Gemiddeld uitkeringsprijs per gemeente per huishouden per regeling:

Aalten	2022	2023	2024	2025
PW	€ 14.329	€ 14.501	€ 14.689	€ 14.895
IOAW	€ 14.780	€ 14.957	€ 15.152	€ 15.364
IOAZ	€ 17.525	€ 17.735	€ 17.966	€ 18.217
BBZ levensonderhoud	€ 14.329	€ 14.501	€ 14.689	€ 14.895
Doetinchem	2022	2023	2024	2025
PW	€ 14.610	€ 14.785	€ 14.977	€ 15.187
IOAW	€ 15.693	€ 15.881	€ 16.087	€ 16.313
IOAZ	€ 20.754	€ 21.003	€ 21.276	€ 21.573
BBZ levensonderhoud	€ 14.610	€ 14.785	€ 14.977	€ 15.187

In onderstaande tabel zijn per gemeente de begrote lasten tegenover het budget gezet.

Omschrijving (x € 1.000)	Begroting 2022			Begroting 2023		
	A	D	Totaal	A	D	Totaal
Verwacht budget BUIG	4.797	20.257	25.054	4.751	20.065	24.816
Verwachte bijstelling BUIG	-475	-1.325	-1.800	-445	-1.466	-1.911
Begrote lasten BUIG uitkeringen	3.882	17.225	21.107	3.838	16.779	20.618
Begrote lasten BUIG LKS	439	1.707	2.147	468	1.819	2.288
Saldo (- tekort + overschot)	-	-	-	-	-	-

Omschrijving (x € 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025		
	A	D	Totaal	A	D	Totaal
Verwacht budget BUIG	4.701	19.854	24.555	4.653	19.651	24.304
Verwachte bijstelling BUIG	-407	-1.615	-2.022	-375	-1.734	-2.109
Begrote lasten BUIG uitkeringen	3.795	16.299	20.094	3.746	15.850	19.596
Begrote lasten BUIG LKS	499	1.939	2.438	532	2.067	2.598
Saldo (- tekort + overschot)	-	-	-	-	-	-

Wij verwachten een daling van het gemiddelde klantenbestand in 2022 in vergelijking tot 2021. Landelijk wordt een daling verwacht in de jaren 2021 tot en met 2025 in verband met de verhoogde uitstroom van statushouders en een gunstige conjuncturele ontwikkeling. Wij volgen deze verwachting. Wij gaan er vanuit dat Laborijn het per saldo (instroom +/- uitstroom) 1% beter doet dan de landelijke trend. Indien dit zo is dan zal naar verwachting het BUIG-budget toereikend zijn om de bijstandslasten en loonkostensubsidies hieruit te kunnen voldoen.

2.4 Inschatting aantallen en prijzen langdurige loonkostensubsidie BUIG

LKS P-wet Aantallen	2022	2023	2024	2025
Gemiddeld aantal deelnemers in jaar totaal	306	321	337	354
Per gemeente:				
Aalten	64	67	71	74
Doetinchem	241	253	266	279
	306	321	337	354
Bedrag gemiddeld per klant LKS				
Aalten	€ 6.847	€ 6.950	€ 7.054	€ 7.160
Doetinchem	€ 7.073	€ 7.179	€ 7.286	€ 7.396
Absoluut in € per jaar Aalten	€ 439.372	€ 468.260	€ 499.048	€ 531.861
Absoluut in € per jaar Doetinchem	€ 1.707.241	€ 1.819.492	€ 1.939.124	€ 2.066.621
	€ 2.146.613	€ 2.287.753	€ 2.438.172	€ 2.598.482

In bovenstaande tabel is de verwachte stijging van de loonkostensubsidie opgenomen. De stijging in aantallen is te verwachten omdat er nog 220 klanten met een doelgroep indicatie in ons bestand zitten. Deze klanten zullen, indien ze uitstromen, met een langdurige LKS gaan uitstromen. De verwachting is dat de LKS aantallen per saldo met 5% stijgen per jaar vanaf 2021. De lasten langdurige LKS zijn verantwoord in het programma inkomen.

2.5 Beleidsindicatoren

Sociaal domein

Personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners*

Gemeente Aalten: 197

Gemeente Doetinchem: 384

Heel Nederland: 460

Bron: waarstaatjegemeente.nl, data 2020

*Definitie: het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.

De Laborijn gemeenten hebben in vergelijking met alle gemeenten in heel Nederland veel minder mensen in de bijstand per 10.000 inwoners.

3. Programma Ontwikkeling, participatie en re-integratie

3.1 Doelstelling

Binnen het programma staat het ontwikkelen van inwoners centraal. Dit doen we voor inwoners met een Participatiewet-uitkering, een doelgroepindicatie (DGI), inwoners met een advies Nieuw Beschut en leerlingen die gaan uitstromen uit het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) en het Praktijkonderwijs (PRO). Daarnaast wordt dienstverlening geboden aan inwoners zonder uitkering die wel een verzoek doen om dienstverlening (NUG). Met de geboden dienstverlening ondersteunen wij inwoners in de voorbereiding en realisatie van de stap naar sociale activering, participatie en richting betaald (parttime) werk. Onze dienstverlening is zo georganiseerd dat er een doorlopende ontwikkellijn mogelijk is. Daarin onderkennen wij 3 hoofdrichtingen: Direct naar Werk, de Werkacademie en Maatschappelijke Participatie.

Het programma omvat de volgende kernactiviteiten:

- het methodisch in beeld brengen van inwoners die zich melden voor ondersteuning Met deze 'screening' delen wij inwoners op grond van het verwachte arbeidsmarktperspectief in de juiste categorie, waardoor zij de juist begeleiding en ondersteuning krijgt
- het bieden van trajecten aan inwoners gericht op verkrijgen van betaald (parttime) werk en daar waar dit nog niet mogelijk wordt ingezet op re-integratie, participatie of zorg activiteiten
- het goed in beeld brengen en houden van actuele omstandigheden van de inwoner en daarop aanpassingen van de dienstverlening. Naast het actief bieden van instrumenten, trainingen en opleidingen wordt ook periodiek gekeken naar eventuele (tijdelijke) ontheffing van de arbeidsverplichting. Het beeld is bij alle inwoners actueel en er vindt opvolging plaats indien deze ontheffing eindigt
- alle inwoners met een Participatiewet-uitkering zijn getoetst aan de eisen van de Wet Taaleis. Dit is onderdeel reguliere werkproces. Inwoners die hieraan niet voldoen krijgen daarvoor een aanbod op maat

Direct naar werk

Van alle inwoners die zich melden voor een uitkering, zal naar schatting 30% ingedeeld worden in de hoofdrichting 'Direct naar Werk' (categorie 1). In dat geval blijft de klant de screener als begeleider houden. De screener heeft als doel de klant binnen 3 maanden te begeleiden naar werk. Hiertoe werkt de screener samen met de accountmanager voor het zoeken van vacatures en de bemiddeling. Op dit proces vindt zowel operationele sturing plaats als via het management. Vanuit de hoofdrichting Direct naar Werk verwachten we voor 2022 is de verwachting dat circa 99 huishoudens volledig uitstromen naar arbeid in dienstbetrekking. Samen met de uitstroom van 101 huishoudens van de hoofdrichting Werkacademie vormen dit in totaal 200 huishoudens die uitstromen naar betaald werk.

Ontwikkeling via Maatschappelijke Participatie en Werkacademie methodiek

De centrale doelstelling van dit onderdeel is ondersteunen van (arbeids-) ontwikkeling bij inwoners. Onze primaire focus ligt daarin op het vergroten van de kansen op de reguliere arbeidsmarkt. Voor inwoners waarbij er (nog) geen perspectief op betaald werk is wordt ingezet op ontwikkelstappen via passende zorg en maatschappelijke participatie.

Bij het vormgeven van de trajecten gericht op zorg en maatschappelijke participatie benutten we intensief bestaande netwerken en samenwerkingspartners in het sociaal domein in

Aalten en Doetinchem. Onze activiteiten gericht op re-integratie en betaald werk geven we vorm volgens de Werkacademie-methodiek. Daarin wordt een (groepsgewijs) actief leer- en werkprogramma op maat geboden. De Werkacademies zijn fysiek gehuisvest binnen de WLC's. Voor de begroting 2022 zijn de volgende doelstellingen bepaald:

- met alle klanten in categorie 2 en 3 stellen we een Plan van Aanpak op en houden we die actueel. Daarbij wordt gebruik gemaakt van het curriculum (zowel leren als werken) van de Werkacademie Laborijn en het instrumentarium van Maatschappelijke Participatie. Dit diagnose- en ontwikkelprogramma biedt middels een intensief duaal traject passende ondersteuning op weg naar werk. De inschatting is dat 55% van de nieuwe instroom van categorie 2 en 3 uitstroomt naar werk binnen 1 jaar. Dit zijn naar verwachting voor beide categorieën samen circa 101 huishoudens.
- het realiseren van nieuw beschutte werkplekken en dienstverbanden in samenwerking met het WSP, indien en voor zover hiervoor een indicatie is afgegeven.

3.2 Hoe de doelstelling te bereiken?

Re-integratie middels de Werkacademie-methodiek

Nadat een klant zich gemeld heeft voor een uitkering, vindt eerst een screeningsgesprek plaats. In dat gesprek wordt op grond van een methodisch klantbeeld een inschatting gemaakt van de nemen stappen om betaald werk te realiseren. Indien we inschatten dat het arbeidsmarktperspectief in ongeveer 12 maanden realiseerbaar is bieden we de klant een intensief traject bij Werkacademie aan. In samenspraak met de klant stellen we een plan van aanpak op en starten de activiteiten. Uitgangspunt is dat we het traject duaal wordt vormgegeven. Het bevat dus zowel activiteiten gericht op het opdoen van werkervaring en een leerprogramma. Daar waar mogelijk doen we dit groepsgewijs. Daarnaast wordt aandacht besteed aan Taalonderwijs, vitaliteit en bewegen. Het programma wordt vormgegeven door een multidisciplinair team met onder meer een re-integratieconsulent, trainers, accountmanager WSPA en jobcoaches. De aanpak is persoonlijk en intensief. Laborijn werkt bij het vormgeven van de trajecten samen met tal van netwerkpartners. Daar waar deelname aan het curriculum voor klanten qua belastbaarheid nog niet direct mogelijk is bieden we een voorschakelprogramma.

Maatschappelijke participatie

Indien er voor een inwoner nog geen perspectief is op betaald werk (categorie 3) dan ondersteunen we de ontwikkeling van de inwoner met een actief maatschappelijk participatietraject: deze doelstelling wordt bereikt middels operationele sturing op het aantal inwoners dat (nog) geen actueel maatschappelijk participatietraject heeft. Periodiek monitoren we alle trajecten en worden acties uitgezet daar waar nodig. Deze werkwijze is ook van toepassing op de ontheffingen van de arbeidsverplichting.

Om werkzoekenden te laten uitstromen/activeren, zet Laborijn diverse instrumenten in:

- loonkostensubsidie BUIG. Dit kan een forfaitaire loonkostensubsidie zijn of een langdurige loonkostensubsidie. Doel van de loonkostensubsidie is om een werkgever te compenseren voor het verschil tussen het wettelijk minimumloon en de feitelijk gerealiseerde loonwaarde. Aan de langdurige loonkostensubsidie ligt een loonwaardemeting ten grondslag. De forfaitaire loonkostensubsidie wordt in sommige gevallen afgegeven voordat de langdurige loonkostensubsidie wordt toegekend. Dit is het geval indien de loonwaarde nog niet direct gemeten kan worden. In dat geval kan een forfaitaire loonkostensubsidie worden ingezet voor maximaal 3 maanden

- jobcoaching Participatiewet: jobcoaching wordt ingezet om door coachen en begeleiding van de klant en de werkgever de arbeidsplaats te verduurzamen, de ontwikkeling de borgen, de loonwaarde te verhogen zodat de loonwaarde van de klant toeneemt en hierdoor de hoogte van de langdurige loonkostensubsidie afneemt
- proefplaatsing of stageplaats: het doel moet zijn om te komen tot duurzame arbeid
- participatieplaatsen: Laborijn kan een inwoner een participatieplaats aanbieden
- werkmiddagen: om werkzoekenden van Laborijn te ondersteunen bij het vinden van werk, zijn er een drietal verschillende werkmiddagen. De werkmiddag categorie 1 (binnen 3 maanden bemiddelbaar naar werk), de werkmiddag categorie 2 (binnen een jaar bemiddelbaar naar werk en de werkmiddag anderstalige. Tijdens de werkmiddagen gaan klanten in gesprek met elkaar, met hun re-integratieconsulent en accountmanagers over vacatures, hoe ze kansen op de arbeidsmarkt kunnen benutten en over hun sollicitatieactiviteiten

Het aantal klanten dat met een loonkostensubsidie BUIG aan het werk gaat neemt toe. Dit betekent automatisch ook een toename in de inzet van jobcoaching voor deze inwoners. Hiermee beogen we naast een duurzame plaatsing ook aandacht voor de ontwikkeling van de loonwaarde. Dit is vanuit financieel oogpunt van belang maar ook vanuit werkgeversperspectief. Om dit te realiseren koppelt Laborijn aan alle klanten die extern werken met een langdurige loonkostensubsidie BUIG altijd een jobcoach. Daarnaast wordt in een aantal gevallen ook een jobcoach gekoppeld tijdens een proefplaatsing of een participatieplaats dit om de ontwikkeling te monitoren en de weg naar een duurzame arbeidsplaats te begeleiden.

Onder de post jobcoaching zijn de kosten opgenomen voor jobcoaching voor de Participatiewet-klanten die met een langdurige loonkostensubsidie aan het werk zijn. De jobcoach heeft als doel te zorgen voor een duurzaam dienstverband en om te ondersteunen bij het verhogen van de loonwaarde.

Aanbod Wet Taaleis

Wij waarborgen dat alle inwoners met een Participatiewet-uitkering voldoen aan de Wet Taaleis gebeurt aan de hand van de systeemregistratie. Op concernniveau wordt maandelijks gemonitord hoeveel klanten inmiddels aan de Wet Taaleis voldoen, en hoeveel klanten hier nog niet aan voldoen.

3.3 De raming van baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de totale baten en lasten van het programma Ontwikkeling, participatie en re-integratie samengevat.

Programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie	1e gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten					
Wiw inleenvergoedingen	23.000	23.000	23.000	23.000	19.000
Omzet Nieuw beschut	-	32.400	56.700	83.160	99.360
Rijksbudget	3.249.864	2.874.000	2.976.000	3.078.000	3.203.000
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	974.211	875.310	882.253	886.772	888.912
Totaal baten	4.247.075	3.804.710	3.937.953	4.070.932	4.210.272
Lasten					
Loonkostensubsidie kortdurend	15.000	15.210	15.393	15.593	15.811
Jobcoaching	255.175	426.000	457.000	490.000	524.000
Werkgeversservicepunt	121.778	123.483	124.965	126.589	128.361
Wiw	276.000	140.000	142.000	142.000	112.000
Kinderopvang	21.744	22.048	22.313	22.603	22.920
Interne ontw ikkeltrajecten inw oners Pw et	1.275.339	1.293.194	1.308.712	1.325.725	1.344.285
Infrastructuur	265.965	-	-	-	-
Nieuw beschut	119.000	201.629	333.151	461.228	527.491
Aanvullende re-integratie/ontw ikkeling	531.863	800.000	809.600	820.125	831.607
Vergoedingen en premies	91.000	92.274	93.381	94.595	95.920
Directe salariskosten	974.211	875.310	882.253	886.772	888.912
Totaal lasten	3.947.075	3.989.148	4.188.768	4.385.230	4.491.306
Saldo baten en lasten	300.000	-184.438	-250.815	-314.298	-281.035
Mutatie bestemmingsreserve					
Toevoeging	-300.000	-	-	-	-
Onttrekking	-	184.438	250.815	314.298	188.090
Mutatie algemene reserve					
Toevoeging	-	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-	92.944
Resultaat	-	-	-	-	-

Doordat het aantal inwoners die met LKS werkzaam is de komende jaren fors gaat toenemen (zie paragraaf 2.4), wordt een groter deel van het re-integratiebudget toegerekend aan de kosten voor jobcoaching.

De lasten Nieuw Beschut stijgen doordat de verwachting is dat de door het Rijk opgelegde taakstelling in de komende jaren wordt ingevuld. Ook gaat de nieuwe cao 'Aan de slag' per juli 2021 in waardoor de loonkosten per inwoner met een Nieuw Beschut dienstverband stijgen.

Inwoners die nog onder de oude WIW regeling vallen bieden we vanaf de invoering van deze nieuwe cao daarbinnen ook een passend dienstverband. Door toepassing LKS nemen de loonkosten ten laste van dit programma meerjarig af.

In het licht van de inhoudelijk opdracht vanuit de Kadernota om alle inwoners binnen de Participatiewet actief te ondersteunen in hun ontwikkeling blijft het noodzakelijk om de middelen voor aanvullende re-integratie/ontwikkeling op peil te houden. Voor de langere termijn is het een financieel en inhoudelijk vraagstuk hoe we voldoende re-integratiemiddelen beschikbaar houden om de kwaliteit van de re-integratiedienstverlening voor de brede participatiewet doelgroep op peil kunnen houden.

3.4 Beleidsindicatoren

Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners*

Gemeente Aalten: 109

Gemeente Doetinchem: 200

Heel Nederland: 131

Bron: waarstaatjegemeente.nl, peildatum tweede kwartaal 2020.

*Deze indicator toont het aantal inwoners dat gebruik maakt van een re-integratievoorziening op basis van de Participatiewet. Een re-integratievoorziening is een voorziening die door een gemeente wordt ingezet, nadat de gemeente heeft vastgesteld dat een cliënt een belemmering heeft die directe arbeidsinschakeling bemoeilijkt (er is een afstand tot de arbeidsmarkt). De voorziening is erop gericht de afstand tot de arbeidsmarkt van een cliënt te verkleinen, waarbij het doel op de lange termijn altijd arbeidsinschakeling is. Het is niet relevant of een voorziening door de gemeente zelf wordt uitgevoerd of dat deze door de gemeente wordt ingekocht. Er zijn diverse typen re-integratievoorzieningen: tijdelijke loonkostensubsidie, WIW/ID-baan, participatieplaats, loonkostensubsidie, (Participatiewet), beschut werk, begeleiding op werkkring/jobcoach, vervoersvoorziening (woon-werk), andere voorziening voor arbeidsbeperking en overige voorzieningen.

4. Programma Wsw

4.1 Doelstelling

Het programma Wsw heeft als doel het vormgeven van goed werkgeverschap, het bieden van ontwikkeling en begeleiding en het realiseren van duurzame detacheringen en begeleid werk plekken van onze Wsw-medewerkers op de arbeidsmarkt. Hierbij wordt rekening gehouden met de talenten, capaciteiten, competenties en vaardigheden van onze medewerkers.

Het programma Wsw richt zich verder op:

- het doorontwikkelen, begeleiden, coachen, behouden en verduurzamen van arbeidsplaatsen van de 80% gedetacheerde Wsw-medewerkers ultimo 2022 en de Wsw-medewerkers in begeleid werken
- het ondersteunen bij de bemiddeling, coaching en plaatsing van de Wsw-medewerkers intern beschut middels detachering bij externe werkgevers
- realisatie omzet intern werk van minimaal € 491.000
- ultimo 2022 werken we toe naar een situatie waarin slechts 20% van alle Wsw-medewerkers intern werkzaam is

4.2 Hoe de doelstelling te bereiken?

Wsw extern werkzaam

In 2021 zijn wij gestart met het uitvoeren van een herstelplan Wsw. Dit plan ziet erop toe het percentage Wsw-medewerkers dat extern werkzaam is weer naar het niveau te brengen van voor de coronacrisis (circa 80%). De verwachting is dat als de coronacrisis voorbij is, er weer voldoende kansen zijn om hier naartoe te groeien. Dit doen wij in samenwerking met het WSPA en onze partners.

Onze jobcoaches zijn gecertificeerd en volgen jaarlijks de nodige cursussen om hun certificering te behouden. Hiermee zijn ze in staat om optimale begeleiding te bieden aan de gedetacheerde Wsw-medewerkers maar ook aan de medewerkers die extern werken middels begeleid werken.

Wsw intern beschut werk

Binnen de Werkleercentra werken mensen met een Wsw-indicatie in een beschutte werkomgeving. Zij hebben een dienstverband bij Laborijn. De ambitie is om deze medewerkers zoveel als mogelijk door te laten stromen naar individuele – en groepsdetacheringen.

Onze interne Wsw-medewerkers voorzien we van passend werk. Op grond van het Individueel Ontwikkelingsplan werken we met iedere medewerker planmatig aan de eigen ontwikkeling. Hiervoor bieden we naast persoonlijke begeleiding ook gerichte trainingen en workshops aan. Daarbij kijken we vooral ook naar vergroten van fysieke belastbaarheid door beweging en coaching op leefstijl. Bij de acquisitie van werkzaamheden zoeken we waar mogelijk naar specifieke werksoorten die ontwikkel wensen ondersteunen. In 2020 en 2021 is ingezet op maatregelen op de omzet intern werk structureel te verhogen. We streven er naar om dit niveau te verhogen in 2022.

4.3 De raming van baten en lasten

In de tabel op de volgende pagina zijn de totale baten en lasten van het programma Wsw samengevat.

Binnen het programma is voorzien in het weer laten groeien van het aantal Wsw medewerkers dat ultimo 2022 op een externe detachering werkzaam is. Met de groei van het aantal externe detacheringen zijn er minder Wsw collega's beschikbaar voor de realisatie van de omzet intern werk. Die laat, ondanks een verhoging van omzet met individueel intern, als gevolg daarvan meerjarig een afname zien.

Programma Wsw	1e gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten					
Omzet groepsdetacheringen	3.713.000	3.959.479	4.234.250	4.138.510	3.983.097
Omzet individuele detacheringen	1.781.000	2.202.475	2.309.988	2.264.266	2.198.897
Omzet intern werk	554.000	491.768	464.065	517.025	564.374
Bijdrage vervoerskosten inleners	115.000	116.610	118.009	119.543	121.217
Lage Inkomensvoordeel (Liv)	262.000	238.908	216.887	194.010	171.405
Verrekening kostendeel OJ	361.900	365.764	363.844	362.382	364.567
	6.786.900	7.375.005	7.707.044	7.595.737	7.403.557
Rijksbudget	19.805.824	18.996.000	18.344.000	17.621.000	16.932.000
Rijksbudget coronacrisis	350.000	-	-	-	-
Bijdrage gemeenten directe salariskosten	2.088.384	2.291.168	2.338.465	2.386.709	2.435.321
Totaal baten	29.031.108	28.662.173	28.389.510	27.603.447	26.770.879
Lasten					
Loonkosten Wsw	20.215.000	19.909.000	19.717.000	19.401.000	19.045.000
Vervoerskosten Wsw	520.000	591.054	598.146	605.922	614.405
Overige kosten Wsw	630.000	618.062	606.718	595.950	585.737
Kosten begeleid w erken	1.253.000	1.161.695	1.158.576	1.137.691	1.123.418
Directe productiekosten	30.000	30.420	30.785	31.185	31.622
Omzet deel af te dragen aan OJ	1.317.145	1.440.623	1.506.897	1.497.851	1.477.790
Directe salariskosten	2.088.384	2.291.168	2.338.465	2.386.709	2.435.321
Totaal lasten	26.053.529	26.042.021	25.956.587	25.656.308	25.313.294
Saldo baten en lasten	2.977.579	2.620.152	2.432.922	1.947.139	1.457.585
Mutatatie bestemmingsreserve					
Toevoeging	-	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-	-
Mutatatie algemene reserve					
Toevoeging	-	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-	-
Resultaat	2.977.579	2.620.152	2.432.922	1.947.139	1.457.585

De rijksbijdrage Wsw daalt naar verwachting sneller dan de loonkosten van onze Wsw-medewerkers. Dit komt omdat een deel van onze Wsw-medewerkers nog stappen kunnen maken in hun loonschaal en door indexeringen waardoor het gemiddelde salaris per fte de komende jaren stijgt van circa € 29.500 in 2021 naar gemiddeld € 34.000 in 2024. Vrijwel alle Wsw bedrijven in Nederland hebben hier last van. Dit toenemende verschil tussen de rijksbijdrage en de loonkosten kan niet blijvend opgevangen worden door hogere opbrengsten. Dit beeld is in de begroting van 2020 en 2021 ook al geschetst.

Aantallen Wsw

Gemiddel aantal Wsw medewerkers per gemeente	2021	2022	2023	2024	2025
Aalten	240	228	217	206	195
Doetinchem	339	322	306	291	276
Montferland	175	166	158	150	143
Bronckhorst	62	59	56	53	50
Oude IJsselstreek	198	188	179	170	161
Totaal	1.014	963	915	869	826

5. Programma Algemene overhead

Conform het gewijzigde Besluit en Begroting en Verantwoording (BBV) zijn de baten en lasten van de overhead in een apart programma gepresenteerd.

In de BBV wordt overhead als volgt gedefinieerd: 'Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Hiertoe behoren o.a. de loonkosten van de zogenaamde PIOFACH-functies, ICT-kosten van alle ondersteunende systemen, alle ambtelijke huisvestingskosten, alle uitbestedingskosten bedrijfsvoering en alle niet direct toe te rekenen kosten aan de verschillende programma's'.

5.1 Doelstelling

Onze professionals werken dagelijks aan het realiseren van de afgesproken doelen en resultaten van Laborijn. De algemene doelstelling van het programma Algemene overhead is het dusdanig faciliteren en ondersteunen van de teams waardoor de professionals zelf verantwoordelijk kunnen zijn voor hun werk en de doelen en resultaten die ze moeten bereiken.

In het programma Algemene overhead kennen we de volgende specifieke doelstellingen:

- organisatie: we zijn een lerende organisatie met een zeer gastvrije omgeving waarin een positieve klantbeleving en -bejegening centraal staat met als resultaat tevreden inwoners. Daarnaast zijn wij een betrouwbare en solide samenwerkingspartner voor andere organisaties en werkgevers
- werkgeverschap: we zijn een werkgever die investeert in mensen en waarin professionals ruimte krijgen voor het benutten en verder ontwikkelen van 'het eigen potentieel' en zij krijgen daarbij de sturing en leiderschap die voor hen nodig is
- personeel: bij ons werken tevreden medewerkers die met plezier en trots voor Laborijn werken als belangrijke ambassadeurs van de organisatie. Dit resulteert in een grote mate van (duurzame) inzetbaarheid en een acceptabel (ziekte)verzuim
- communicatie: we streven naar een grotere naamsbekendheid, toenemend vertrouwen en een positief imago als dienstverleningsorganisatie, samenwerkingspartner en (potentiële) werkgever in onze regio en daarbuiten.
- facilitair en Inkoop: we voldoen aan wet- en regelgeving t.a.v. inkopen en aanbestedingen en zorgen als regievoerder voor duurzame leveranciersrelaties
- informatie: we zorgen dat alle medewerkers beschikken over de benodigde middelen en voorzien zijn of worden in hun informatiebehoefte. De continuïteit is gewaarborgd, informatie altijd beschikbaar, beveiligd en uitsluitend toegankelijk voor de daarvoor bevoegde personen. Onze informatievoorziening hebben en houden we in grip en de kwaliteit is geborgd
- kwaliteit: we hebben een integraal kwaliteitsbewustzijn. Onze klanten mogen kwaliteit van onze dienstverlening verwachten. We streven naar een continue verbetering van onze klant- en werkprocessen waarbij de positieve klantbeleving en -bejegening centraal staat.
- advies: we voldoen aan wet- en regelgeving en geven advies over en doen verbetervoorstellen voor het toepassen van regelgeving en procedures. We zijn de vraagbaak en adviseur van de organisatie
- financiën: we verbeteren de inrichting van het budgetteringsproces waardoor meer inzicht is in de budgetten per afdeling/team

- financiën: we onderzoeken de mogelijkheden voor een verplichtingenadministratie.
- planning en control: de planning & control cyclus (P&C) bestaat uit de kwartaalrapportages, kadernota, begroting en jaarstukken. We zorgen ervoor dat deze P&C-documenten tijdig beschikbaar zijn en kwalitatief voldoen aan de gestelde eisen
- alle vragen van de gemeenteraden en het bestuur worden tijdig beantwoord

5.2 Hoe de doelstelling te bereiken?

- organisatie: wij vragen door middel van onze continue klanttevredenheidsmeting voortdurend naar de mate waarin onze inwoners tevreden zijn over onze dienstverlening. Daarbij komt de hele klantreis aan bod. Ook door het actief verwijzen naar onze klachten- en bezwaarprocedure zoeken wij de dialoog met onze klanten op, zodat wij daarvan leren en onze dienstverlening verder kunnen optimaliseren
- werkgeverschap: we faciliteren onze professionals met een structureel opleidings- en ontwikkelingsaanbod waarmee zij de benodigde professionele en persoonlijke ontwikkeling, bijscholing en certificering kunnen behalen en blijven behouden. Voor de Wsw-medewerkers ligt de focus op het sturen op en uitvoeren van de actuele Individueel Ontwikkel Plannen (IOP's)
- personeel: daarnaast vragen wij eens per twee jaar door middel van een objectief en onafhankelijk onderzoek naar de medewerkerstevredenheid en –betrokkenheid van zowel onze Wsw-medewerkers als ambtelijke collega's. Zodat wij ook van deze dialoog kunnen leren en onszelf als werkgever verder verbeteren
- communicatie: we realiseren de communicatiedoelen en -resultaten uit ons meerjarig communicatiebeleidsplan 2021-2023 door uitvoering te geven aan het bijbehorend implementatieplan. Een belangrijk speerpunt daarin is het verder optimaliseren van de externe communicatie
- informatiemanagement: de dashboards worden ontwikkeld op basis van de input van de lijnverantwoordelijke managers. De wensen worden geïnventariseerd, beoordeeld en vervolgens wordt overgegaan tot het programmeren van de systemen. De focus zal liggen op de datavalidatie, definities en visuele vormgeving. Visuele vormgeving werkt vaak veel sterker dan tekst
- financiën: de budgettering in de financiële systemen zal verder worden geoptimaliseerd op basis van de verkregen ervaring in 2019 en 2020. Hierdoor kan het financiële sturingsproces eenvoudiger plaatsvinden. Dit zal gebeuren door de inrichting van de administratie zo aan te passen dat het voldoet aan de wensen van de gebruikers
- kwaliteit/IC: procesoptimalisatie wordt gerealiseerd door actief informatie op te halen bij de lijnafdelingen en we gaan gebruik maken van een nieuwe tool 'procesmining'. Hiermee kunnen we de afwijkingen in processen in beeld brengen om vervolgens de lijn te adviseren over oplossingsrichtingen en verbetervoorstellen. Na besluitvorming in de lijn worden aanpassingen doorgevoerd in de systemen en zorggedragen voor aanvullende (werk)instructies, (her)controles en waar nodig in de stuurinformatie

5.3 De raming van baten en lasten

Onderstaande tabel geeft de verwachte omvang van het financiële kader weer waarbinnen de activiteiten uitgevoerd moeten worden.

Programma Overhead	1e gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten					
Rentebaten	6.000	4.500	4.000	3.000	3.000
Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten	110.800	112.351	113.699	115.178	116.790
Inkomsten uit DVO OJ Wsw	1.469.909	1.406.828	1.410.583	1.433.615	1.375.119
Opbrengst catering	24.000	24.336	24.628	24.948	25.297
Huuropbrengsten	342.000	346.000	311.000	314.000	318.000
Bijdrage gemeenten	2.888.527	3.528.429	4.289.798	4.821.418	5.154.368
Bijdrage vanuit re-integratiebudget voor infrastructuur	265.965	-	-	-	-
Incidentele baten	742.202	226.468	252.146	-	-
Totaal baten	5.849.403	5.648.912	6.405.854	6.712.159	6.992.574
Lasten					
Loonkosten	5.280.462	5.101.681	5.202.479	5.305.293	4.559.169
Overige personeelskosten	473.612	490.000	486.000	503.000	467.000
Huisvestingskosten	1.093.500	1.114.000	1.129.000	1.145.000	1.161.000
Facilitaire kosten	595.000	605.000	615.000	623.000	619.000
ICT kosten	1.284.800	1.303.000	1.318.000	1.336.000	1.305.000
Algemene kosten	241.000	244.374	247.306	250.521	254.029
Incidentele lasten	2.138.302	607.468	407.146	155.000	79.000
Totaal lasten	11.106.676	9.465.523	9.404.931	9.317.814	8.444.197
Saldo baten en lasten	-5.257.273	-3.816.611	-2.999.077	-2.605.655	-1.451.624
Mutatie bestemmingsreserve					
Toevoeging aan reserve	-229.000	-229.000	-229.000	-229.000	-229.000
Onttrekking aan reserve	2.508.693	1.425.459	795.155	887.516	79.000
Mutatie algemene reserve					
Toevoeging aan reserve	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-	-	144.039
Resultaat na bestemming	-2.977.580	-2.620.152	-2.432.922	-1.947.139	-1.457.585

Bij de opzet van de begrote kosten voor algemene overhead zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- de loonkosten voor 2022 tot en met 2024 zijn gebaseerd op een basisformatie van 140 fte. Ultimo 2025 is de verwachting dat de basisformatie nog maximaal 130 fte zal zijn. In de loop van 2022 wordt verder onderzocht hoe de afbouw van de formatie kan plaatsvinden over de jaren 2023 t/m 2025
- alle kosten zijn voor begrotingsperiode 2022 tot en met 2025 doorgerekend volgens de prijsontwikkeling zoals opgenomen in de kadernota. Dit is weergegeven in onderstaande tabel:

Prijsontwikkeling	Voorlopig 2022	Voorlopig 2023	Voorlopig 2024	Voorlopig 2025
% aanpassing	1,4%	1,2%	1,3%	1,4%

- de huisvestingskosten zijn gebaseerd op de kosten van de momenteel in gebruik zijnde locaties.
- de loonkosten van medewerkers die direct kunnen worden toegerekend aan de programma's Inkomens en financiële dienstverlening, Ontwikkeling, participatie en re-integratie en Wsw worden als programma gerelateerde lasten verantwoord in het programma waar het betrekking op heeft.

In de volgende paragrafen worden de kosten die in de bovenstaande tabel algemene overhead zijn weergegeven per categorie nader toegelicht.

5.3.1 Rentebaten

Rente	1e gewijzigde begroting 2021	2022	2023	2024	2025
Rentebaten	6.000	4.500	4.000	3.000	3.000
Totaal	6.000	4.500	4.000	3.000	3.000

De rentebaten bestaan uit de ontvangen rente van hypothecaire leningen aan het personeel. Daarnaast ontvangt Laborijn rentebaten uit langlopende leningsovereenkomsten.

5.3.2 Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten

Laborijn heeft een dienstverleningsovereenkomst met het Zutphens werkbedrijf voor het uitvoeren van de salarisadministratie van het Wsw-personeel. Hiervoor ontvangt Laborijn in 2020 en 2021 een vergoeding. De verwachting is dat deze dienstverleningsovereenkomst wordt verlengd.

Laborijn verzorgt in 2022 en 2023 voor de gemeenten Aalten en Doetinchem (op basis van een DVO) de uitvoering van de gemeentelijke taken binnen de nieuwe Wet Inburgering (WI). De nieuwe wet beoogt een integraal duaal ondersteuningsaanbod op maat. Daarin worden inkomen, het leren van taal, oriëntatie op studie en werk, participatie en zelfredzaamheid gecombineerd aangeboden. Met een passend traject ondersteunen we een snelle inburgering met een zo hoog mogelijk eindniveau. De nieuwe wet Inburgering treedt op 1 januari 2022 in werking. Nadat de taken WI binnen de looptijd van de DVO zijn uitgekristalliseerd volgt op grond van een evaluatie inbedding binnen de GR vanaf 2024.

5.3.3 Huuropbrengsten

Onder deze post worden de inkomsten verantwoord die worden verkregen uit de verhuur van gedeeltes van het pand aan de Terborgseweg 106, 112 en Ambachtstraat 3 en 15.

5.3.4 Loonkosten

De loonkosten 2022 zijn als volgt verwerkt in de begroting:

Loonkosten per programma	1e gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma Inkomen & financiële dienstverlening	614.875	624.330	637.188	650.304	663.445
Programma Ontwikkeling, participatie & re-integratie	2.504.725	2.594.503	2.647.965	2.702.497	2.757.197
Programma Wsw	2.088.384	2.291.168	2.338.465	2.386.709	2.435.321
Programma Overhead	5.280.462	5.101.681	5.202.479	5.305.293	4.559.169
Totaal	10.488.446	10.611.681	10.826.098	11.044.803	10.415.132

5.3.5 Overige personeelslasten

Overige personeelslasten	1e gewijzigde begroting 2021	2022	2023	2024	2025
Opleidingen	168.112	170.466	172.511	174.754	164.796
Reiskosten woon-werk	54.000	54.756	55.413	56.133	52.935
Reiskosten zakelijk	24.000	24.336	24.628	24.948	23.527
Thuiswerkvergoeding	24.000	24.336	24.628	24.948	23.527
Verblijfkosten	24.000	24.336	24.628	24.948	25.297
Arbokosten	22.000	22.308	22.576	22.869	21.566
Medewerkerstevredenheidonderzoek	-	10.000	-	10.252	-
Kosten ondernemingsraad	8.000	8.112	8.209	8.316	8.432
Incidentele beloningen	23.500	23.829	24.115	24.428	23.037
Verzekeringen personeel	60.000	60.840	61.570	62.370	58.817
Personeelsbijeenkomsten	28.000	28.392	28.733	29.106	27.448
Individuele voorzieningen	10.000	10.140	10.262	10.395	9.803
Branchevereniging	8.000	8.112	8.209	8.316	7.842
Attenties personeel	6.000	6.084	6.157	6.237	5.882
Attenties feestdagen	9.000	9.126	9.236	9.356	8.822
Overige personeelskosten	5.000	5.070	5.131	5.198	5.270
Totaal	473.612	490.243	486.005	502.576	467.001

5.3.6 Huisvesting

Huisvestingskosten	1e gewijzigde begroting 2021	2022	2023	2024	2025
Afschrijving gebouwelijke kosten	126.000	133.000	136.000	139.000	141.000
Huur	165.000	167.310	169.318	171.519	173.920
Gas	145.000	147.030	148.794	150.729	152.839
Electra	85.000	86.190	87.224	88.358	89.595
Water	4.500	4.563	4.618	4.678	4.743
Schoonmaakkosten	225.000	228.150	230.888	233.889	237.164
Afvalverwerking	25.000	25.350	25.654	25.988	26.352
Beveiliging	23.000	23.322	23.602	23.909	24.243
Verzekeringen	40.000	40.560	41.047	41.580	42.162
Belastingen	30.000	30.420	30.785	31.185	31.622
Onderhoud	225.000	228.150	230.888	233.889	237.164
Totaal	1.093.500	1.114.045	1.128.818	1.144.724	1.160.804

5.3.7 Facilitaire kosten

Facilitaire kosten	1e gewijzigde begroting 2021	2022	2023	2024	2025
Afschrijving meubilair/machines	33.000	35.000	38.000	39.000	41.000
Telefonie	100.000	101.400	102.617	103.951	98.028
Printers	45.000	45.630	46.178	46.778	47.433
Kantoorartikelen	30.000	30.420	30.785	31.185	31.622
Klein materiaal	10.000	10.140	10.262	10.395	10.541
Porti	60.000	60.840	61.570	62.370	63.244
Abonnementen/contributies	70.000	70.980	71.832	72.766	73.784
Catering	147.000	149.058	150.847	152.808	154.947
Autokosten	95.000	96.330	97.486	98.753	93.126
Archief	5.000	5.070	5.131	5.198	5.270
Totaal	595.000	604.868	614.706	623.204	618.995

5.3.8 Algemene kosten

Algemene kosten	1e gewijzigde begroting 2021	2022	2023	2024	2025
Overig advies/diensten	30.000	30.420	30.785	31.185	31.622
Juridische kosten/diensten	60.000	60.840	61.570	62.370	63.244
Bestuurskosten	-	-	-	-	-
Klanttevredenheidsonderzoek	11.000	11.154	11.288	11.435	11.595
Marketing en communicatie	30.000	30.420	30.785	31.185	31.622
Representatiekosten	10.000	10.140	10.262	10.395	10.541
Accountantskosten	68.000	68.952	69.779	70.687	71.676
Bankkosten	7.000	7.098	7.183	7.277	7.378
Overige algemene kosten	5.000	5.070	5.131	5.198	5.270
Totaal	221.000	224.094	226.783	229.731	232.948
Rentekosten	1e gewijzigde begroting 2021	2022	2023	2024	2025
Rentekosten	20.000	20.280	20.523	20.790	21.081

5.3.9 Automatisering

ICT	1e gewijzigde begroting 2021	2022	2023	2024	2025
Applicaties	522.800	530.119	536.481	543.455	551.063
Implementatie	79.000	80.106	81.067	82.121	83.271
Consultancy	15.000	15.210	15.393	15.593	15.811
SLA en diensten Doetinchem	668.000	677.352	685.480	694.391	654.825
Totaal	1.284.800	1.302.787	1.318.421	1.335.560	1.304.970

Software licenties/ onderhoud betreffen licentiekosten en onderhoudskosten van de systemen. Laborijn heeft met het Samenwerkingsverband Doetinchem een Service Level Agreement (SLA) met betrekking tot ICT- ondersteuning. Het functioneel beheer wordt door Laborijn zelf gedaan.

5.4 Beleidsindicatoren

- 1) Formatie per 1000 inwoners
 $140/121 = 1,15$
- 2) Bezetting per 1000 inwoners
 $140/121 = 1,15$

- 3) Apparaatskosten per inwoner
 $\text{€ } 11.135.847 / 121.133 = \text{€ } 91$
- 4) Externe inhuur
 $\text{€ } 1.000.000 / \text{€ } 10.943.681 = 9,1\%$
- 5) Overhead totale lasten
 $\text{€ } 9.465.523 / \text{€ } 65.143.551 = 14,5\%$

6. Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

6.1 Overige algemene dekkingsmiddelen

Het overzicht Algemene Dekkingsmiddelen bevat geen begrote baten en lasten. De baten en lasten zijn in de afzonderlijke programma's verantwoord.

Actuele beleidscontext/ beleidskaders

Het belangrijkste beleidskader voor dit overzicht is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De BBV schrijft voor dat Laborijn jaarlijks een overzicht van Algemene Dekkingsmiddelen moet opstellen bij de begroting.

Risico's

De risico's met betrekking tot de algemene dekkingsmiddelen worden beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

6.2 Wat willen we bereiken?

Kwantitatieve doelstelling

Doelstelling	Resultaat 2022	Meetinstrument
De begroting 2022 en het meerjarenperspectief zijn structureel en reëel in evenwicht	0	Financiële administratie

6.3 Wat gaan we ervoor doen om de doelen te bereiken?

Inzet	Prestaties 2022
Monitoring	Relevante ontwikkelingen worden gevolgd

6.4 Wat gaat het kosten, inclusief overzicht incidentele baten en lasten?

Het de taak van Laborijn om een begroting op te stellen die structureel en reëel in evenwicht is. Dit betekent dat tegenover structurele lasten in ieder geval een gelijk bedrag aan structurele baten staat. In 2022 zijn de incidentele lasten hoger dan de incidentele baten.

Programma	Incidentele baten	Incidentele lasten
Algemene Overhead	226.468	607.468

Tot de incidentele baten en lasten worden de baten en lasten gerekend die zich gedurende maximaal 3 jaar voordoen. Alle overige baten en lasten zijn structureel. Voor een toelichting op de incidentele baten en lasten zie 11.3.1.

6.5 Post onvoorzien

Laborijn heeft in de begroting geen post onvoorzien opgenomen.

7. Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

7.1 Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Bij het weerstandsvermogen is van belang de mate waarin Laborijn in staat is middelen vrij te maken voor substantiële tegenvallers (niet begrote kosten en risico's op te vangen), zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd moet worden. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit (zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de Gemeenschappelijke Regeling beschikt om de niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. De hoogte van het weerstandsvermogen is voor het bestuur van belang voor het inzicht in de financiële positie van de Gemeenschappelijke Regeling. Hoe groot die buffer moet zijn, hangt mede af van de risico's die de gemeenschappelijke regeling loopt. Deze moeten van jaar tot jaar in beeld worden gebracht.

7.2 Beleid betreffende weerstandscapaciteit en risico's

In het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV) is opgenomen dat de Gemeenschappelijke Regeling dient aan te geven:

- welke risico's in de Gemeenschappelijke Regeling spelen
Risico's zijn in dit verband gedefinieerd als onzekere of onverwachte gebeurtenissen die het behalen van de strategische doelstellingen van de organisatie in gevaar brengen. Niet alle risico's zijn in dit verband relevant. Zo zijn sommige risico's op een andere wijze afgedekt door:
 - een verzekering: er zijn verzekeringen afgesloten voor risico's van brand, bedrijfsschade, transport, werkmaterieel en voertuigen, aansprakelijkheid en rechtsbijstand
 - een voorziening: Deze risico's betreffen onzekere verplichtingen, voortkomend uit activiteiten/transacties in het verleden. Deze verplichtingen zijn qua omvang en/of tijdstip waarop ze zich voordoen, maar zijn redelijkerwijs in te schatten
- welke capaciteit (middelen) er beschikbaar is (zijn) bij tegenvallers
- wat het beleid is ten aanzien van risico's, de capaciteit en de relatie tussen beide

Vooralsnog beschikt Laborijn over een vrij besteedbare reserve van circa € 2,3 mln. (ultimo 2020) waarmee risico's kunnen worden gedekt.

7.3 Risico's van niet financiële aard

Naast de directe financiële risico's bestaan er risico's van niet-financiële aard. Dit is bijvoorbeeld het risico dat er niet conform geldende wetgeving op het gebied van privacy, arbeidsomstandigheden, archivering of milieu wordt gewerkt.

Laborijn beheert veel persoonsgebonden en privacy gebonden gegevens die veelvuldig worden uitgewisseld met ketenpartners. De voorschriften van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) worden daarbij ook in 2022 en volgende jaren volledig gevolgd. Gezien de ontwikkelingen in het werkveld waarbij in toenemende mate gebruik zal

worden gemaakt van elektronische gegevensuitwisseling is sprake van blijvende alertheid voor dit aspect.

7.4 Inventarisatie van de risico's

In de tweede helft van 2020 is een nieuwe risico-inventarisatie gehouden waarin de bestaande risico's zijn geactualiseerd, nieuwe risico's zijn onderkend en ook de uittreding van Oude IJsselstreek is meegenomen. De effecten van de coronacrisis zijn nog steeds moeilijk in te schatten. Er zijn effecten op inkomsten (minder detacheringsofbrengsten, mogelijk nieuwe en extra inkomsten van het Rijk) maar er is onzekerheid of die alle extra uitgaven en dalende baten zullen dekken. Ook zijn er effecten op uitgaven (hogere uitgaven voor bedrijfsvoering maar ook een mogelijke toename van uitkeringslasten). Hoe groot de stijgende lasten zijn is op dit moment niet in te schatten. We hebben hier een risicobuffer voor aangehouden van € 500.000.

Ook kan het zijn dat de gehanteerde uitgangspunten in deze begroting met betrekking tot de uittreding uiteindelijk anders (negatiever) uitpakken. Ook hier is op dit moment nog geen goede inschatting op te maken.

Risico omschrijving	Kans	Financieel gevolg in € (x 1.000)	Risicobuffer in € (x 1.000)
1 Criminelen weten in te breken in systemen Laborijn en continuïteit komt in gevaar	30%	200	60
2 De verkiezingen zorgen voor andere Wethouders in het bestuur waardoor de koers verandert (inefficiënt werken)	10%	100	10
3 Vervolgschade coronapandemie die niet gecompenseerd wordt	50%	1.000	500
4 Wet- en regelgeving verandert waardoor Laborijn ontwikkelt beleid moet herzien	25%	100	25
5 Grote stijging van het aantal bijstandsklanten door trek naar de Achterhoek waardoor Laborijn veel hogere lasten heeft om de werkzaamheden naar tevredenheid uit te voeren (10% stijging formatie)	5%	600	30
6 Missen EU aanbesteding, hierdoor ontstaat claim	5%	500	25
7 Risico voor overcapaciteit en transitievergoedingen ambtelijk personeel	25%	1.604	401
8 Risico voor mismatch ambtelijk personeel	25%	187	47
9 Verlies van een grote klant van openbaar aanbestede werken	50%	345	173
10 Verlaging SW-rijksbijdrage gedurende het jaar	50%	380	190
11 De stijging van de SW-lonen is 2% hoger dan verwacht	25%	202	51
12 Sleutelfunctionarissen vertrekken en functies kunnen moeilijk worden ingevuld	25%	150	38
13 Faillissement debiteuren	50%	183	92
14 Twee van de zes grote detacheringklanten vallen weg	50%	373	187
15 Risico's voortvloeiend uit samenwerkingsverbanden	25%	50	13
16 Leegstand in bedrijfspanden door verlies aan capaciteit wegens detachering of wegvallen huurder	50%	75	38
17 Marges interne productie activiteiten Laborijn staat onder druk.	50%	42	21
18 Ziekteverzuim SW loopt op met 5%	25%	294	73
19 Ziekteverzuim ambtelijk personeel loopt op met 5%	10%	522	52
20 Beheers- en apparaatskosten vallen hoger uit dan begroot	50%	595	297
21 Verslechtering productiviteit SW-bestand	50%	31	16
Totaal	31%	7.534	2.337

7.5 Kengetallen

Gelet op artikel 11, tweede lid, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten dienen in de begroting de onderstaande kengetallen te worden opgenomen.

Kengetallen	2021	2022	2023	2024	2025
Netto schuldquote	-10,85%	-8,53%	-7,08%	-5,54%	-5,11%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen	-10,85%	-8,53%	-7,08%	-5,54%	-5,11%
Solvabiliteitsratio	43,11%	39,68%	37,53%	34,16%	33,43%
Structurele exploitatieruimte	2,08%	4,92%	4,11%	6,28%	6,95%

De Laborijn kengetallen zijn berekend op basis van de geprognostiseerde balans over de jaren 2022 – 2025. Om enige duiding aan de cijfers te geven zijn onderstaand de begrote kengetallen 2022 van Laborijn vergeleken met de kengetallen voor alle Gelderse gemeenten

voor het begrotingsjaar 2021. Dit zijn de laatst gepubliceerde gegevens op de site Financieel Toezicht Gemeenten van de provincie Gelderland.

Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Zowel de netto schuldquote als de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen is voor Laborijn -/- 8,53%. Dit is ruim lager dan de kengetallen voor alle Gelderse gemeenten van 62,8% (netto schuldquote) respectievelijk 52,2% (netto schuldquote gecorrigeerd).

De solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de medeoverheid in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. De solvabiliteitsratio bedraagt voor Laborijn circa 40%. Het kengetal voor alle Gelderse gemeenten is 34%.

Grondexploitatie

Dit kengetal is voor Laborijn niet van toepassing.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeenschappelijke regeling heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte voor Laborijn bedraagt 4,92%. Het kengetal voor alle Gelderse gemeenten is 0,89%.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal is voor Laborijn niet van toepassing.

8. Paragraaf Financiering

8.1 Algemeen

De financieringsfunctie van Laborijn is alleen gericht op ondersteuning van haar publieke taak. Het beheer heeft uitsluitend een voorzichtig en risicomijdend karakter. De uitvoering daarvan vindt plaats binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en hetgeen door het algemeen bestuur van Laborijn aan kaders is vastgesteld in de financiële verordening en het treasury statuut. Voor de uitvoering van de financieringsfunctie worden de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt nauwlettend gevolgd.

8.2 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een instrument om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken. Hiermee wordt voorkomen dat fluctuaties in de korte rente (maximaal 1 jaar) een relatief grote impact op de rentelasten hebben. De kasgeldlimiet is bepaald op een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage (op dit moment 8,2%) van de jaarbegroting.

(gemiddelde bedragen x € 1.000)	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
toegestane kasgeldlimiet				
begrote lasten	65.144	64.896	63.601	62.144
percentage conform wet Fido, uitvoeringsregeling	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
toegestane kasgeldlimiet	5.342	5.321	5.215	5.096
berekening netto vlottende schuld				
vlottende schuld	9.100	9.100	9.100	9.100
-/- vlottende middelen	15.002	13.936	12.814	12.433
netto vlottende schuld	-5.902	-4.836	-3.714	-3.333
toets kasgeldlimiet				
toegestane kasgeldlimiet	5.342	5.321	5.215	5.096
-/- vlottende schuld	-5.902	-4.836	-3.714	-3.333
ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	11.244	10.157	8.929	8.429

8.3 Renterisiconorm en renterisico op vaste schuld

Over de langlopende schuld mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal (wet Fido). In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de renterisiconorm in meerjarenperspectief weergegeven.

Uit de tabel is af te leiden dat Laborijn onder de renterisiconorm blijft.

(gemiddelde bedragen x € 1.000)	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
berekening renterisiconorm				
begrotingstotaal aan lasten	65.144	64.896	63.601	62.144
percentage regeling	20%	20%	20%	20%
Renterisiconorm in bedrag	13.029	12.979	12.720	12.429
Berekening renterisico				
renteherzieningen	-	-	-	-
+/- aflossingen	-	-	-	-
renterisico	-	-	-	-
toetsing rentenorm				
renterisiconorm	13.029	12.979	12.720	12.429
renterisico	-	-	-	-
ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	13.029	12.979	12.720	12.429

De rentelast is in 2022 begroot op € 20.000. Het renteresultaat is begroot op € 15.500 negatief. Aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt geen rente toegerekend.

9. Paragraaf bedrijfsvoering

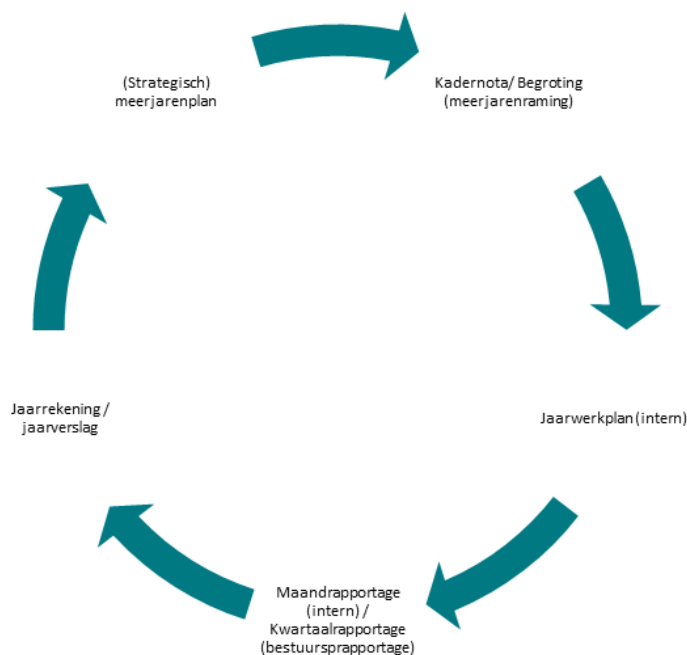
9.1 Algemeen

De bedrijfsvoering heeft als reikwijdte de gehele organisatie van Laborijn. De deelnemende gemeenten verwachten van Laborijn dat de gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteed worden en dat Laborijn een betrouwbare partner is. Dit betekent transparantie en openheid in de bedrijfsvoering. Ter ondersteuning van dit proces heeft Laborijn, samen met de gemeenten, een notitie 'Governance' opgesteld. In dit document zijn alle taken en verantwoordelijkheden, alle periodieke P&C-momenten alsmede de relevante indicatoren beschreven.

In deze paragraaf worden de zaken beschreven die primair betrekking hebben op het functioneren van de organisatie. De belangrijkste financiële risico's met betrekking tot de bedrijfsvoering worden beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

9.2 Planning en control

De planning en control cyclus geeft vorm aan het geheel van financieel management binnen Laborijn. Het vormt het hart voor de sturing en beheersing. Planning is het proces van richting geven (de begroting) en control is het proces van koers houden en verantwoorden. De planning en control producten vormen een cyclus. In onderstaande grafiek zijn de planning en control producten schematisch weergegeven.

Kadernota

De cyclus start met het ontwikkelen van een visie en beleid. Hierbij is de visie richtinggevend voor het beleid en wordt vastgelegd in het strategisch meerjarenplan. In de Kadernota worden de financiële en beleidsmatige kaders op hoofdlijnen geschetst en met het bestuur en gemeenteraden gedeeld. De (meerjaren)begroting bevat naast de 'going concern'-activiteiten ook de vertaling van het strategische meerjarenplan naar concrete activiteiten, prestaties en inzet.

Jaarwerkplan

Het jaarwerkplan wordt in het najaar opgesteld, voorafgaand aan het nieuwe programmajaar. Het jaarwerkplan is gebaseerd op de afdelingsplannen en dient als sturingsinstrument.

Maandrapportage/Kwartaalrapportage

De maandrapportage verstrekt het management maandelijks informatie over de mate waarin de (financiële) doelen zijn gerealiseerd, de budgetten en personeel gerelateerde informatie. Met de kwartaalrapportages (bestuursrapportages) informeert de organisatie het bestuur en de gemeenten over de voortgang, de afwijkingen en de bijzonderheden ten opzichte van de doelen uit de programmabegroting. Gelijktijdig met de kwartaalrapportage kan, indien nodig, een begrotingswijziging worden aangeboden.

Jaarrekening/jaarverslag

Jaarlijks wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid en beheer door het aanbieden van een jaarrekening en bijbehorend jaarverslag.

9.3 ICT

De ICT-werkzaamheden betreffen in hoofdzaak het functionele applicatiebeheer voor alle in gebruik zijnde applicatie-programmatuur. ICT-beheer zorgt voor het technisch beheer van de aanwezige ICT en programmatuur. Laborijn heeft een Service Level Agreement (SLA) met de gemeente Doetinchem ten aanzien van de ICT-ondersteuning.

9.3.1 Beveiliging en privacy

De dienstverlening aan de inwoners vindt steeds meer digitaal plaats en de verschillende uitvoeringsorganisaties wisselen steeds meer gegevens elektronisch met elkaar uit. Deze gegevensuitwisseling verloopt veelal via Suwinet.

9.4 Integriteit

De medewerkers van Laborijn werken met en voor kwetsbare groepen inwoners. Inwoners zijn voor hun levensonderhoud afhankelijk van Laborijn. Zij moeten erop kunnen vertrouwen dat de medewerkers van Laborijn zuiver en zonder onderscheid des persoons handelen. In de informatiefolder die iedere klant ontvangt, staat duidelijk wat Laborijn van haar of hem verwacht, maar ook wat een klant van de medewerker mag verwachten. Ook over de onderlinge relatie tussen medewerkers en leidinggevendenden en/of bestuur zijn diverse regelingen opgesteld over wat wel en niet kan.

9.5 Ziekteverzuim

In 2022 is de doelstelling voor het ziekteverzuim Wsw 13% en voor ambtelijk 3%.

10. Paragraaf Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin Laborijn een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht.

Er is sprake van een financieel belang als Laborijn:

- een ter beschikking gesteld bedrag niet kan verhalen indien de verbonden partij failliet gaat
- aansprakelijk wordt gesteld door derden, als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt

In het geval van Laborijn is sprake van 1 verbonden partij: Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V. waarvan hieronder de belangrijkste bestuurlijke en financiële gegevens opgenomen zijn:

Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V.

Algemene gegevens

Oprichtingsdatum: 4 december 2007

Inschrijvingsnummer handelsregister Kamer van Koophandel: 09176672

Plaats van vestiging: Doetinchem, 7005 BC Terborgseweg 106

Doel

Het oprichten van, het deelnemen in, het beheren en adviseren van bedrijven en ondernemingen met als doel het verwezenlijken van de doelen van Laborijn met betrekking tot het verkleinen van de afstand van medewerkers tot de reguliere arbeidsmarkt.

Per 31 december 2020 neemt Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V. deel in de volgende vennootschappen:

- Een belang van 25% in het - machinale - groenbedrijf De Groenmakers B.V.
- Een belang van 100% in het re-integratiebedrijf Vakwerk.nu B.V.

Bestuurlijke betrokkenheid

Laborijn is 100% aandeelhouder van deze holding en heeft daarmee de volledige bestuurlijke bevoegdheid.

Financiële betrokkenheid

Laborijn is voor 100% aandeelhouder van de vennootschap. Het aandeel bestaat uit 8.990 gewone aandelen en 10 prioriteitsaandelen, elk met een nominale waarde van € 10. Alle aandelen luiden op naam.

Resultaat en vermogen

Volgens de definitieve jaarrekening heeft Mabeon 'De Achterhoek' Holding B.V. over het boekjaar 2019 een resultaat gerealiseerd van € 75.456 positief. Het eigen vermogen bedraagt per 31 december 2019, inclusief het resultaat over dat boekjaar, € 140.521 (31 december 2018: € 65.065). De jaarrekening 2020 is nog niet opgesteld, derhalve zijn de cijfers over 2020 nog niet bekend.

11. Financiële begroting

11.1 Overzicht van baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de totale baten en lasten opgenomen per programma.

Overzicht baten en lasten per programma	1e gewijzigde begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025
Baten					
Programma Inkomen & financiële dienstverlening	28.141.465	25.646.860	25.345.243	24.241.304	23.895.445
Programma Ontw ikkeling, participatie & re-integratie	4.247.075	3.804.710	3.937.953	4.070.932	4.210.272
Programma Wsw	29.031.108	28.662.173	28.389.510	27.603.447	26.770.879
Programma Overhead	5.849.403	5.648.912	6.405.854	6.712.159	6.992.574
Totaal	67.269.052	63.762.654	64.078.560	62.627.841	61.869.170
Lasten					
Programma Inkomen & financiële dienstverlening	28.141.465	25.646.860	25.345.243	24.241.304	23.895.445
Programma Ontw ikkeling, participatie & re-integratie	3.947.075	3.989.148	4.188.768	4.385.230	4.491.306
Programma Wsw	26.053.529	26.042.021	25.956.587	25.656.308	25.313.294
Programma Overhead	11.106.676	9.465.523	9.404.931	9.317.814	8.444.197
Totaal	69.248.744	65.143.551	64.895.530	63.600.656	62.144.242
Resultaat voor bestemming	-1.979.693	-1.380.897	-816.970	-972.814	-275.073
Mutatie bestemmingsreserve					
Toevoeging	-529.000	-229.000	-229.000	-229.000	-229.000
Onttrekking	2.508.693	1.609.897	1.045.970	1.201.814	267.090
Mutatie algemene reserve					
Toevoeging	-	-	-	-	-
Onttrekking	-	-	-	-	236.983
Resultaat na bestemming reserves	-	-	-	-	-

De baten bestaan uit een vergoeding van de gemeenten voor de programmalasten en de baten die Laborijn zelf genereert. Onder de lasten zijn de programmalasten opgenomen. In het jaar 2022 zal een onttrekking uit de bestemmingsreserves plaatsvinden ter grootte van € 1.609.897. Per saldo bedraagt het geraamde resultaat na mutatie reserves voor 2022 en volgende jaren nihil.

11.2 Financiële positie

11.2.1 Geprognostiseerde balans en EMU-saldo

Geprognosticeerde balans	2021	2022	2023	2024	2025
Activa					
<i>Vaste activa</i>					
Materiële vaste activa	2.517	2.419	2.315	2.208	2.095
Financiële vaste activa	111	102	99	95	91
	2.628	2.521	2.414	2.303	2.186
<i>Vlottende activa</i>					
Voorraden	-	-	-	-	-
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	16.226	14.522	13.456	12.334	11.953
Liquide middelen	350	350	350	350	350
Overlopende activa	130	130	130	130	130
	16.706	15.002	13.936	12.814	12.433
Totaal activa	19.334	17.523	16.350	15.117	14.619
Passiva					
<i>Vaste passiva</i>					
Eigen vermogen					
Algemene reserve	2.337	2.337	2.337	2.337	2.098
Bestemmingsreserve	5.997	4.616	3.799	2.827	2.789
Resultaat	-	-	-	-	-
	8.334	6.953	6.136	5.164	4.887
Voorzieningen	1.500	1.170	914	753	632
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar	400	300	200	100	-
	10.234	8.423	7.250	6.017	5.519
<i>Vlottende passiva</i>					
Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd < 1 jaar	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Overlopende passiva	100	100	100	100	100
	9.100	9.100	9.100	9.100	9.100
Totaal passiva	19.334	17.523	16.350	15.117	14.619

EMU Saldo	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan/onttrekking uit reserves (+)	-1.980	-1.381	-817	-973	-275
Mutaties (im)materiële vaste activa (-)	-89	-98	-104	-107	-112
Mutaties voorzieningen (+)	-613	-329	-256	-160	-121
Mutaties voorraden (-)	-	-	-	-	-
Eventuele boekw inst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa (-)	-	-	-	-	-
Berekend EMU-Saldo	-2.503	-1.612	-969	-1.026	-284

11.2.2 Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld 2022

taakveld	omschrijving	baten	lasten	saldo 2022
0.4	overhead	9.209	12.629	-3.420
0.5	treasury	5	20	-16
0.8	overige baten en lasten	226	607	-381
0.10	mutaties reserves	1.610	229	1.381
6.3	inkomensregelingen	24.358	24.358	-
6.4	begeleide participatie	26.371	23.751	2.620
6.5	arbeidsparticipatie	3.594	3.778	-184
		65.373	65.373	-

11.2.3 Overzicht verloop reserves

Verloop reserves	Algemene reserve	Bestemmingsreserve										Totaal eigen vermogen
		Vakantiegelden vakantiedagen Wsw	Rijkssubsidiegelden Wsw	Re-integratie middelen	Plots Aalten	Organisatie ontwikkeling	Plan van Aanpak PW Doetinchem	Uitvoering Tozo	Frictiekosten uittreding OJ	Risico einde DVO Wsw	Totaal bestemmings-reserves	
Saldo 31 december 2020 na resultaatverdeling	2.337	1.568	335	638	35	847	94	373	4.086	-	7.976	10.313
- Onttrekkingen 2021					-35	-729	-94	-60	-1.590		-2.508	-2.508
- Toevoegingen 2021				300						229	529	529
Saldo 31 december 2021	2.337	1.568	335	938	-	118	-	313	2.496	229	5.997	8.334
- Onttrekkingen 2022			-37	-184		-118		-74	-1.196		-1.610	-1.610
- Toevoegingen 2022										229	229	229
Saldo 31 december 2022	2.337	1.568	298	754	-	-	-	239	1.300	458	4.616	6.953
- Onttrekkingen 2023			-149	-251				-80	-566		-1.046	-1.046
- Toevoegingen 2023										229	229	229
Saldo 31 december 2023	2.337	1.568	149	503	-	-	-	159	734	687	3.799	6.136
- Onttrekkingen 2024			-149	-314				-80	-659		-1.202	-1.202
- Toevoegingen 2024										229	229	229
Saldo 31 december 2024	2.337	1.568	-	188	-	-	-	79	75	916	2.827	5.164
- Onttrekkingen 2025	-237			-188				-79	-		-267	-504
- Toevoegingen 2025										229	229	229
Saldo 31 december 2025	2.100	1.568	-	-	-	-	-	-	75	1.145	2.789	4.889

11.2.4 Overzicht verloop voorzieningen

Verloop voorzieningen	Milieukosten	Groot onderhoud	Mobiliteit	Totaal
Saldo 31 december 2020	300	750	1.062	2.112
- onttrekking	-	-100	-513	-613
- dotatie	-	-	-	-
Saldo 31 december 2021	300	650	549	1.499
- onttrekking	-	-100	-229	-329
- dotatie	-	-	-	-
Saldo 31 december 2022	300	550	320	1.170
- onttrekking	-	-100	-156	-256
- dotatie	-	-	-	-
Saldo 31 december 2023	300	450	164	914
- onttrekking	-	-100	-60	-160
- dotatie	-	-	-	-
Saldo 31 december 2024	300	350	103	753
- onttrekking	-	-100	-21	-121
- dotatie	-	-	-	-
Saldo 31 december 2025	300	250	82	632

11.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

11.3.1 Incidentele baten en lasten

De incidentele baten en lasten zijn enkel begroot in het programma algemene overhead.

De incidentele baten bestaat uit de bijdrage van de gemeente voor de uitvoering van de Wet inburgering.

Incidentele baten	1e gew ijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
DVO OIJ Jobcoaching en loonwaardemeting	234.000	-	-	-	-
DVO OIJ Nieuw Beschut	13.800	-	-	-	-
Bijdrage gemeenten uitvoering Tozo	189.000	-	-	-	-
Bijdrage gemeenten uitvoering Tonk	60.000	-	-	-	-
Bijdrage gemeenten implementatie inburgering	245.402	-	-	-	-
Bijdrage gemeenten uitvoering Inburgering	-	226.468	252.146	-	-
Totaal	742.202	226.468	252.146	-	-

De incidentele lasten bestaan uit de kosten die gemaakt worden incidentele personeelskosten, extra opleidingskosten en de uitvoeringskosten Wet inburgering.

Incidentele lasten	1e gew ijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Incidentele personeelskosten team Inkomen	348.000	108.000	-	-	-
Incidentele personeelskosten team Werk	225.000	-	-	-	-
Incidentele personeelskosten team Participatie	284.400	-	-	-	-
Incidentele personeelskosten Serviceteam	50.000	-	-	-	-
Incidentele personeelskosten team Personeel	33.000	-	-	-	-
Incidentele personeelskosten Adviesteam	422.500	150.000	75.000	75.000	-
Incidentele personeelskosten Directie	25.000	-	-	-	-
Extra opleidingskosten	206.000	49.000	-	-	-
Robotisering	50.000	-	-	-	-
Uitvoering Tozo	189.000	74.000	80.000	80.000	79.000
Uitvoering Tonk	60.000	-	-	-	-
Implementatie inburgering	245.402	-	-	-	-
Overige incidentele lasten	-	-	-	-	-
Uitvoering Inburgering	-	226.468	252.146	-	-
Totaal	2.138.302	607.468	407.146	155.000	79.000

11.4 Verdeelsleutels uitvoeringskosten

De gemeente Montferland is een 'smalle' deelnemer in de GR en heeft alleen de uitvoering van de Wsw aan Laborijn overgedragen, dit in tegenstelling tot de andere deelnemende gemeenten. Voor de verdeling van de uitvoeringskosten werken we daarom met 2 verdeelsleutels:

1. Verdeelsleutel uitvoeringslasten Sociale Werkvoorziening

Het betreft hier het saldo van de directe- en indirecte (toegerekende) uitvoeringslasten minus de opbrengsten. Het saldo (tekort) wordt toegerekend aan alle gemeenten met als verdeelsleutel het gemiddeld aantal Wsw'ers per gemeente (in fte).

Op basis van bovengenoemde uitgangspunten is de verdeelsleutel van de uitvoeringskosten Sociale Werkvoorziening als volgt:

- 30,9% gemeente Aalten
- 39,9% gemeente Doetinchem
- 21,5% gemeente Montferland
- 7,7% gemeente Bronckhorst

2. Verdeelsleutel uitvoeringslasten exclusief Sociale Werkvoorziening

In dit geval gaat het over de directe- en indirecte (toegerekende) uitvoeringslasten die verband houden met alle niet-Wsw activiteiten. Deze lasten worden aan de deelnemende gemeenten Aalten en Doetinchem toegerekend volgens een verdeelsleutel die is gebaseerd op 2 componenten:

- a. Voor 50% op basis van het gemiddeld aantal huishoudens dat een uitkering ontvangt uit genoemde gemeenten.
- b. Voor 50% op basis van het aantal inwoners uit die gemeenten.

Op basis van bovengenoemde uitgangspunten is de verdeelsleutel van de uitvoeringskosten exclusief Sociale Werkvoorziening als volgt:

- 25,4% gemeente Aalten
- 74,6% gemeente Doetinchem

Een uitwerking van de verdeling van de uitvoeringslasten treft u aan in bijlage 3.

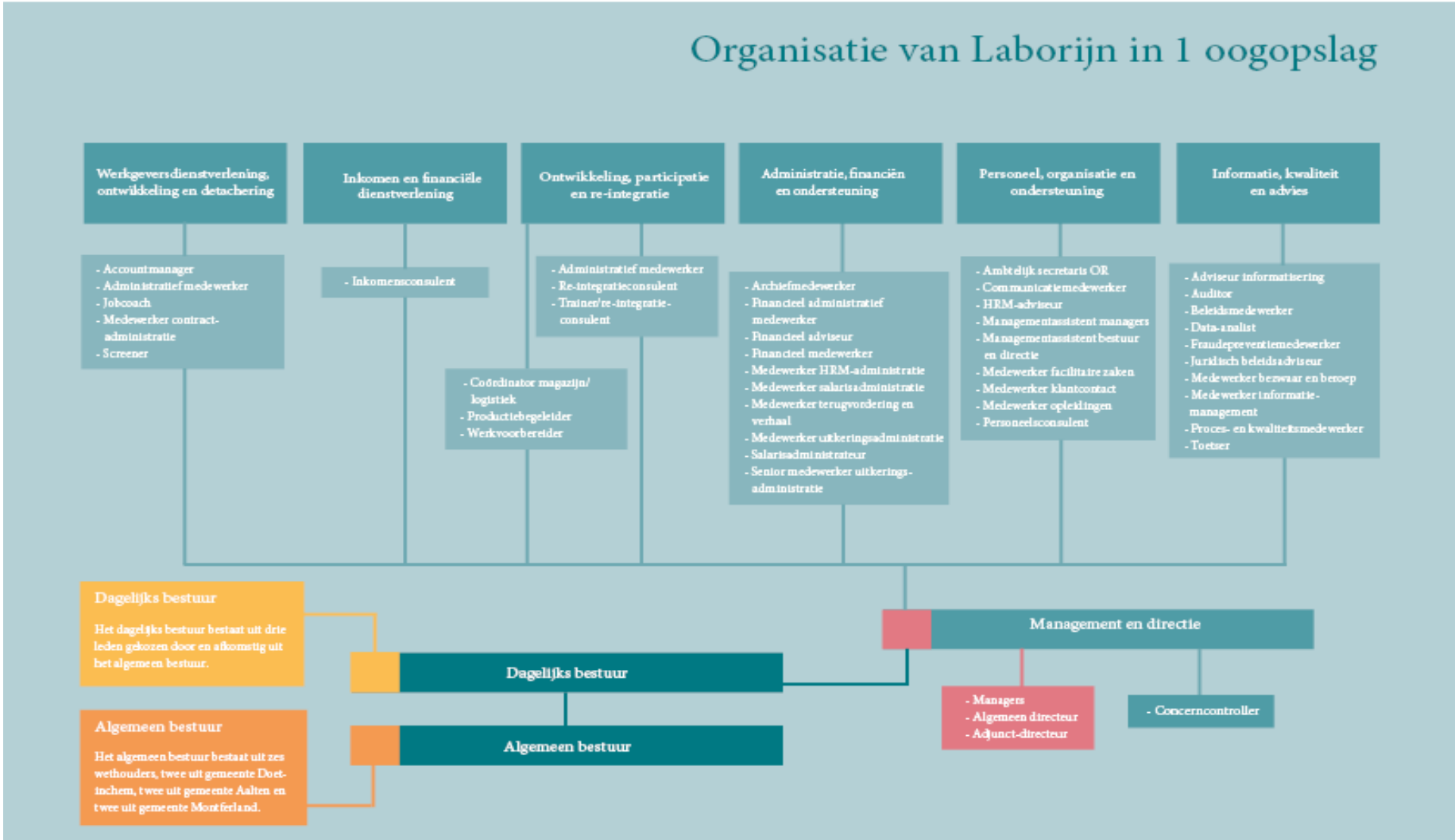
12. Overige informatie

12.1 De organisatie

Laborijn is een juridisch zelfstandige organisatie in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling voor de uitvoering van de Participatiewet en de Wet sociale Werkvoorziening. De deelnemende gemeenten aan deze Gemeenschappelijke Regeling zijn: Aalten, Doetinchem en Montferland. De uitvoering voor de gemeente Montferland beperkt zich tot de uitvoering Wsw.

De directie (algemeen directeur en adjunct-directeur) sturen via het managementteam de afdelingen Werkgeversdienstverlening, ontwikkeling en detachering, Ontwikkeling, participatie en re-integratie, Inkomen en financiële dienstverlening, Administratie, financiën en ondersteuning, Personeel, organisatie en ondersteuning en Informatie, kwaliteit en advies aan. Op de volgende bladzijde is het organogram van Laborijn weergegeven.

12.2 Organogram

Laborijn is dé organisatie in West Achterhoek die mensen die niet op eigen kracht mee kunnen doen, begeleidt in hun participatie in de samenleving en deze mensen laat werken naar vermogen. Dit vertaalt zich in de navolgende missie en visie.

Missie: *“Inwoners begeleiden bij het realiseren van een zo zelfstandig mogelijk leven door werk, ontwikkeling en, waar nodig, inkomensvoorziening.”*

Visie: *“Bij alles wat we doen, zijn we er op gericht meerwaarde te creëren voor onze 3 voornaamste klantgroepen (werkgevers, inwoners en gemeenten).”*

12.2 Samenstelling bestuur

Het algemeen bestuur bestaat uit 6 leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten. Er is sprake van een zogenaamde collegeregeling. De samenstelling van het algemeen bestuur is per 1 januari 2022 waarschijnlijk als volgt:

De heer E.J. Huizinga	wethouder gemeente Doetinchem
De heer F.H.T. Langeveld	wethouder gemeente Doetinchem
De heer J.C. Wikkerink	wethouder gemeente Aalten
De heer T.M.M. Kok	wethouder gemeente Aalten
De heer M.G.E. Som	wethouder gemeente Montferland
Mevrouw G.J.M. Mijnen	wethouder gemeente Montferland

Het dagelijks bestuur bestaat uit een vijftal leden; 3 leden zijn gekozen door en uit het algemeen bestuur, eventueel aangevuld met een lid van buiten de kring van het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit de volgende leden:

De heer E.J. Huizinga	wethouder gemeente Doetinchem
De heer J.C. Wikkerink	wethouder gemeente Aalten
De heer M.G.E. Som	wethouder gemeente Montferland

12.3 Taken en bevoegdheden

Laborijn heeft als taak zorg te dragen voor de uitvoering van de taken van de deelnemende gemeenten, als genoemd in de volgende wetten en alle regelgeving op landelijk niveau waarmee nadere uitwerking wordt gegeven aan deze wetten:

- Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
- Participatiewet
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
- Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
- Wet inburgering
- Artikel 1.13 Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, met uitzondering van medisch geïndiceerde

Laborijn kan, met toestemming van het bestuur, ook diensten verlenen aan andere organen of rechtspersonen dan de deelnemende gemeenten.

12.4 Begroting- en jaarrekeningprocedure

De Gemeenschappelijke Regeling voorziet er in dat voorafgaand aan het vaststellen van de begroting aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten wordt gevraagd om zienswijzen in te brengen. Het algemeen bestuur stelt vervolgens de begroting vast. Ook voor begrotingswijzigingen geldt deze procedure. Hierop uitgezonderd zijn begrotingswijzigingen die niet leiden tot een hogere bijdragen door de gemeenten, deze hoeven niet te worden aangeboden aan de gemeenteraden voor zienswijzen.

De begroting 2022 en meerjarenraming 2023 – 2025 is gebaseerd op de begroting 2021, de definitieve realisatiecijfers 2020 en op nadere actuele informatie en bestuursbesluiten. Mocht eventueel nieuw beleid leiden tot noodzakelijke bijstellingen, dan zal de begroting 2022 en daaropvolgende jaren, door middel van een begrotingswijziging worden aangepast. Op die wijze worden beleid en begroting geïntegreerd.

12.5 Dienstverleningsovereenkomsten

De taken die Laborijn uitvoert zijn vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn. Naast deze taken kunnen de deelnemende gemeenten ook andere taken bij Laborijn neerleggen. Niet-deelnemende gemeenten kunnen Laborijn verzoeken om taken voor hen uit te voeren. Ten behoeve van de uitvoering van dergelijke taken voor zowel deelnemende als niet deelnemende gemeenten heeft Laborijn algemene voorwaarden vastgesteld. Deze zijn vastgelegd in het Dienstverleningshandvest (DVH). De meer specifieke zaken zoals het takenpakket, de omvang van het werkaanbod, het werkproces, etc. worden vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO). Op de DVO is het DVH van toepassing. Voor 2022 is er een overeenkomst voor:

- diverse ondersteunende diensten voor het Werkgeversservicepunt (WSP)
- dienstverlening gemeente Zutphen inzake de salarisadministratie
- dienstverlening gemeente Oude IJsselstreek inzake uitvoering van de Wsw
- dienstverlening gemeente Doetinchem en Aalten inzake de Wet Inburgering

12.6 Fiscale aspecten

Sinds 1 januari 2016 is Laborijn als overheidsonderneming onderworpen aan de vennootschapsbelasting. Dit als gevolg van de Wet Modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen. Ter voorbereiding hierop heeft er in 2015 een inventarisatie plaatsgevonden van de werkzaamheden van Laborijn. Hieruit is gebleken dat de werkzaamheden die in het kader van de Wsw en Participatiewet worden uitgevoerd onder de vennootschapsbelastingplicht vallen. Echter heeft Laborijn vrijstelling voor de vennootschapsbelasting aangevraagd. De Belastingdienst heeft aangegeven dat Laborijn aan de voorwaarden voldoet. Laborijn is vrijgesteld voor de vennootschapsbelastingplicht. Eind maart 2017 is Laborijn tot overeenstemming gekomen met de Belastingdienst over de werkwijze ten aanzien van de omzetbelasting. De belastingdienst heeft onder andere goedgekeurd dat Laborijn gebruik maakt van de 'koopelvrijstelling'. Dit houdt in dat Laborijn de organisatiekosten zonder omzetbelasting mag doorbelasten aan de deelnemende gemeenten. Het voordeel hiervan is dat de deelnemende gemeenten niet onnodig aanspraak hoeven te maken op het btw-compensatiefonds.

Daarnaast zijn met de belastingdienst afspraken gemaakt hoe door Laborijn de voorheffing omzetbelasting middels een verdeelsleutel moet terugvragen. Deze afstemming past goed binnen het convenant Horizontaal Toezicht dat Laborijn heeft afgesloten met de belastingdienst. De belastingdienst is het Horizontaal toezicht aan het hervormen. In 2021 gaan wij een 'tax control framework' opstellen dat wordt afgestemd met de Belastingdienst. Dit is een van de voorwaarden om onder het hervormde Horizontaal Toezicht te kunnen blijven vallen.

12.7 Investeringsbegroting

Investeringen	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Gebouw en	pm	pm	pm	pm	pm
Verbouwingen	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Overige	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Installaties	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000
Machines	-	-	-	-	-
Meubilair	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Totaal	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000

Op de regel 'Gebouwen' zijn de kosten voor de voorbereidings- en ontwerpfase voor de nieuwe huisvesting van Laborijn opgenomen. Er zijn verschillende scenario's denkbaar maar in alle varianten zullen er (ver-) bouwkosten zijn. Naar verwachting zullen deze na 2021 ontstaan. Op dit moment loopt er een onderzoek naar de wensen en behoeften met betrekking tot de nieuwe huisvesting van Laborijn. Naar verwachting zal rond de zomer van 2021 wat meer bekend zijn hoe het vervolgproces eruitziet. De hoogte van de daarmee gemoeide investeringskosten is nog niet bekend en als pm-post opgenomen. Investeringskosten worden per 1 januari van het volgende boekjaar afgeschreven. Niet ingezette kredieten in het betreffende boekjaar vervallen automatisch.

Bijlagen

Bijlage 1: Programma Inkomen en maatschappelijke participatie per gemeente

Programma Inkomen & financiële dienstverlening Aalten	1e gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten					
<u>Bijdragen gemeenten</u>					
Bijstand	3.932.001	3.882.000	3.838.000	3.795.000	3.746.000
Loonkostensubsidie	403.428	439.000	468.000	499.000	532.000
Bijzondere Bijstand	50.000	52.000	50.000	48.000	47.100
Individuele Inkomenstoelag	50.000	52.000	50.000	48.000	47.000
Tonk	185.000	-	-	-	-
Bbz kapitaalverstrekingen	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Tozo	500.000	-	-	-	-
Inburgering	-	250.176	271.456	-	-
Bijdrage directe salariskosten	155.227	158.671	160.860	164.171	167.488
	5.280.656	4.838.847	4.843.316	4.559.171	4.544.588
<u>Overige baten</u>					
Ontvangsten bijstand	60.000	60.000	60.000	60.000	60.000
Ontvangsten bijzondere bijstand	1.000	1.000	1.000	1.000	900
Ontvangsten Bbz leningen	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Ontvangsten Tozo	20.000	-	-	-	-
	86.000	66.000	66.000	66.000	65.900
Totaal baten	5.366.656	4.904.847	4.909.316	4.625.171	4.610.488
Lasten					
Bijstand	3.992.001	3.942.000	3.898.000	3.855.000	3.806.000
Loonkostensubsidie	403.428	439.000	468.000	499.000	532.000
Bijzondere Bijstand	51.000	53.000	51.000	49.000	48.000
Individuele Inkomenstoelag	50.000	52.000	50.000	48.000	47.000
Tonk	185.000	-	-	-	-
Bbz kapitaalverstrekingen	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Tozo	520.000	-	-	-	-
Inburgering	-	250.176	271.456	-	-
Directe salariskosten	155.227	158.671	160.860	164.171	167.488
Totaal lasten	5.366.656	4.904.847	4.909.316	4.625.171	4.610.488
Saldo baten en lasten	-	-	-	-	-
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Resultaat	-	-	-	-	-

Programma Inkomen & financiële dienstverlening Doetinchem	1e gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten					
<u>Bijdragen gemeenten</u>					
Bijstand	17.637.724	17.225.000	16.779.000	16.299.000	15.850.000
Loonkostensubsidie	1.612.437	1.707.000	1.819.000	1.939.000	2.067.000
Bijzondere Bijstand	280.000	290.000	281.000	271.000	262.000
Individuele Inkomenstoelag	300.000	310.000	301.000	291.000	281.000
Tonk	555.000	-	-	-	-
Bbz kapitaalverstrekkingen	27.500	27.500	27.500	27.500	27.500
Tozo	1.500.000	-	-	-	-
Inburgering	-	414.354	449.599	-	-
Bijdrage directe salariskosten	459.648	465.658	476.328	486.133	495.957
	22.372.309	20.439.512	20.133.427	19.313.633	18.983.457
<u>Overige baten</u>					
Ontvangsten bijstand	280.000	280.000	280.000	280.000	280.000
Ontvangsten bijzondere bijstand	10.000	10.000	10.000	10.000	9.000
Ontvangsten Bbz leningen	12.500	12.500	12.500	12.500	12.500
Ontvangsten Tozo	100.000	-	-	-	-
	402.500	302.500	302.500	302.500	301.500
Totaal baten	22.774.809	20.742.012	20.435.927	19.616.133	19.284.957
Lasten					
Bijstand	17.917.724	17.505.000	17.059.000	16.579.000	16.130.000
Loonkostensubsidie	1.612.437	1.707.000	1.819.000	1.939.000	2.067.000
Bijzondere Bijstand	290.000	300.000	291.000	281.000	271.000
Individuele Inkomenstoelag	300.000	310.000	301.000	291.000	281.000
Tonk	555.000	-	-	-	-
Bbz kapitaalverstrekkingen	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000
Tozo	1.600.000	-	-	-	-
Inburgering	-	414.354	449.599	-	-
Directe salariskosten	459.648	465.658	476.328	486.133	495.957
			-	-	
Totaal lasten	22.774.809	20.742.012	20.435.927	19.616.133	19.284.957
Saldo baten en lasten	-	-	-	-	-
Toevoeging bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	-	-
Resultaat	-	-	-	-	-

Bijlage 2: Bijzondere bijstand en individuele inkomenstoelage per gemeente

Aalten

Bijzondere Bijstand en individuele inkomenstoelage	2021	2022	2023	2024	2025
Aanvullende bijstand < 21 jaar	20.000	20.690	20.046	19.371	18.714
Belastingaanslag	7.000	7.241	7.016	6.780	6.550
Eenmalige overbrugging	5.000	5.172	5.012	4.843	4.679
Individuele studietoelage	5.000	5.172	5.012	4.843	4.679
Leenbijstand	5.000	5.172	5.012	4.843	4.679
Overige algemene levensbehoeften	6.000	6.207	6.014	5.811	5.614
Woonkostentoelage	3.000	3.103	3.007	2.906	2.807
	51.000	52.759	51.118	49.396	47.721
Aflossing BB	-1.000	-1.034	-1.002	-969	-936
Individuele inkomenstoelage	50.000	51.725	50.116	48.427	46.786
Totaal	100.000	103.450	100.232	96.854	93.571

Doetinchem

Bijzondere Bijstand en individuele inkomenstoelage	2021	2022	2023	2024	2025
Aanvullende bijstand < 21 jaar	222.000	229.658	222.516	215.017	207.728
Belastingaanslag	16.000	16.552	16.037	15.497	14.971
Eenmalige overbrugging	12.000	12.414	12.028	11.623	11.229
Individuele studietoelage	15.000	15.517	15.035	14.528	14.036
Leenbijstand	15.000	15.517	15.035	14.528	14.036
Overige algemene levensbehoeften	10.000	10.345	10.023	9.685	9.357
Woonkostentoelage		-	-	-	-
	290.000	300.004	290.673	280.878	271.356
Aflossing BB	-10.000	-10.345	-10.023	-9.685	-9.357
Individuele inkomenstoelage	300.000	310.349	300.697	290.563	280.713
Totaal	580.000	600.007	581.347	561.756	542.712

Bijlage 3: Bijdrage per gemeente uitvoeringslasten

Verdeling uitvoeringslasten excl. lasten SW per gemeente	Begroting na w i.j.z. 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Totale uitvoeringslasten laborijn	11.823.270	11.135.847	11.146.782	11.350.858	10.599.631
Af: uitvoeringslasten SW	4.583.306	4.338.674	4.353.235	4.442.557	4.215.704
Uitvoeringskosten excl lasten SW	7.239.964	6.797.173	6.793.548	6.908.301	6.383.928

Verdeelsleutel uitvoeringslasten excl. SW

Uitgangspunten:
 - 50% op basis van het aantal huishoudens dat een BUIG uitkering ontvangt uit de deelnemende gemeenten Aalten en Doetinchem
 - 50% op basis van het aantal inwoners van de gemeenten Aalten en Doetinchem

Gemeente	Begroting na w i.j.z. 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Aalten	25,2%	25,4%	25,4%	25,4%	25,4%
Doetinchem	74,8%	74,6%	74,6%	74,6%	74,6%

Verdeling uitvoeringslasten exclusief SW	Begroting na w i.j.z. 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Aalten	1.827.748	1.727.480	1.726.558	1.755.722	1.622.455
Doetinchem	5.412.216	5.069.693	5.066.989	5.152.578	4.761.473
Totaal	7.239.964	6.797.173	6.793.548	6.908.301	6.383.928

Verdeling uitvoeringslasten SW per gemeente	Begroting na w i.j.z. 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Totale uitvoeringslasten SW	4.583.306	4.338.674	4.353.235	4.442.557	4.215.704
Af: dekkingbijdrage SW					
- dekkingbijdrage SW	2.977.579	2.620.152	2.432.922	1.947.139	1.457.585
Dekkingstekort SW	-1.605.727	-1.718.522	-1.920.312	-2.495.418	-2.758.118
Totale lasten	8.845.691	8.515.695	8.713.860	9.403.719	9.142.046

Verdeelsleutel dekkingstekort SW

Uitgangspunt:
 - De uitvoeringslasten SW worden naar rato van het aantal fte per gemeente toebedeeld.

Gemiddeld aantal Sw medewerkers per gemeente	Begroting na w i.j.z. 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Aalten	212	202	191	182	173
Doetinchem	274	260	247	235	223
Montferland	148	140	133	127	120
Bronckhorst HKZ	53	50	48	45	43
Totaal	687	653	620	589	560

Percentage Sw medewerkers ten opzichte van totaal	Begroting na w i.j.z. 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Aalten	30,9%	30,9%	30,9%	30,9%	30,9%
Doetinchem	39,9%	39,9%	39,9%	39,9%	39,9%
Montferland	21,5%	21,5%	21,5%	21,5%	21,5%
Bronckhorst HKZ	7,7%	7,7%	7,7%	7,7%	7,7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Verdeling uitvoeringslasten SW	Begroting na w i.j.z. 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Aalten	-495.858	-530.689	-593.004	-770.600	-851.723
Doetinchem	-640.513	-685.506	-765.999	-995.405	-1.100.194
Montferland	-345.460	-369.727	-413.140	-536.870	-593.388
Bronckhorst HKZ	-123.896	-132.599	-148.169	-192.544	-212.813
Totaal	-1.605.727	-1.718.522	-1.920.312	-2.495.418	-2.758.118

Verdeelsleutel uitvoeringslast SW 2022

Verdeelsleutel uitvoeringslast SW	Kosten niveau Laborijn	Percentage WSW	Totaal overhead toerekenen aan WSW	OIJ deel
<u>Lasten</u>				
Loonkosten	8.892.488	45%	4.020.121	824.125
Overige personele kosten	490.000	45%	221.519	45.411
Huisvestingskosten	1.114.000	55%	612.700	125.604
Facilitaire kosten	605.000	45%	273.509	56.069
Automatiseringskosten	1.303.000	45%	589.061	120.758
Algemene kosten	244.374	45%	110.477	22.648
Incidentele lasten	607.468	45%	274.624	56.298
	13.256.330		6.102.011	1.250.912
<u>Baten</u>				
Rentebaten	4.500	45%	2.034	417
Inkomsten uit dienstverleningsovereenkomsten	112.351	45%	50.792	10.412
Inkomsten uit DVO OIJ Wsw	1.406.828	100%	1.406.828	-
Opbrengst restaurant	24.336	45%	11.002	2.255
Huuropbrengsten	346.000	55%	190.300	39.012
Incidentele baten	226.468	45%	102.382	20.988
	2.120.483		1.763.338	73.085
	11.135.847	39%	4.338.674	1.177.828

Verdeling uitvoeringslasten 2022 tot en met 2025

Verdeling uitvoeringslasten Laborijn begroting 2022	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst HKZ	Totaal
Uitvoeringslasten excl. SW	1.727.480	5.069.693	-	-	6.797.173
Uitvoeringslasten SW	530.689	685.506	369.727	132.599	1.718.522
Bestemmingsreserve uittreding Oude IJsselstreek	-352.221	-704.773	-139.465	-	-1.196.459
	1.905.948	5.050.427	230.261	132.599	7.319.236
Reeds verwerkt in programma's:					
- Inkomen	158.671	465.658	-	-	624.330
- Re-integratie	222.457	652.852	-	-	875.310
- Wsw	582.293	1.708.875	-	-	2.291.168
Totaal verwerkt in programma's	963.421	2.827.386	-	-	3.790.807
Programma Algemene Overhead	942.527	2.223.041	230.261	132.599	3.528.429

Verdeling uitvoeringslasten Laborijn begroting 2023	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst HKZ	Totaal
Uitvoeringslasten excl. SW	1.726.558	5.066.989	-	-	6.793.548
Uitvoeringslasten SW	593.004	765.999	413.140	148.169	1.920.312
Bestemmingsreserve uittreding Oude IJsselstreek	-166.668	-333.493	-65.994	-	-566.155
	2.152.894	5.499.496	347.146	148.169	8.147.705
Reeds verwerkt in programma's:					
- Inkomen	161.939	475.249	-	-	637.188
- Re-integratie	224.222	658.032	-	-	882.253
- Wsw	594.313	1.744.152	-	-	2.338.465
Totaal verwerkt in programma's	980.475	2.877.432	-	-	3.857.907
Programma Algemene Overhead	1.172.419	2.622.063	347.146	148.169	4.289.798

Verdeling uitvoeringslasten Laborijn begroting 2024	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst HKZ	Totaal
Uitvoeringslasten excl. SW	1.755.722	5.152.578	-	-	6.908.301
Uitvoeringslasten SW	770.600	995.405	536.870	192.544	2.495.418
Bestemmingsreserve uittreding Oude IJsselstreek	-193.858	-387.898	-76.760	-	-658.516
	2.332.464	5.760.085	460.110	192.544	8.745.203
Reeds verwerkt in programma's:					
- Inkomen en participatie	165.273	485.031	-	-	650.304
- Ontw ikkelen naar werk	225.370	661.401	-	-	886.772
- Werkgeversdienstverlening & Detachering	606.574	1.780.135	-	-	2.386.709
Totaal verwerkt in programma's	997.217	2.926.567	-	-	3.923.785
Programma Algemene Overhead	1.335.247	2.833.518	460.110	192.544	4.821.418

Verdeling uitvoeringslasten Laborijn begroting 2025	Aalten	Doetinchem	Montferland	Bronckhorst HKZ	Totaal
Uitvoeringslasten excl. SW	1.622.455	4.761.473	-	-	6.383.928
Uitvoeringslasten SW	851.723	1.100.194	593.388	212.813	2.758.118
Bestemmingsreserve uittreding Oude IJsselstreek	-	-	-	-	-
	2.474.178	5.861.667	593.388	212.813	9.142.046
Reeds verwerkt in programma's:					
- Inkomen en participatie	168.612	494.833	-	-	663.445
- Ontw ikkelen naar werk	225.914	662.998	-	-	888.912
- Werkgeversdienstverlening & Detachering	618.929	1.816.392	-	-	2.435.321
Totaal verwerkt in programma's	1.013.456	2.974.223	-	-	3.987.678
Programma Algemene Overhead	1.460.722	2.887.445	593.388	212.813	5.154.368

Bijlage 4: Bijdrage per gemeente per programma

Bijdrage per programma per gemeente	1e gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma Inkomsten & financiële dienstverlening					
<u>Buig</u>					
Aalten	4.335.429	4.321.000	4.306.000	4.294.000	4.278.000
Doetinchem	19.250.161	18.932.000	18.598.000	18.238.000	17.917.000
	23.585.590	23.253.000	22.904.000	22.532.000	22.195.000
<u>Bijzondere bijstand/Ind.Inkomenstoeslag/Tonk/Bbz</u>					
Aalten	290.000	109.000	105.000	101.000	99.100
Doetinchem	1.162.500	627.500	609.500	589.500	570.500
	1.452.500	736.500	714.500	690.500	669.600
<u>Tozo verstrekkingen</u>					
Aalten	500.000	-	-	-	-
Doetinchem	1.500.000	-	-	-	-
	2.000.000	-	-	-	-
<u>Inburgering</u>					
Aalten	-	250.176	271.456	-	-
Doetinchem	-	414.354	449.599	-	-
	-	664.530	721.055	-	-
<u>Directe salariskosten</u>					
Aalten	155.227	158.671	161.939	165.273	168.612
Doetinchem	459.648	465.658	475.249	485.031	494.833
	614.875	624.330	637.188	650.304	663.445
Totaal	27.652.965	25.278.360	24.976.743	23.872.804	23.528.045
integratie					
<u>Re-integratie budget</u>					
Aalten	397.653	364.000	379.000	396.000	414.000
Doetinchem	2.852.211	2.510.000	2.597.000	2.682.000	2.789.000
	3.249.864	2.874.000	2.976.000	3.078.000	3.203.000
<u>Directe salariskosten</u>					
Aalten	245.942	222.457	224.222	225.370	225.914
Doetinchem	728.269	652.852	658.032	661.401	662.998
	974.210	875.310	882.253	886.772	888.912
Totaal	4.224.074	3.749.310	3.858.253	3.964.772	4.091.912
Programma Wsw					
<u>WSW-budget</u>					
Aalten	6.026.362	5.818.000	5.630.000	5.461.000	5.262.000
Doetinchem	7.936.488	7.678.000	7.428.000	7.080.000	6.781.000
Montferland	4.291.102	4.026.000	3.886.000	3.750.000	3.626.000
Bronckhorst HKZ	1.551.872	1.474.000	1.400.000	1.330.000	1.263.000
	19.805.824	18.996.000	18.344.000	17.621.000	16.932.000
<u>WSW-budget corona</u>					
Aalten	106.495	-	-	-	-
Doetinchem	140.250	-	-	-	-
Montferland	75.831	-	-	-	-
Bronckhorst HKZ	27.424	-	-	-	-
	350.000	-	-	-	-
<u>Directe salariskosten</u>					
Aalten	527.218	582.293	594.313	606.574	618.929
Doetinchem	1.561.166	1.708.875	1.744.152	1.780.135	1.816.392
	2.088.384	2.291.168	2.338.465	2.386.709	2.435.321
Totaal	22.244.208	21.287.168	20.682.466	20.007.710	19.367.322

Bijdrage per programma per gemeente	1e gewijzigde begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Programma Overhead					
<u>Tozo uitvoeringskosten</u>					
Aalten	47.250	-	-	-	-
Doetinchem	141.750	-	-	-	-
	189.000	-	-	-	-
<u>Tonk uitvoeringskosten</u>					
Aalten	15.000	-	-	-	-
Doetinchem	45.000	-	-	-	-
	60.000	-	-	-	-
<u>Inburgering implementatiekosten/uitvoeringskosten</u>					
Aalten	55.773	63.556	71.421	-	-
Doetinchem	189.629	162.912	180.725	-	-
	245.402	226.468	252.146	-	-
<u>Programma gerelateerde lasten</u>					
Aalten	772.720	942.527	1.172.419	1.335.247	1.460.722
Doetinchem	1.721.738	2.223.041	2.622.063	2.833.518	2.887.445
Montferland	258.072	230.261	347.146	460.110	593.388
Bronckhorst HKZ	135.997	132.599	148.169	192.544	212.813
	2.888.527	3.528.429	4.289.798	4.821.418	5.154.368
Totaal	3.382.929	3.754.897	4.541.944	4.821.418	5.154.368
Totaal bijdrage gemeenten	57.504.177	54.069.734	54.059.406	52.666.703	52.141.646
Gespecificeerd per gemeente:					
Aalten	13.475.069	12.831.680	12.915.771	12.584.464	12.527.278
Doetinchem	37.688.810	35.375.193	35.362.320	34.349.585	33.919.167
Montferland	4.625.004	4.256.261	4.233.146	4.210.110	4.219.388
Bronckhorst HKZ	1.715.293	1.606.600	1.548.170	1.522.544	1.475.814
Totaal bijdrage gemeenten	57.504.177	54.069.734	54.059.406	52.666.703	52.141.646

Specificatie per gemeente per budget

Bijdrage gemeente Aalten	2021	2022	2023	2024	2025
Buig-budget	4.335	4.321	4.306	4.294	4.278
Tekort/overschot Buig budget	-	-	-	-	-
Bijzondere bijstand/Ind.Inkomenstoeslag/Tonk/Bbz	290	109	105	101	99
Inburgeringskosten	-	250	271	-	-
Tozo verstrekkingen	500	-	-	-	-
Re-integratiebudget	398	364	379	396	414
Wsw budget	6.026	5.818	5.630	5.461	5.262
Wsw budget corona	106	-	-	-	-
Tozo uitvoeringskosten	47	-	-	-	-
Tonk uitvoeringskosten	15	-	-	-	-
Inburgering implementatie/uitvoeringskosten	56	64	71	-	-
Indirecte kosten	1.701	1.906	2.153	2.332	2.474
	13.475	12.832	12.916	12.584	12.527

Bijdrage gemeente Doetinchem	2021	2022	2023	2024	2025
Buig-budget	19.250	18.932	18.598	18.238	17.917
Tekort/overschot Buig budget	-	-	-	-	-
Bijzondere bijstand/Ind.Inkomenstoeslag/Tonk/Bbz	1.163	628	610	590	571
Tozo verstrekkingen	1.500	-	-	-	-
Inburgeringskosten	-	414	450	-	-
Re-integratiebudget	2.852	2.510	2.597	2.682	2.789
Wsw budget	7.936	7.678	7.428	7.080	6.781
Wsw budget corona	140	-	-	-	-
Tozo uitvoeringskosten	142	-	-	-	-
Tonk uitvoeringskosten	45	-	-	-	-
Inburgering implementatie/uitvoeringskosten	190	163	181	-	-
Indirecte kosten	4.471	5.050	5.499	5.760	5.862
	37.689	35.375	35.362	34.350	33.919

Bijdrage gemeente Montferland	2021	2022	2023	2024	2025
Wsw budget	4.291	4.026	3.886	3.750	3.626
Wsw budget corona	76	-	-	-	-
Indirecte kosten	258	230	347	460	593
	4.625	4.256	4.233	4.210	4.219

Bijdrage gemeente Bronckhorst	2021	2022	2023	2024	2025
Wsw budget	1.552	1.474	1.400	1.330	1.263
Wsw budget corona	27	-	-	-	-
Indirecte kosten	136	133	148	193	213
	1.715	1.607	1.548	1.523	1.476

Bijdrage gemeenten Totaal	2021	2022	2023	2024	2025
Buig-budget	23.586	23.253	22.904	22.532	22.195
Tekort/overschot Buig budget	-	-	-	-	-
Bijzondere bijstand/Ind.Inkomenstoeslag/Tonk/Bbz	1.453	737	715	691	670
Tozo verstrekkingen	2.000	-	-	-	-
Inburgeringskosten	-	665	721	-	-
Re-integratiebudget	3.250	2.874	2.976	3.078	3.203
Wsw budget	19.806	18.996	18.344	17.621	16.932
Wsw budget corona	350	-	-	-	-
Tozo uitvoeringskosten	189	-	-	-	-
Tonk uitvoeringskosten	60	-	-	-	-
Inburgering implementatie/uitvoeringskosten	245	226	252	-	-
Indirecte kosten	6.566	7.319	8.148	8.745	9.142
	57.504	54.070	54.059	52.667	52.142

Bijlage 5: Afkortingen

BBV	Besluit begroting en verantwoording
BBZ	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BvFO	Bureau voor financiële ondersteuning
CPB	Centraal Plan Bureau
GR	Gemeenschappelijke Regeling
IOAW	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
LKS	Kort tijdelijke loonkostensubsidie bij reguliere plaatsing participatiewet klant die ten laste gaat van het re-integratiebudget
LKS BUIG	Loonkostensubsidie die ten laste gaat van het BUIG-budget op basis van een loonwaardemeting
MEV	Meerjarig Economische Verwachting
NUG	Niet uitkeringsgerechtigde
P&C	Planning & control
PRO	Praktijkroute Onderwijs
PW	Participatiewet
SW	Sociale Werkvoorziening
TONK	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VU	Vangnetuitkering
WI	Wet Inburgering
WIW	Wet inschakeling werkzoekenden
WSPA	Werkgeversservicepunt Achterhoek
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WLC	Werkleercentrum

Aan: Algemeen Bestuur Laborijn
Van: Auditcommissie Laborijn
Betreft: Advies vaststellen controleprotocol en normenkader
Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn
2021
Datum: 25 mei 2021

Geachte bestuursleden,

Hierbij treft u het Controleprotocol aan voor het jaar 2021. Dit controleprotocol is voor het overgrote deel identiek aan het vigerende protocol. De wijzingen ten opzichte van het vigerende controleprotocol zijn gelegen in de actualisatie van het normenkader. Toegevoegd zijn de Tonk regeling en Tozo regeling. Wij adviseren u het controleprotocol 2021 met bijbehorend normenkader vast te stellen.

Doetinchem, 25 mei 2021.

De auditcommissie van Laborijn.

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur van Laborijn op 25 juni 2021.

De secretaris
J.H. Janssen

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

**Controleprotocol
Gemeenschappelijke Regeling
Uitvoeringsorganisatie
Laborijn**

Uitvoeringsorganisatie Laborijn
Terborgseweg 106
7005 BC DOETINCHEM

Controleprotocol Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn (hierna te benoemen Laborijn) besluit;

Gelet op:

- artikel 213 van de Gemeentewet, jo. artikel 35, lid 6 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- artikel 32 van de Gemeenschappelijke Regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn;
- de verordening op de auditcommissie Laborijn 2019;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden;

Overwegende dat het gewenst is om nadere aanwijzingen te verstrekken aan de accountant bij de accountantscontrole van de jaarrekening van Laborijn.

Gezien het advies van het auditcommissie;

besluit

vast te stellen het Controleprotocol voor de accountantscontrole van de jaarrekening van Laborijn 2021.

1 Algemene bepalingen

1.1 Inleiding

De gemeentewet (GW), art. 213, schrijft voor dat de gemeenteraad één of meer accountants aanwijst als bedoeld in art. 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in art. 197 GW bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een rapport van bevindingen. Op grond van artikel 33 van de Wet gemeenschappelijke regelingen in samenhang met artikel 35, lid 6 van die wet en artikel 32 van de Gemeenschappelijke regeling Laborijn, is het bepaalde van de gemeentewet van overeenkomstige toepassing voor het Algemeen Bestuur.

1.2 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de jaarrekening van Laborijn.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan het Algemeen Bestuur nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Tevens zal in de opdrachtverstrekking duidelijk aangegeven moeten worden welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van rechtmatigheidscontrole zal zijn.

Het Algemeen Bestuur stelt, gelet op de voornoemde regelingen, het controleprotocol van Laborijn vast. Het bij controle te hanteren normen- en toetsingskader is als bijlage bij het onderhavige Controleprotocol toegevoegd.

Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek overleg plaats tussen accountant, de auditcommissie van Laborijn, de directie van Laborijn en de concerncontroller.

1.3 Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)

Zoals voorgeschreven zal de controle van de in artikel 30 Gemeenschappelijke regeling Laborijn bedoelde jaarrekening, uitgevoerd worden door de door het Algemeen Bestuur benoemde accountant, gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder vastgestelde verordeningen/ besluiten van Laborijn;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten) alsmede adviezen van het Besluit Begroting en Verantwoording alsmede de Handleiding Regelgeving Accountancy van de NBA bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden

1.4 Proces controleprotocol

Het kader voor de controle van de jaarrekening bestaat enerzijds uit de goedkeurings- en rapporteringstoleranties en anderzijds uit het normen- en toetsingskader voor de rechtmatigheidscontrole.

De controle van de specifieke uitkeringen die vallen onder het beginsel van Single Information en Single Audit (SiSa), maakt dele uit van de controle van de jaarrekening.

1.5 Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en statische deelwaarnemingen en extrapolaties.

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Het Algemeen Bestuur mag de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimumeisen. Dit moet dan wel worden toegelicht in de accountantsverklaring.

De minimumeisen zijn:

Goedkeuringstolerantie	Strekking accountantsverklaring:			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

Goedkeuringstolerantie

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed. De

goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de verstrekking van de af te geven controleverklaring. Naast de goedkeuringstoleranties worden de rapporteringstoleranties onderkend. Deze kan als volgt worden gedefinieerd:

Rapporteringstolerantie

Een rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstoleranties. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen.

Voor de rapporteringstolerantie geldt als maatstaf dat de accountant op het niveau van programma's in de begroting elke fout of onzekerheid groter dan of gelijk aan € 50.000 rapporteert.

Deze toleranties zijn afzonderlijk van toepassing op de aspecten getrouwheid en financiële rechtmatigheid. De goedkeuringstolerantie wordt vastgesteld op basis van de gerealiseerde bedragen in de jaarrekening. Van de accountant wordt naast deze kwantitatieve benadering bij de weging van fouten en onzekerheden ook een kwalitatieve beoordeling verwacht (professional judgement).

2. Normstelling rechtmatigheid en reikwijdte accountantscontrole

Onder rechtmatigheid wordt verstaan op grond van artikel 213; lid 3 onder b Gemeentewet juncto Besluit accountantscontrole decentrale overheden dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen "in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder de besluiten van het bestuur van Laborijn.

2.1 Herstelbare fouten/ tekortkomingen

In geval van herstelbare fouten/tekortkomingen is er geen sprake van onrechtmatigheid, indien de tekortkoming(en) tijdig is hersteld. Dit betreft voor de externe wetgeving vóór 31 december van het betreffende jaar en voor de interne wet- en regelgeving vóór de datum van het opstellen van de jaarstukken (i.c. de jaarrekening). Immers in de jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over alle baten en lasten en balansmutaties die betrekking hebben op het verslagjaar.

2.2 Rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen 9 rechtmatigheidscriteria worden onderkend: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium, het misbruik-en-oneigenlijk gebruikcriterium, het calculatiecriterium, het valueringscriterium, het adresseringscriterium, het volledigheidscriterium, het aanvaardbaarheidscriterium en het leveringscriterium.

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer zal extra aandacht besteedt moeten worden aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

1. Het begrotingscriterium;
2. Het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
3. Het voorwaardencriterium.

In de volgende paragrafen wordt de normstelling voor de rechtmatigheidscontrole en de reikwijdte van de controle van de accountant ten aanzien van bovengenoemde criteria beschreven.

2.3 Het begrotingscriterium

In artikel 5 van de verordening ex. artikel 212 van de GW (hierna: de financiële verordening) is de norm voor begrotingsrechtmatigheid vastgelegd. Deze normen zijn hieronder overgenomen en waar nodig nader uitgewerkt.

- De norm voor begrotingsrechtmatigheid ligt op het niveau van overschrijding van de lasten van de programma's. Indien er overschrijdingen zijn moeten deze worden toegelicht door het Dagelijks Bestuur;
- Norm voor begrotingsrechtmatigheid ten aanzien van de balansposten ligt op het niveau van de geautoriseerde bedragen in het onderdeel uiteenzetting van de financiële positie in de begroting. Een toelichting hierop vindt plaats in de toelichting op de balans, waarbij expliciet bij een (verwachte) overschrijdingen van investeringskredieten wordt stilgestaan;
- Voor het schuiven van budgetten tussen programma's is toestemming van het Algemeen Bestuur vereist;
- Het Dagelijks Bestuur mag binnen de programma's met budgetten schuiven, mits de lasten van producten niet dusdanig worden overschreden dat de realisatie van andere producten binnen het zelfde programma onder druk komen te staan. Indien de lasten van de producten met meer dan 50% worden overschreden, met een minimum van € 100.000 moet in de controledocumenten antwoord worden gegeven op de vraag of andere producten niet onder druk zijn komen te staan door de overschrijding.

De accountant toetst bovenstaande norm aan de hand van de toelichting in de jaarrekening en stelt daarmee vast of afwijkingen voor het accountantsoordeel rechtmatig of onrechtmatig zijn. Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten geeft in de jaarlijkse Kadernota Rechtmatigheid de mogelijke vormen van begrotingsoverschrijdingen weer en de consequenties daarvan voor het accountantsoordeel.

2.4 Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium)

Indien bij een toereikend M&O-beleid dat in voldoende mate is uitgevoerd toch een belangrijke (materiele) onzekerheid blijft bestaan met betrekking tot de rechtmatigheid van de lasten of baten en deze niet verder kan worden gereduceerd, dient de accountant te beoordelen of deze onzekerheid in de toelichting bij de jaarrekening adequaat wordt weergegeven.

2.5 Het voorwaarden criterium

Besteding en inning van gelden zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de eigen regelgeving.

In bijlage 1 zijn per proces de interne en externe regels opgenomen, die de accountant in zijn controle van het voorwaarden criterium moet betrekken. Dit is het normenkader. De accountantscontrole is gericht op:

- De naleving van wettelijke kaders, zoals die in de kolom "wetgeving extern" van het bij de controle te hanteren normenkader is opgenomen (bijlage 1 van dit protocol). Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.
- De naleving van de interne kaders zoals opgenomen in de kolom "regelgeving intern" van het bij de controle te hanteren normenkader is opgenomen (bijlage 1 van dit protocol). Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. Ten aanzien van het voorwaarden criterium vindt voor de interne regelgeving uitsluitend een toets plaats naar de recht, hoogte en duur bepalingen van financiële beheershandelingen, tenzij jegens derden (bijvoorbeeld in toekenningsbeschikkingen) aanvullende voorwaarden met directe financiële consequenties zijn opgenomen.
- Ten aanzien van besluiten van het Dagelijks Bestuur worden de voorschriften van de kadernota gevolgd. Hierin staan een tweetal belangrijke aandachtspunten. De keuze is gemaakt om de besluiten van het Dagelijks Bestuur buiten het normenkader te laten, tenzij dat wettelijk niet is toegestaan.
- Voor niet financiële rechtmatigheid en financiële beheershandelingen, waarvan de accountant het rechtmatigheidsaspect niet goed kan overzien (staatssteun en Europese aanbestedingen) volgt de accountant tot nader orde het BADO en de advieskadernota's van het BBV.

3. Reikwijdte accountantscontroles rechtmatigheidstoetsing

3.1 Accountantscontrole rechtmatigheid

De accountantscontrole op rechtmatigheid is gericht op het normenkader, zoals opgenomen in bijlage 1 van dit protocol. Dit wettelijke kader behelst:

1. de naleving van wettelijke en regelgevingskaders, zoals die in de kolom "wetgeving extern" van het normenkader van de rechtmatigheidscontrole is opgenomen (bijlage 1 van dit protocol). Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen;
2. en de naleving van de volgende kaders:
 - a. de begroting;
 - b. de overige kaders volgens bijlage 1 van dit protocol voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.
3. en de naleving van de overige kaders zoals opgenomen in de kolom "regelgeving intern" van het normenkader van de rechtmatigheidscontrole (bijlage 1 van dit protocol). Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen op kunnen betreffen.

Ten aanzien van het voorwaardencriterium vindt voor de interne regelgeving uitsluitend een toets plaats naar de hoogte, duur en doelgroep/object van financiële beheershandelingen, tenzij jegens derden (bijvoorbeeld in toekenningsbeschikkingen) aanvullende voorwaarden gerapporteerd met directe financiële consequenties zijn opgenomen. Indien en voor zover bij de accountantscontrole materiële financiële onrechtmatige handelingen worden geconstateerd, worden deze in de rapportage en oordeelsweging uitsluitend betrokken indien en voor zover het door het bestuur of hogere overheden vastgestelde regels betreft.

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Over alle aspecten van de begrotingscriterium wordt door de accountant gerapporteerd in zijn rapport van bevindingen.

Hieronder volgende de aspecten van het begrotingscriterium waarop wordt getoetst in de controle op de rechtmatigheid:

Begrotingscriterium	Onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel
Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend.		X
Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrecht niet tijdig is signaleerd.		X
Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten.	X	
Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie) regelingen. Vaak blijft vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een overschrijding	X	
Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn		X
Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit		

bijvoorbeeld bij ander onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt. a. Geconstateerd tijdens het verantwoordingsjaar b. Geconstateerd na het verantwoordingsjaar	X	X
Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investerings) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren: - jaar van investeren - afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	X

3.2 Interne controle

Bij de beoordeling van de jaarrekening van Laborijn maakt de accountant gebruik van de door, Laborijn, uitgevoerde interne controlewerkzaamheden.

3.3 Communicatie en periodiek overleg

Onderstaand is de overlegstructuur vastgelegd voor 2021 en volgende jaren.

Met wie	Aantal per jaar	Toelichting
Auditcommissie	PM	De auditcommissie bestaat uit 2 leden van het Algemeen Bestuur. De commissie bespreekt met de accountant het door hem voorgestelde controleplan. De commissie bespreekt met de accountant zijn bevindingen en het accountantsverslag over de jaarrekening en brengt hierover verslag uit aan het algemeen bestuur.
Algemeen directeur/ adjunct-directeur en concerncontroller	Periodiek	De algemeen directeur, de adjunct-directeur en de concerncontroller zijn voor de accountant belangrijke gesprekspartners binnen de gemeenschappelijke regeling. Bijeenkomsten: <ul style="list-style-type: none"> • Pre-audit gesprek • De bespreking van de bevindingen van interim-controle (op basis van de concept managementletter) en; • De eindejaarscontrole (op basis van het concept-rapport bevindingen).
Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur	PM	Op verzoek zal de accountant verschijnen in de vergaderingen van Auditcommissie en Algemeen Bestuur.

4. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant hierna in het kort weergegeven als volgt:

4.1 Interim-controle

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd over ten minste de 1^e helft van het betreffende controlejaar. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt een managementletter uitgebracht, die wordt verstrekt aan de directie. De directeur biedt deze ter kennisneming aan, aan het dagelijks bestuur, de auditcommissie en het algemeen bestuur.

4.2 Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Gemeentewet wordt omtrent de controle van de jaarrekening een verslag van bevindingen uitgebracht aan het Algemeen Bestuur en in afschrift aan het Dagelijks Bestuur. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover kan waarborgen.

4.3 Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Ge signaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.).

Fouten en onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 2 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen.

4.4 Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid, uitmondend in een oordeel over de jaarrekening. Deze controleverklaring is bestemd voor het Algemeen Bestuur, zodat deze door het Dagelijks Bestuur opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur van Laborijn op 9 juli 2021

De secretaris
J.H. Janssen

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Bijlage 1: Normenkader 2021 gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn

Programma	Specifieke activiteit	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Algemene overhead	Algemeen financieel middelenbeheer	<ul style="list-style-type: none"> - Grondwet - Burgerlijk Wetboek - Gemeentewet - Besluit Begroting en Verantwoording - Wet gemeenschappelijke regelingen - Algemene Wet Bestuursrecht 	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeenschappelijke Regeling Laborijn - Financiële verordening (art. 212) Laborijn - Controleverordening (art. 213) Laborijn - Mandaat- en ondermandaatbesluit Laborijn, inclusief het register met ondermandaten - De bijdrageverordening
	Treasurybeheer	<ul style="list-style-type: none"> - Wet financiering decentrale Overheden - Wijzigingswet - Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden 	<ul style="list-style-type: none"> - Het treasurystatuut
	Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> - Ambtenarenwet - Burgerlijk Wetboek - Fiscale wetgeving - Arbowetgeving - Sociale verzekeringswetten - Cao SGO - CAO WSW - CAO Aan de slag - Pensioenregelgeving - Algemene verordening gegevensbescherming - Uitvoeringswet algemene verordening gegevensbescherming - Wet normering bezoldiging top functionarissen publieke en semipublieke sector - Wet Werk en Zekerheid - Wet Arbeidsmarkt in Balans - Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren 	<ul style="list-style-type: none"> - De regelingen van Laborijn - Protocollen m.b.t. de privacy en veiligheid
	Inkopen, verkopen, contractbeheer en dienstverlening aan derden	<ul style="list-style-type: none"> - EU aanbestedingsregels - Aanbestedingswet - Wet Markt en Overheid - Wet op de vennootschapsbelasting - Wet op de omzetbelasting (BTW compensatiefonds) - Archiefwet 	<ul style="list-style-type: none"> - De algemene voorwaarden Laborijn - Het dienstverleningshandvest Laborijn - De afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten met derden - Archiefverordening en archiefbesluit

Programma	Product	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Ontwikkeling, re-integratie & participatie Wsw	Re-integratie	<ul style="list-style-type: none"> - Participatiewet - Wet stimulering arbeids- Participatie - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) - Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) - Re-integratieverordeningen Participatiewet¹ - Verordeningen tegenprestatie - Verordeningen loonkosten-kostensubsidie 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeringsregels m.b.t. de re-integratievoorzieningen (loon-kostensubsidie, job coaching, beschutwerk, scholing, premies) - Uitvoeringsregels m.b.t. de tegenprestatie
	Wsw	<ul style="list-style-type: none"> - Wet Sociale Werkvoorziening 	<ul style="list-style-type: none"> - Beleidsregels detacheringen en loonkostensubsidie - Reglementen en protocollen
Inkomen & financiële dienstverlening	Sociale inkomensvoorzieningen	<ul style="list-style-type: none"> - Participatiewet - Regeling Participatiewet, loaw en loaz - Besluit Participatiewet - Besluit aanwijzing registraties gezamenlijke huishouding - Besluit extramurale vrijheidsbeneming en sociale zekerheid - Besluit gelijkstelling vreemdelingen Participatiewet, loaw/z - Algemeen inkomensbesluit sociale zekerheidswetten - Wet SUWI - Besluit SUWI - Regeling SUWI 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeringsregels m.b.t. doelgroepen, vermogensvaststelling en debiteurenbeheer.
		<ul style="list-style-type: none"> - loaw / loaz - Bbz 2004 - Regeling administratieve uitvoeringsvoorschriften Bbz 2004 - Regeling financiering en verantwoording loaw, loaz en Bbz 2004 - Regeling vermogenswaardering loaz -Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig ondernemers (Tozo) - Boetebesluit - Besluit buitengerechtelijke kosten - Besluit Tarieven Ambtshandelingen Gerechtsdeurwaarders 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeringsregels
		<ul style="list-style-type: none"> - Sociale en Fiscale wetgeving - Wet financiering sociale verzekeringen - Wet Walvis - Wet Taaleis - Verordeningen m.b.t. handhaving, verrekening bestuurlijke 	<ul style="list-style-type: none"> - Uitvoeringsregels

¹ De verordende bevoegdheden m.b.t. de Participatiewet zijn niet overgedragen aan Laborijn. Voor het opstellen van beleids- en uitvoeringsregels is Laborijn gebonden aan de kaders zoals deze door de gemeenteraden zijn vastgelegd in hun verordeningen als bedoeld in artikel 8a van de Participatiewet.

		boetes en afstemming - Verordeningen o.g.v. de Wet Taaleis - Verordeningen cliëntenparticipatie	
--	--	---	--

Programma	Product	Wetgeving extern	Regelgeving intern
Overige regelingen	Bijzondere bijstand ²	- Participatiewet - Verordening individuele Inkomens toeslag - Verordening individuele studietoelage	- Uitvoeringsregels met betrekking tot doelgroepen en draagkracht
	BBZ gevestigde ondernemers	- Bbz 2004 - Regeling administratieve uitvoeringsvoorschriften Bbz 2004 - Regeling financiering en verantwoording loaw, loaz en Bbz 2004	- Uitvoeringsregels
	Kinderopvang ³	- Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen	- Uitvoeringsregels
	Inburgering ⁴	- Wet inburgering	- Uitvoeringsregels

² Aan Laborijn is overgedragen de taak tot het verlenen van aanvullende inkomensondersteuning vanuit de bijzondere bijstand indien de kosten direct verband houden met het levensonderhoud, zoals de woonkostentoeslagen en boven wettelijke aanvullingen op de bijstandsnorm. Het verlenen van bijzondere bijstand voor bijvoorbeeld de aanschaf van witgoed of ter dekking van de voor eigen rekening gebleven zorgkosten zijn niet aan Laborijn overgedragen.

³ Met betrekking tot de Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen is aan Laborijn overgedragen de taak tot de vaststelling en uitbetaling van de gemeentelijke bijdragen t.b.v. de gemeentelijke doelgroepen met uitzondering van de groep medisch geïndiceerde.

⁴ De taak van Laborijn met betrekking tot de uitvoering van de Wet inburgering is beperkt tot de handhaving van die trajecten die voor 1 januari 2013 zijn gestart.

Aan: Algemeen Bestuur Laborijn
Van: Dagelijks Bestuur Laborijn
Betreft: Uitvoering Wet inburgering en Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) t.b.v. de gemeenten Aalten en Doetinchem
Datum: 9 april 2021

De colleges van de gemeenten Aalten en Doetinchem hebben ons verzocht namens hen de Wet inburgering. Voor de uitvoering van deze taak door Laborijn is uw instemming vereist conform het bepaalde in artikel 4, lid 6 van de Gemeenschappelijke regeling Uitvoeringsorganisatie Laborijn.

Uitvoering Wet inburgering

Per 1 januari 2022 treedt de nieuwe wet inburgering in werking. De uitvoering van deze wet is opgedragen aan de colleges van burgemeester en wethouders. De colleges van Aalten en Doetinchem willen de wet zoveel mogelijk in samenhang met de Participatiewet uitvoeren, omdat het inburgeringsstelsel erop gericht is dat inburgeraars zo snel mogelijk participeren in de maatschappij. De colleges hebben de intentie om de uitvoering van de Wet inburgering na een periode van twee jaar over te dragen aan Laborijn. Voor de financiering van het takenpakket stellen de gemeenten de budgetten beschikbaar die zij daarvoor van het Rijk ontvangen. Het is de bedoeling dat Laborijn de taken budgetneutraal uitvoert. Tekorten worden zo nodig aan het einde van het jaar naar evenredigheid verrekend met het ten gunste van de gemeenten vrijvallend batig saldo in het desbetreffende boekjaar.

Advies

- Instemmen met het verzoek van de colleges van Aalten en Doetinchem om namens hen de Wet inburgering uit te voeren;
- Het dagelijks bestuur opdragen om alles te doen wat nuttig en nodig is voor de uitvoering van de Wet inburgering.

Het Dagelijks Bestuur van Laborijn

De secretaris
J-H. Janssen

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur van Laborijn op 9 juli 2021

De secretaris
J-H. Janssen

De voorzitter
drs. E.J. Huizinga MBA